

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Aanwezig</b></p> <p><b>Voorzitter:</b><br/>Mevrouw S. van Maarseveen</p> <p><b>Forumleden:</b><br/>De heer E. v.d. Baan (ChristenUnie)<br/>Mevrouw M. ten Brummelaar (Rijswijks Belang)<br/>De heer M. van 't Eind (GroenLinks)<br/>De heer M. Ezinga (VVD)<br/>Mevrouw I. Jansen-Dirkx (Wij. Rijswijk)<br/>Mevrouw A. Koegler Böhm (Rijswijks Belang)<br/>De heer G. Kruger (Beter voor Rijswijk)<br/>Mevrouw N. van Nunen (PvdA)<br/>Mevrouw L. Oude Alink (GroenLinks)</p> | <p>Mevrouw A. Prenger (Beter voor Rijswijk)<br/>De heer M. el Majjaoui (Gelijkheid en Rechtvaardigheid)<br/>De heer W. Smith (GroenLinks)<br/>De heer Q.L.A. Veerman (D66)<br/>De heer H. Verbrugh (D66)<br/>De heer R. de Vreede (Beter voor Rijswijk)<br/>Mevrouw E. Woudstra (D66)<br/>De heer A. Zoghbi (Wij. Rijswijk)</p> |
| <p><b>Aanwezige portefeuillehouders:</b><br/>Mevrouw H. Sahin, burgemeester<br/>Mevrouw L. Bentvelzen, wethouder<br/>De heer M. Wit, wethouder<br/>De heer G. van Malsen, wethouder</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p><b>Griffie:</b><br/>Forumgriffier en verslag: Mevrouw M.M.A. Tittse</p>                                                                                                                                                                                                                                                      |

## 1. Opening

De voorzitter: Goedenavond allemaal. De griffie moet nog even de laptop uitzetten voor de ... Goedenavond allemaal, welkom bij het forum van 3 oktober 2023, Forum Samenleving. Beginnen we aan agendapunt één, is de opening. Iedereen welkom bij deze forumvergadering. We vergaderen deze keer weer in Teams. Dus verzoek om je laptop of je tablet op mute te zetten zodat we niet allemaal mee kunnen genieten van wat er thuis gebeurt. En als je iets wilt zeggen, om dan het handje omhoog te steken.

## 2. Algemeen inspraakrecht

De voorzitter: En dan gaan we door naar agendapunt twee, Algemeen spreekrecht inwoners. Er hebben zich geen insprekers gemeld, ik check nog even voor de zekerheid, nee geen insprekers. Dus dan tikken we agendapunt twee af.

## 3. Lijst van ingekomen stukken: vaststelling wijze van afdoening

De voorzitter: En gaan we door naar agendapunt drie, Lijst van ingekomen stukken. Ik zou graag van het forum willen weten of de wijze van afdoening van de ingekomen stukken akkoord is of dat er iemand iets wil ... Even kijken, ik zie geen handjes, klopt dat? Ja.

#### 4. Vaststelling agenda

De voorzitter: Dan ga ik door naar agendapunt vier, dat schiet lekker op. Vaststelling van de agenda, bent u ... Ik zie een handje van Menno Ezinga, gaat uw gang en een handje van Irene. Eerst mijnheer Ezinga en dan naar mevrouw Jansen-Dirkx. Mijnheer Ezinga?

De heer Ezinga: Dank, Selma, voorzitter dank u wel. Goedenavond allemaal, ik had een verzoek tot een agendawijziging. Ik zou graag, even kijken, RIB 23-086 Kostenstijging Jeugdzorg gezamenlijk willen behandelen met het raadsvoorstel Rijswijkse visie op normaliseren en reikwijdte van de jeugdhulp als dat toegestaan is, dat lijkt mij wel een geschikte situatie.

De voorzitter: Ik ga even kijken, ik moet zeggen, het geluid hier is niet zo heel goed dus ik zet de mijne even op ... Dat ga ik doen. Zou u nog een keer willen aangeven welke twee u samen wilt voegen?

De heer Ezinga: Vanzelfsprekend. Ik zou graag agendapunt negen, het Raadsvoorstel Rijswijkse visie op het normaliseren en reikwijdte van de jeugdhulp RV 23-063 tegelijkertijd willen behandelen met RIB 23-086 Kostenstijging Jeugdzorg, omdat die twee onderwerpen heel erg met elkaar te maken hebben. En ik denk dat we daarmee één gezamenlijke discussie kunnen hebben van samen naar beter en zo.

De voorzitter: Laat ik heel even mevrouw Jansen-Dirkx aan het woord en misschien heeft zij ook nog een ander agendavoorstel en dan kunnen we het in één keer pakken. Mevrouw Jansen-Dirkx, gaat uw gang.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Eens met het voorstel van de heer Ezinga overigens, dus dat steun ik, dat voorstel, om dat samen te pakken. Ik had niet zozeer een agendaverzoek, maar wel een opmerking over de agenda. Het viel mij op dat de agendapunten stapsgewijs tot gistermiddag zelfs toegevoegd werden en het verzoek is wel om dat ... Probeer die agenda wel tijdig en goed rond te hebben, want het is erg vervelend dat je er op maandagmiddag nog achter komt dat je stukken moet lezen en antwoorden ergens of vragen op moet bedenken. Dus dat is het verzoek mijnerzijds.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx en ik zie een handje van mevrouw Woudstra, gaat uw gang.

Mevrouw Woudstra: Misschien daaraan toe te voegen, in het verleden konden we natuurlijk nog tot op het laatste moment raadvragen en RIBs agenderen, dat doen we tegenwoordig eerder, dus ik ben ook even op zoek. Misschien heb ik dan ook gemist of er nog een agendapunt bij is gekomen, want de raadvragen en RIBs is natuurlijk anders dan agendapunten. Ik ben op zoek naar welke agendapunt er dan bijgekomen is. Vragenuur, punten voor RIBs en vragen is in mijn blik wat anders dan agendapunten, maar ik zie dat Irene wat anders bedoelt, dus ik hoor het graag.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Als ik meteen maar even mag reageren daarop?

De voorzitter: Ja, mevrouw Jansen-Dirkx, gaat uw gang.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dan bedoel ik daar dus mee dat gistermiddag pas agendapunt zestien was toegevoegd, die stond er de eerdere agenda dus niet in. Dat was natuurlijk wel een agendapunt wat ... Dus een RIB die wel geagendeerd zou zijn in de vorige forum, maar die kwam er dus pas op het allerlaatste moment bij. En aangezien dat wel iets is waar we natuurlijk allemaal wel graag even lezen wat er aan de hand

is, dan vind ik dat wel erg vervelend dat ik dat pas maandagmiddag te lezen krijg, dus dat bedoelde ik met agendapunten toevoegen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. Ik denk genoteerd, ook dat de griffie dan zijn best doen om dat sneller te doen en het verzoek van mijnheer Ezinga is wat mij betreft akkoord als de rest van het forum zich daar ook in kan vinden? Ja. Ik zie geen handjes, dan gaan we dat doen. Even kijken hoor, dan sluit ik nu agendapunt vier, Vaststellen van de agenda af.

## **5. Mededelingen college**

De voorzitter: En dan gaan we door naar agendapunt vijf, Mededelingen van het college. Zowel burgemeester Sahin als wethouder Van Malsen hebben een mededeling. En dan wilde ik graag beginnen bij burgemeester Sahin, gaat uw gang.

Mevrouw Sahin: Dank u wel voorzitter, ik wil een korte mededeling doen over de brand dat heeft plaatsgevonden vorige week woensdagochtend, 27 september. Het was een zeer grote brand in een leegstaand kantoorpand aan Volmerlaan 15-17, het pand waar vroeger het Nederlands Forensisch Instituut was gevestigd. Het was voor de brandweer geen eenvoudige situatie, omdat het pand heel goed was afgesloten en er veel rookontwikkeling was. Het naastgelegen kantoorpand moest ook uit voorzorg worden geruimd en ontruimd en de medewerkers werden goed opgevangen in het Bastion Hotel. Er was sprake van een GRIP-1 situatie, omstreeks elf uur was de brand onder controle. In het pand bleken twee personen te zijn, zij zijn opgevangen door de hulpdiensten. De inwoners zijn via een NL-Alert geïnformeerd en ook via onze eigen gemeentelijke communicatiekanalen. Aan het begin van de middag ben ik ook zelf ter plaatse geweest en zag ook hoeveel hulp er was ingeroepen en ik heb namens onze gemeente de brandweer en iedereen die daar ter plaatse was ook bedankt. Het leek me goed ook in aanvulling, in reactie op een vraag die gesteld was en ook in de media wat verduidelijking te geven. Er worden wel integrale controles gehouden in bedrijfspanden in de Plaspoelpolder, maar nooit zonder aanleiding. Dus we controleren niet elke dag wat er gebeurt met de leegstaande panden en dat is ook niet mogelijk gelet op de capaciteit en alle leegstaande gebouwen die we in Rijswijk hebben. Wanneer wij meldingen ontvangen, signalen van politie, toezichthouders, inwoners of ondernemers, dan gaan wij wel een pand inspecteren en indien wij misstanden of overtredingen aantreffen, dan nemen we ook de benodigde maatregelen of treden we handhaven. In datzelfde pand is in het verleden geconstateerd dat er een persoon verbleef, dat bleek de beheerder te zijn. En die eigenaar en beheerder zijn daarop aangesproken en aangeschreven. En sinds het pand leeg staat en er geen activiteiten meer zijn wordt daar wel vaak ingebroken in het pand en wordt er geslapen. En de eigenaar, die spant zich enorm in om het pand afgesloten te houden, maar er zijn ... Het lukt soms toch om mensen ... Dat ze naar binnen dringen. En ik wil nogmaals laten weten dat dit natuurlijk een hele ongewenste ontwikkeling is, dat er leegstaande panden langdurig staan, die zorgen uiteindelijk ook weer voor overlast. Het leek me goed om dit te melden, omdat ik ook zag dat een aantal andere partijen daar hun zorgen hadden geuit. Gelukkig is het nu goed afgelopen en dat is natuurlijk ook goed, maar het had ook anders kunnen aflopen als er iemand toch gewond was geraakt. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, burgemeester Sahin. En dan wil ik graag het woord geven aan wethouder Van Malsen, die wil graag een mededeling doen bij agendapunt vijf, Bijgesloten reactie van de staatssecretaris over de opvang van minderjarige vreemdelingen. Gaat uw gang, wethouder.

De heer Van Malsen: Dank voorzitter. Ik wil eigenlijk twee mededelingen doen die wel iets met elkaar te maken hebben, maar niet direct hetzelfde zijn. De eerste gaat inderdaad over de brief die bij dit agendapunt

zit, reactie van de staatssecretaris op onze verzoeken om een reactie eigenlijk uit maar en uit juni. Die vooral te doen hebben met het feit dat het COA toen tachtig alleenstaande minderjarige vreemdelingen in het hotel heeft geplaatst. De reactie kunt u lezen, daar staat één ding in wat ik even wil corrigeren. Er wordt namelijk verwezen naar een debat dat volgende week plaats zou vinden of dat in oktober plaats zou vinden. Dat is niet een debat, maar dat is de presentatie aan de raad die aanstaande donderdag 12 oktober plaats zal vinden, verzorgd door de provincie. Overigens worden er in het vragenuur waarschijnlijk nog wat vragen aan mij gesteld over reacties van de staatssecretaris. Dit is in mijn ogen namelijk maar de helft van de reactie die we verwacht hadden, er is namelijk nog een ander puntje waar we reactie op verwachten van de staatssecretaris, maar daar zal ik straks tijdens het vragenuur meer over vertellen. En de andere mededeling is dat ik ben benaderd door het COA die mij wist te melden dat de druk op Ter Apel nog altijd toeneemt, ondanks dat ze onlangs een brede oproep hadden gedaan aan gemeenten om voor korte termijn opvang te zorgen en dat is gelukkig gelukt. Maar over de langere termijn zien ze toch weer problemen ontstaan en ze zijn hard op zoek naar gemeenten die met name weer diezelfde groep alleenstaande ... Of niet dezelfde groep maar dezelfde categorie asielzoekers, namelijk alleenstaande minderjarige vreemdelingen kunnen opvangen. Het COA is op de hoogte van onze afspraken, dus we hebben hier de afspraak dat als het COA een verzoek zwart-op-wit indient voor met name noodopvang of uitgebreide opvang, dan dat we die met uw raad zullen delen en ter besluitvorming aan u voor zullen leggen. Dus zij kwamen even polsen, om het maar even kort te zeggen, hoe gaat het dan in zijn werk? Dus heel concreet kan ik nog niet worden, maar wat ze wel gezegd hebben, is dat ze op zoek zijn naar een plek om minimaal vijftig alleenstaande minderjarige vreemdelingen op te vangen. Startdatum, duur, ondersteuning, dat soort zaken, die zijn verder nog nader te bepalen. Dat is allemaal nog heel pril wat dat betreft, maar het gaat hier omdat het om alleenstaande minderjarige vreemdelingen gaat eigenlijk ook per definitie om noodopvang, dus dat is in de regel vaak zes maanden of langer. En ook de locatie, ze zijn ook op de hoogte van de geschiedenis hier in Rijswijk, er zijn natuurlijk locaties die voor de hand liggen voor ook het COA. Maar ze zijn ook zeker bereid om daarover te praten en ons daar ook de voorkeuren in uit te laten spreken. Hetzelfde geldt voor randvoorwaarden zoals tegemoetkomingen in onderwijs, zorg, et cetera. We hebben overigens nog niks zwart-op-wit, het is alleen maar een informeel contact eigenlijk tussen mij en het COA. Maar het leek mij toch opportuun om dat even met uw raad te delen, mochten wij meer horen. En zeker als er echt een zwart-op-wit verzoek met een handtekening van Milo Schoenmaker, of wie dan ook benoemd is dat te doen, op onze deuren vallen, dan krijgt u die natuurlijk per omgaande, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Malsen. Ik zie dat mevrouw Ten Brummelaar iets wil vragen. Graag een korte vraag, mevrouw Ten Brummelaar.

Mevrouw Ten Brummelaar: Dank u wel, voorzitter. Alvast vooruitlopend op volgend forum, zal die ongetwijfeld bij de ingekomen stukken terechtkomen. Wij willen graag het verzoek indienen om deze te laten agenderen.

De voorzitter: We zijn al voorbij dat agendapunt om het te laten agenderen, maar u wil het bij het volgend forum laten agenderen?

Mevrouw Ten Brummelaar: Dat is correct, voorzitter. Wij willen deze brief bij het volgend forum alvast laten agenderen, dank u wel.

De voorzitter: Dus dan kunt u dat, als u twee fracties heeft, bij het volgend forum laten agenderen. Is er nu voldoende steun binnen het forum om dit te laten agenderen? Ik ga eerst even, want ik zie nog wat meer handjes, naar mijnheer Veerman, mevrouw Jansen-Dirkx en mijnheer Stam. En dan kom ik zo bij u terug en

dan checken we even of er voldoende steun is om hem te agenderen, is dat goed? Even kijken hoor, mijnheer Veerman, gaat uw gang.

De heer Veerman: Dank u wel. Ik wil eigenlijk niet tegen hierop, ik heb eigenlijk een ander punt dus ik weet niet of de andere mensen eerst willen gaan die wel willen reageren op deze reactie, want ik heb een ander punt namelijk.

De voorzitter: En heeft een ander punt bij de mededeling van het college of een ander punt ...

De heer Veerman: Ik heb wel een mededeling, maar ik weet niet of andere mensen ook een aparte mededeling hebben of willen reageren op de wethouder.

De voorzitter: Reageert u maar op hoe heet het ... Dan hebben we het maar gehad.

De heer Veerman: Wat ik wilde zeggen eigenlijk is dat wij ... Wat ik mij afvroeg vanuit de voortgang van de rekenkamer of ons college ons op de hoogte zou kunnen houden van de uitwerking en de voortgang van de onderzoeken die zijn geweest en wat we daarmee hebben afgesproken te gaan doen. En ik merk iedere keer dat we eigenlijk hier niets horen over de voortgang vanuit het college op deze plannen die hier door de rekenkamer en de adviezen die zijn gegeven. Vandaar dat ik dat even aan de orde wilde brengen in deze mededeling aan dit publiek, dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman en dan zag ik ook volgens mij een hand van mijnheer Jan Dirk Stam, gaat uw gang.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde steun uitspreken voor het verzoek van mevrouw Ten Brummelaar.

De voorzitter: Dank u wel, dan hebben we twee fracties dus dan gaat de griffie noteren dat we deze agenderen voor het volgende forum, dank u wel.

## **6. Terugkoppeling Gemeenschappelijke regelingen**

De voorzitter: Dan gaan we door naar het volgende agendapunt, agendapunt zes, Terugkoppeling van de gemeenschappelijke regelingen. Is daar iemand die daar een terugkoppeling over wil geven? Nee, dan tikken we die ook af.

## **7. Overzicht toezeggingen en moties (volgt in Forum Stad van 5 oktober 2023)**

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt zeven, Overzicht van toezeggingen en moties bij het forum Stad van aankomende donderdag zal er een bijgewerkte lijst met openstaande moties en toezeggingen worden toegevoegd. en een lijst met moties en toezeggingen per afdoening, dus die staan er nu niet in, maar die komen er wel bij. En dan zie ik, even kijken hoor, een paar handjes. Ik zie een handje van mevrouw Van Nunen. Gaat uw gang, mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, dat klopt, want ik heb gewoon een toezegging nog in mijn gedachten die ik niet hoeft af te wachten op de lijst. Ik wil graag weten van een van de wethouders of de toezegging die in het kaderdebat afgelopen juli is gedaan om reacties van het college op de adviezen van de adviesraad Sociaal Domein ook openbaar kunnen worden gemaakt. Dat lijkt me gewoon een hele logische gevolgtrekking van die

toezegging en ik zie nog niets daarvan op de gemeentewebsite, op de pagina van de adviesraad Sociaal Domein. En er staan hele interessante adviezen met vragen op en ik wil heel graag weten hoe het college daarover denkt en misschien ook wel meer inwoners. Dus ik hoor graag wat we met die toezegging gaan doen.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Van Nunen, wil iemand uit een college daarop reageren en daarna kom ik bij u terug mijnheer Smith, ik heb hem gezien.

De heer Van Malsen: Ik wil daar wel kort op reageren. Ik heb gister de voorzitter van de adviesraad Sociaal Domein nog gesproken en dit punt ook nog eventjes geagendeerd en met hem besproken. De reacties van het college op de adviezen van de adviesraad Sociaal Domein stonden nog niet gepubliceerd, omdat de adviesraad daar zelf voor had gekozen, omdat ze eerst met het college wilden bespreken, vinden wij dat eigenlijk wel goed? Dus ik heb gezegd, wat mij betreft prima en ik heb het ook even met collega Bentvelzen besproken en zij vond het ook oké. Dus ik heb de voorzitter vanmiddag nog een berichtje gestuurd dat ze wat mij betreft gepubliceerd kunnen worden.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Malsen en ik zag een hand van mijnheer Smith, gaat uw gang mijnheer Smith.

De heer Smith: Voorzitter, dank u wel. GroenLinks wil toch graag dat het college uitvoering geeft aan een motie die wij in november, acht november, hebben ingediend betreft het aansluiten van de Gelijke Kansen Alliantie. Die is met de GroenLinks PvdA, Wij. Rijswijk en D66 ingediend, maar er is nog geen gevolg aangegeven. Is daar reden voor?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Smith. Mag ik het college vragen om daarop te reageren?

De heer Van Malsen: Wie? Ik was in de veronderstelling dat dit bij mijn collega mevrouw Bentvelzen ligt.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, ik vind het lastig om hier antwoord op te geven terwijl ik out of the blue deze vraag krijg en ook geen toezeggingenlijst of wat dan ook voor mijn neus heb. Dus laten we met elkaar afspreken dat als die nog steeds op de lijst van toezeggingen staat, hoe die dan wordt afgedaan. Want ik weet wel dat daar het een en ander mee gedaan is en ik weet ook dat ik al meerdere keer heb aangegeven waarom wel en waarom niet en op welke punten wel en op welke punten niet. Dus ik moet dat heel even intern uitzoeken hoe of wat, dus als ik die vraag eerder had gehad had ik een antwoord voor u gehad, mijnheer Smith, maar nu even niet.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Bentvelzen. Even kijken, ik zie een hand van mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Dank u wel. Ik kreeg van de griffie de vraag of mijn verzoek over het informeren over de organisatieverandering die via de oude commissie zou lopen eraf kan, omdat er iets met de oude commissie besproken zou zijn. Ik moet dat nog checken bij de oude commissie, want het verzoek was ook om de informatie naar de raad te sturen. Dus wat mij betreft blijft die er nog even op en zoeken we dat eerst uit, want het was een andere toezegging dan dat ik nu terug te horen krijg. En de andere vraag is naar aanleiding van de toezegging die gedaan is om te zorgen dat we het groot project en de stand van zaken op de grote projecten voor de begrotingsbehandeling krijgen. Krijg ik ook nog graag bevestiging dat we inderdaad ruim voor de begrotingsbehandeling die informatie over de grote projecten krijgen zodat we dat bij de fora richting de begrotingsbehandeling daadwerkelijk kunnen bespreken.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Woudstra. Even kijken, kan de wethouder daar misschien even snel op reageren? Wethouder Van Dam.

De heer Damme: Voorzitter, dank je wel. Wethouder Van Damme is het inderdaad. In de begroting die eerdaags naar u zal worden opgestuurd, staat de voortgang van het groot project Organisatie, zoals we dat ook hebben besproken in het forum begin dit jaar. Dus daar staat meer informatie over het verloop van al die ontwikkelingen van het groot project Organisatie en de verbeteringen die daarin plaatsvinden. Dus dat krijgt u voor de begrotingsbehandeling.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder van Damme. Even kijken hoor, dan wil ik nu eigenlijk het agendapunt Overzicht toezeggingen en moties afsluiten.

#### **8. Vaststellen Forumverslagen 15 juni 2023 en 5 september 2023**

De voorzitter: En doorgaan naar agendapunt acht, Vaststellen van de forumverslagen van 15 juni 2023 en 5 september 2023. Gaat u akkoord met het vaststellen van de verslagen? Ik zie geen handjes dus dan ga ik ervan uit dat het apart is en dan sluiten we agendapunt acht af.

#### **9. Raadsvoorstel Rijswijkse visie op normaliseren en reikwijdte van de jeugdhulp (RV 23-063)**

De voorzitter: En dan gaan we door naar agendapunt negen en agendapunt negen combineren we dus met agendapunt vijftien Raadsvoorstel Rijswijkse visie op normaliseren en reikwijdte van de jeugdhulp. En agendapunt vijftien, de RIB Kostenstijging jeugdzorg. En even kijken hoor, dan geef ik als eerst het woord aan D66 omdat zij daar ook vragen over hebben gesteld. Mijnheer Veerman, gaat uw gang. Of mevrouw Woudstra.

De heer Veerman: Dank u wel voor het woord, dat het zo mooi heet. Ik zit toch even te proberen om mijn iBabs ... Dan gaan we het gewoon zonder doen. Ik wil eerst even reageren in ieder geval op het normaliseren. Ik heb het stuk gelezen, ik was zeer verrast, ik moet zeggen dat ... Ik ga echt mijn leesbril opzetten, want anders kan ik echt niet lezen wat ik geschreven heb. Dat heb je als je ouder wordt. Dat we blij zijn eigenlijk met het stuk wat voorligt. We zien eigenlijk, ben ik heel positief over, dat we eigenlijk zeggen, ouders zijn primair zelf verantwoordelijk en ik vind dat een hele goede zaak, dat we dat nu eigenlijk kenbaar maken. Wij zijn eigenlijk groot voorstander van het normaliseren, want wat je ziet heel veel bij de zorg is dat we eigenlijk op dit moment alles 100 procent willen. Vaak het is 80 procent, of een 8 eigenlijk, dan ben je 50 procent van de kosten kwijt en voor twee punten meer zijn we nog eens een keer 50 procent van de kosten kwijt. En nu is dat allemaal mogelijk, je moet je afvragen bij de hoeveelheid jeugdzorg die wij nu moeten bieden, zowel lokaal als landelijk, of dat nog wel houdbaar is in de toekomst. Ik ben zeer blij dat we nu gaan kijken naar normaliseren en eigenlijk de ouders zelf proberen verantwoordelijk te stellen. Het zou mooi als dan ook het nog komt met een eigen bijdrage zodat we in de toekomst ook daar iets mee kunnen doen zodat de ouders niet eindeloos met zorg voor hun kinderen aan de gang kunnen laten gaan. Dus ik ben heel blij met dit stuk, ik denk ook dat het goed is om ... En dat is eigenlijk de vraag die ik op dit stuk nog heb en dan zal ik zo meteen over punt vijftien wat toegevoegd is een vraag stellen. Is om dit ook te communiceren met de burgers, laten we dit nou ook gewoon op onze gemeentesite zetten. Maak het kenbaar aan de mensen van, houd er rekening mee dat je eerst zelf bepaalde zaken verantwoordelijk ... Dat we dat ook breed uitdragen in de gemeenschap en dat kan ook voorkomen dat mensen gewoon maar zeggen van, ik heb recht op. Dat we duidelijk uitleggen van, wat dat ouders zelf kunnen doen om ook zorg te kunnen bieden aan hun eigen kinderen. En daarnaast had ik nog wel een vraag wat we eigenlijk op preventief gebied eigenlijk doen, want dat wordt genoemd, dat we preventief aanbod hebben. Dat is ook heel belangrijk denk ik, dat we in, ik noem het altijd de nuldelijns, op de eerstelijns,

dat we voordat we ook zorg inschakelen een breed scala hebben aan zorg die ook in een sociale kaart kenbaar is. Volgens mij hebben we een sociale kaart, maar dat we die ook ruimschoots delen met partijen die naar zorg verwijzen. Dan kunnen we hebben over vrijwilligersorganisatie, scholen en andere partijen, maar ook dat ouders die zelf weten te vinden, wat ze zelf kunnen doen en waar ze eventueel terecht kunnen voor hulp. En dan noem ik bijvoorbeeld het CEG. Dat op dit punt, normaliseren, ga ik gelijk maar even door want het was de bedoeling dat we deze punt samenvoegden. En we hebben een aantal schriftelijke vragen gesteld, daar ga ik voor de rest niet op reageren, die waren vrij technisch van aard. Dus ik verwacht daar gewoon even het antwoord van af tot dat bekend is, die heb ik nog niet gezien, maar daar maak ik me voor de rest even op dit moment niet druk over. Waar ik wel geschrokken van ben, is dat we op dit moment eigenlijk als je kijkt naar de kosten 3,3 miljoen in de min gaan met jeugdzorg. Daar schrok ik wel een klein beetje van. Een vraag die ik daar heb is over de stijging op zich, of dat een beeld is dat binnen tien à negen à acht, hoe je het ook noemen wil straks speelt. Of de stijging van de kosten, hoe die gefaseerd eruitziet voor de andere locaties, hebben we het dan over dezelfde stijging van kosten? Heeft het dan ook te maken met het aantal, de intensivering van de dagbehandeling in andere gemeentes? Tweede vraag heb ik van, als we kijken naar de JGZ, horen we dat daar heel veel wachtlijsten zijn. En nu zie je toch dat die kosten behoorlijk oplopen, heeft dat met elkaar te maken? Komt dat omdat die kinderen later in zorg komen op een later moment, waardoor de kosten eigenlijk gestegen zijn, is de vraag die ik daar nog over heb. En dat is het eigenlijk in de eerste termijn, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. En dan wil ik nu het woord geven aan VVD, mijnheer Ezinga?

De heer Ezinga: Dank, voorzitter, voor het woord en ook dank de heer Veerman voor de technische exercitie die je ons zojuist heeft gegeven. En ik denk dat hij daar hele goede vragen stelt, waar ik ook zeer benieuwd ben naar de antwoorden. De reden dat ik deze twee stukken ook bij elkaar geschroefd heb, is omdat ik duidelijk een overlap zie tussen enerzijds de ambitie die we als Rijswijk hanteren om grip en zicht, maar vooral grip te houden op de problematiek rondom de jeugdhulp en de druk die op de jeugdhulp staat. Daarmee ook eigenlijk de roep doen voor het normaliseren van de hele context rondom zorg en dan specifiek eigenlijk om de jeugdhulp. En daar sta ik ook zeker achter, net zoals menig ander in de raad, ik denk dat ik bijna unaniem daarover kan zijn. En dan hebben we een ander document waar we dus duidelijk de realiteit onder ogen moeten zien, waarbij weer een 3,3 miljoen kostenstijging plaats vindt van de jeugdhulp. En als ik dan dat stuk lees ten opzichte van de Rijswijkse visie, dan zie ik daar een discrepantie ontstaan, waarbij wat betreft de kostenstijging jeugdhulp wordt aangegeven dat de sturing zeer beperkt is en zeer beperkt mogelijk is. Op de wijze waarop jeugdhulp wordt ingezet en de wijze waarop dus daarmee door de gemeente ook grip kan worden behouden wat de eventuele vraag, de behoefte is, voor die zorg voor de jeugdigen. En zeker als het om de specialistische jeugd gaat, is die grip juist zo nodig, want daar zijn die kosten zo hoog. En dan zie ik de ambities, de leidraad, de top tien, waarbij hele mooie stellingnames zijn vanuit de gemeente over hoe wij in onze gemeente daarnaartoe willen kijken en hoe wij die zicht en grip willen behouden. Dus ik zou graag toch een wat meer inhoudelijk antwoord van de wethouder willen hebben, hoe zij die twee documenten tegenover elkaar zetten, hoe ze tot elkaar verhouden. Met als uitkomst eigenlijk hoe zij die tien leidraden gaan specificeren, wat is nou eigenlijk de output van die tien leidraden straks? Hoe gaat ze eigenlijk tot concrete resultaten daarin komen en ik kan me ... Ik geef bijvoorbeeld al aan, de disclaimer voor u, mevrouw Bentvelzen, dit is een heel lastig antwoord om te geven. Want als we iets moeten doen, hoe gaan we het normaliseren, dat is een heel complex vraagstuk en ik geef u alvast een voorzet, want ik zie het stuk met name zich richten op het ouder-kind gedeelte. En dat is primair eigenlijk het startpunt waar we vanuit moeten beginnen, maar ik heb ook wel in eerdere discussies met de raad aangegeven dat ik ook andere contexten binnen de gemeente aan zet zie om een rol te spelen in het normaliseren van zorg en jeugdhulp en de wijze waarop we vanuit ieder een eigen uniciteit in het leven staan. En dat miste ik weer in die leidraad, dus mijn

vervolg vraag is, hoe gaan we ervoor zorgen dat er een maatschappelijke transformatie, een culturele transfer transformatie, over de hele gemeente ontstaat waardoor we die normalisering breder dan alleen ouder-kind gaan realiseren? En waarom zit dat niet in dit stuk verwerkt en misschien is dat even voldoende voor de eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Mevrouw Prenger van Beter voor Rijswijk?

Mevrouw Prenger: Goedenavond, ten eerste wil ik de wethouder complimenteren met het stuk en haar ambtenaren. We hadden natuurlijk al een voorpresentatie gehad als raad, dus ik verwachtte eigenlijk niet heel veel vragen, maar ik hoor er wel heel veel. Ik sluit me volledig aan bij mijnheer Rens Veerman. Want we hebben het er vorige keer over had, de zelfredzaamheid is toch eigenlijk wel degene waar we naartoe moeten en het belangrijkste is natuurlijk terug naar de zelfredzaamheid, want niet elke kwetsbaarheid of moeilijkheid hoeft te worden geproblematiseerd of te worden gelabeld. De vraag is alleen, waar ligt de grens en wie bepaalt wie er nu echt recht op jeugdhulp nodig heeft? Dat zijn mijn eerste vragen in de eerste termijn, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Prenger. En GroenLinks, mijnheer Smith?

De heer Smith: Dank u wel, voorzitter, hij doet het? Ja. Voor ons ligt inderdaad een heel gedegen en bevlogen visie betreft de jeugdhulp in Rijswijk waarin het woord normaliseren, het is al een paar keer genoemd, twintig keer voorkomt. En in de eerste instantie krijg ik van het woord toch wel de kriebels, het is zo zakelijk als het over kinderen gaat en gezinnen. Moeten ze allemaal normaal zijn of is dit juist een eufemisme voor bezuinigen? Maar gelukkig is dit niet waar, normaliseren geeft juist aan dat er verschillen mogen zijn, dat we niet allemaal hoeven te voldoen aan de standaard die de maatschappij ons oplegt en daar is GroenLinks erg blij mee. Toch heb ik twee vragen, er zijn in ieder geval financiële vragen, die zijn eigenlijk al gesteld door D66 en VVD. De eerste vraag is, in paragraaf acht, de tweedelijns jeugdhulp staat uitgelegd hoe de verhouding tussen adequaat, zo goedkoop mogelijk, en kwaliteit zouden moeten lezen. GroenLinks vraagt zich af of in de toekomst de balans onder de budgettaire druk niet naar de goedkoopste zal doorslaan? En graag uw visie hierop, het gevaar, van toch bezuinigen. Een tweede vraag, de tien uitgangspunten is ook al eerder genoemd van Rijswijk en de wethouder heeft al eens gezegd dat er af en toe over haar schouder wordt meegekeken naar de manier waarop wij in Rijswijk de jeugdhulp organiseren. Dat is gewoon heel leuk om te horen, maar waarin onderscheid Rijswijk zich ten opzichte van de andere H9 gemeenten? Ben heel erg benieuwd naar, ik heb niet alle stukken gelezen van andere gemeenten maar misschien kan de wet houden hier een visie op loslaten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Smith. Dan gaan we door naar Rijswijks Belang. Wie mag ik van Rijswijks Belang het woord geven?

Mevrouw Koegler Böhm: Ja, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koegler, gaat uw gang.

Mevrouw Koegler Böhm: Dank u wel. Fijn dat er met de raad gesproken is over het normaliseren van de jeugdzorg en Rijswijks Belang kan zich heel goed vinden in het stuk wat voorligt. Ik denk eigenlijk dat bijna de hele raad zich daar wel goed in kan vinden, want het sluit ook naadloos aan bij de kadernota die we met elkaar akkoord hebben bevonden. Ook begrip als primair verantwoordelijk voor zelfredzaamheid, we hebben het daar met de raad al heel vaak over gehad, dus volgens mij hoeven we daar, wat mevrouw Prenger ook zegt,

niet al te veel vragen over te stellen. Wij vinden ook wel dat er goede stappen voorwaarts zijn gezet als het gaat om de jeugdzorg en de kosten daarvan. We zien ook een landelijke trend, dat het aantallen mensen in de jeugdzorg en de kosten ook in verband met de loonkosten die stijgen, ook landelijk eigenlijk gewoon toenemen. Wat dat betreft volgt Rijswijk gewoon de trend, maar er zijn ook wel enkele gemeentes waar de kosten wel afgelopen jaar inmiddels omlaag zijn gegaan. Rijswijks Belang gunt het Rijswijk wel dat het ook ons gaat lukken, als is het alleen maar omdat we zoveel inspanning met elkaar leveren om de jeugdzorg gewoon, daar grip en regie op te krijgen. Ik stuit aan bij de vraag van de heer Ezinga, dat hoeft ik nu niet nog eens te herhalen, over grip op financiën krijgen en hoe gaan we dat normaliseren nu toepassen? Maar we zijn wel even benieuwd hoe het gaat met onze T-medewerker, die toch ook een aanzienlijke rol heeft als het gaat over de doorverwijzing naar jeugdzorg en de kostenbesparing daarvan. En ook echt het toepassen van een principe goed is goed genoeg. We hebben al eens een keer een tussentijds resultaat gehad van de wethouder, dat de eerste geluiden positief waren, dus wij zijn wel even benieuwd hoe dat nu is. En als wij een analyse maken van die toename in de kosten in Rijswijk, dan valt het ons echt op dat de grootste kostenstijging zit zowel in de aantallen als de kosten van kinderen die opgroeien in een gezin met een laag inkomen. En dan zeker ook als het gaat over jeugdzorg met verblijf. Ik denk dat dat de grootste kostenstijging is, maar ook onze grootste soort als gemeente. We willen de wethouder nogmaals oproepen om goed te kijken naar de integrale preventieve aanpak aan de voorkant om te zorgen dat we de komende jaren die toename gewoon terug gaan dringen. En dat was het voor de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koegler. En de PvdA, mevrouw Van Nunen?

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, dank. Er is al veel gezegd, ik sluit me allereerst ook aan bij een goede communicatie en met name ook naar de doelgroep, zoals de heer Veerman al zei, de ouders zelf. En daar hoor ik de wethouder graag over, hoe dat pantser van communicatie wordt gevolgd. Ook wat de heer Ezinga zei met betrekking tot uitvoering, ik bedoel niet alleen naar communicatie maar juist ook, hoe gaan we dat begrip normalisering in de praktijk ook handen en voeten geven? En dan nog even iets anders, ook wat de heer Smith trouwens zei over adequaat en liefst zo goedkoop mogelijk. Dat gaat niet altijd samen, dus ik zou toch nog u ook op het hart willen drukken dat prijs-kwaliteitverhouding gewoon ook een criterium moet zijn en dat niet alleen prijs een leidraad is voor kwaliteit en wel adequaat handelen. Dus graag ook aandacht daarvoor, want anders wordt het wel heel strak de teugels aantrekken en de kwaliteit uit het oog verliezen misschien. En voor de rest was ik ook zeer geïnteresseerd in wat u zei, het normaliseren moet niet leiden tot onderdiagnose en dat vond ik een goede. We moeten natuurlijk wel blijven erkennen met elkaar dat er ook wel problemen zijn. En er zijn ook wat mensen die uit schuld of schaamte zich niet melden. Zullen we daar ook aandacht aan blijven geven, dat mensen die zorg mijden uiteindelijk in de veel ernstige zorg op den duur terechtkomen? En dat willen we ook niet met elkaar, dus graag aandacht en uw reactie op die punten. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Mijnheer Stam van de ChristenUnie.

De heer Stam: Dank u wel. En zojuist werd het spreekwoordelijke gras vakkundig voor mijn voeten weggemaaid, maar veel is al gezegd. En in lijn met mevrouw Van Nunen en ook in reactie richting de heer Veerman wil ik ook zeggen. Als het gaat over communicatie en we gaan communiceren richting de mensen, dat ze het zoveel mogelijk zelf gaan doen, hoe gaan we er dan inderdaad voor zorgen dat juist die kwetsbare groep, die eigenlijk ook als je kijkt naar andere regelingen daar niet goed hun weg weten te vinden. Hoe gaan we er dan voor zorgen dat zij toch de zorg krijgen waar ze waar ze recht op hebben? Dus juist als we communiceren dat het allemaal zoveel mogelijk zelf gered moet worden. Maar wel dank en steun in principe voor dit stuk en ook met name de focus op preventie. Ben wel benieuwd of de wethouder iets kan zeggen

over de ervaringen die ze nu heeft met preventie. En ook even kijken in lijn met mevrouw Prenger van BvR, hoe kunnen we ervoor zorgen dat ... Wie bepaalt er wie er recht heeft op de zorg en welke criteria worden daar dan gebruikt? En we moeten er inderdaad echt voor zorgen dat de mensen die de zorg nodig hebben dat ook krijgen. En de laatste vraag is, deze visie, hoe verhoudt die zich tot de onlangs landelijk aangekondigde hervorming van jeugdhulp door staatssecretaris Van Ooijen? Kunt u daar nog iets over zeggen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Stam. Mevrouw Jansen-Dirkx, van Wij punt.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel. Inderdaad, de heer Stam zei het al, het gras wordt inderdaad vakkundig voor je voeten weggemaaid. Ik heb toch een paar kleine toevoegingen nog in alles wat er gezegd is. Ik sluit me helemaal aan bij het verhaal van de heer Ezinga als het gaat om een eigenlijk, wat ik zou willen zeggen, maatschappelijke discussie die we zouden moeten hebben. En mijn vraag is dan ook van, zou de wethouder daarvoor openstaan om die maatschappelijke discussie te voeren? Van, wat is nu normaliseren, wat betekent dat nu. Want dat we ook zien, dat er gesproken wordt over een dilemma wat er ontstaat tussen hulpverlener, ouder en jeugdige over wat nu wel of niet hulpverlening is of wat nodig is. En ik sluit me ook zeker aan bij hetgeen wat de heer Veerman zegt over duidelijk communiceren naar buiten, op de website zitten van, waar zijn wij nu van. We zeggen het bij elkaar, tegen elkaar in de raad heel veel, maar laten we dat ook op de website duidelijk maken, waar zijn we van? Aangezien we ook spreken over dat er heel veel zorg wordt geboden onder de paraplu van jeugdzorg en we graag zouden willen zien dat er onder andere wetgevingen eigenlijk ook meer zorg geboden gaat worden, dus dat we eigenlijk zorg gaan overdragen. Is mijn vraag daarbij van, gaan we daar dan niet mee veroorzaken dat er hulpverlening uitvalt of is het eigenlijk alleen maar sprake van dat er een kostendrager wordt veranderd? Dat hoor ik dan ook graag. En als laatste heb ik nog een kleine toevoeging als het gaat om ... Als je kijkt naar de bijlage dat er dus inderdaad te zien is dat er heel veel overlap is. Als we dan dus onder andere wetgeving zorg gaan bieden, gaat dat dan elkaar niet bijten? Want niet overal is het woonplaatsbeginsel hetzelfde of andere regelgeving die anders loopt. Dus ik vraag me af, zien we daar die dingen niet over het hoofd? En als ik dan nog even kijken naar inderdaad die RIB over het tekort, dan is daar natuurlijk de vraag bij van, gaan we hier dus ook echt wel wat besparen? En dat hoop ik ten eerste en in de brief die daar ... Werd ook gesproken over een vervolgproces en ik hoor graag van de wethouder hoe het daarmee staat, omdat aangezien de brief al van even geleden is. Tot zover mijn eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen. Dan mijnheer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter, voor het woord. Dank het college voor dit mooie voorstel. Ik heb het met aandacht gelezen en ik kan me vinden in dit kader, vooral de tien punten die genoemd zijn. Er wordt gestreefd inderdaad naar een andere vorm van jeugdhulp. In die zin, de verantwoordelijkheid ligt ook bij de ouders primair en wordt ook de zelfredzaamheid hiermee gevorderd. Dat is een goed punt en dat is ook de maatschappij waar we naartoe moeten, dus de zelfstandigheid is van belang en dus voor een groot deel kunnen wij dit stuk steunen. Alleen ik heb nog enkele vragen hieromtrent, want er zijn geen financiële consequenties hieraan gemoeid. Want, goed, je gaat normaliseren en ik zie het zoals ... Mijn partij ook, zien dit als een soort van versobering, want je gaat de hulp minder intensiever maken. Dus niet laagdrempelig maar gewoon waar nodig, een soort van maatwerk. Gaat dus daarmee automatisch ... Kan geld daarmee bespaard worden? Bent u ook voornemens om vanuit preventieve hoedanigheid, dus preventief voordat er een probleem ontstaat, daar ook te investeren, dus proactief? De tweede vraag stel je voor, want er wordt de nadruk gelegd op ouderen die verantwoordelijk zijn voor de kinderen. Logisch, maar zijn ook heel veel alleenstaande jeugden waarvan de ouders niet in beeld zijn, dan wel, het kan ook zo dat ze geen ouders hebben. Hoe gaan we daarmee om, het kunnen kinderen zijn die best wel goed zijn, maar het kunnen ook

kinderen met een label of problematisch verleden. En de derde vraag die ik heb, hoe staan de andere gemeentes hierin. Is er ook een vorm van samenwerking om dit samen te kunnen trekken zodat de financiële aspect bespaard wordt, dus dat het goedkoper blijft, maar de kwaliteit van de jeugdhulp gewaarborgd blijft? Dus dat zijn tot zover mijn drie vragen, dank hiervoor.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. We hebben iedereen gehad, gaan we nu door naar wethouder Bentvelzen, wilt u reageren in eerste termijn?

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, het zou gek zijn als ik zou zeggen, nee, dat wil ik niet. Want dat wil ik heel graag, want ik ben heel trots op het stuk wat voorligt eerlijk gezegd. En 14 februari 2023, als ik het goed zeg uit mijn hoofd, Valentijnsdag, hebben we met een x-aantal raadsleden, niet van iedere partij maar wel zeker het grote gros, bij elkaar gezeten in een kamertje op Hoogvoorde. Om de visie die er toen lag voor het eerst met elkaar te bespreken en daar uiteraard ook op te halen of daar nog links en rechts aan gesleuteld zou moeten worden. Er zijn toentertijd nog dingen meegenomen, dus ik hoop dat ook terug te lezen en te vinden is geweest voor desbetreffende raadsleden die daar het een en ander hebben aangegeven. Dat heb ik niet heel erg terug gehoord, maar ik hoop toch dat dat het geval is. Voorzitter, ik ga proberen de vragen een beetje te clusteren en in één verhaal mee te nemen. Want, voorzitter, om maar met de laatste partij te beginnen, met de Partij voor Gelijkheid & Rechtvaardigheid, u vraagt ... Dan de ene kant zegt u, er zijn geen financiële consequenties, dat staat inderdaad in het stuk dat dat is wat er kan. Ik heb geen glazen bol of dit wel of niet iets gaat doen en u vraagt, gaan we dan automatisch geld besparen? Daar durf ik het antwoord wel nee op te geven. Want normaliseren betekent niet per se versoberen, maar het gaat om zorgvuldig omgaan met schaarse middelen. Dus het is een beheersmaatregel die we gaan toepassen, maar wel dat we daadwerkelijk kwetsbare kinderen kunnen helpen. En u vraagt, hoe staan andere gemeenten hier dan? Ik hoop dat die, als bij ons de visie normaliseren is vastgesteld, dat er gemeenten zijn die zeggen, Bentvelzen, stuur die visie ook eens naar ons, want waarom zouden zij zelf het wiel uitvinden als ik hem al heb uitgevonden? Daarin zit ook de vraag van een aantal partijen, hoe ik dit überhaupt zie? Ik zie deze visie normaliseren als een lokale beheersmaatregel en hoe verhoudt die zich dan tot de hervormingsagenda van het Rijk? Eigenlijk lopen we voor, want ik heb toentertijd bij de presentatie van 14 februari ook al gezegd dat ik niet meer ga wachten op het Rijk. Ik word namelijk een beetje moe van wachten op het Rijk en de hervormingsagenda, daar zitten hele goede nuttige dingen in voor een gemeente, ook voor de gemeente Rijswijk. Maar ik durf hier wel hardop te zeggen dat als we niets met elkaar gaan doen aan de reikwijdte, en volgens mij herhaal ik mijzelf dan ook een beetje voor een vorig forum, dan vrees ik dat we volgend jaar met de begroting niet per se zien dat we daadwerkelijk in de groene cijfers gelijk terecht gaan komen. Uiteraard hoop ik wel dat we een verschuiving gaan laten plaatsvinden en dat we daarmee de beste zorg voor het kind direct op die plek krijgen. Want er is ook aan mij gevraagd, hoe kan het nou eigenlijk dat het zo duur is geworden, dat er duurdere zorg nodig is? En mijnheer Veerman die zei, helpen we kinderen eigenlijk te laat, waardoor die zorg dan uiteindelijk een stuk duurder wordt? Ik denk dat dat niet per se het geval is dat we te laat helpen, maar er is op een gegeven moment een tendens geweest van het Rijk, van als je kijkt naar verblijf, dat ze wilden dat kinderen ... We gingen terug naar nul, bedden gingen naar nul, dat was de slogan van Maarten van Ooijen, onze staatssecretaris. We gingen naar nul en kinderen hoorden daar niet meer. Dus wat is er gebeurd en dat zien we wel terug, ook regionaal, dat er een stapeling is geweest van zorg. Dus dat kinderen ambulante hulpverlening thuis hebben gekregen, zwaar en heel intensief, om die kinderen in hun eigen omgeving te houden. En dat uiteindelijk dan blijkt dat dat toch onhoudbaar is. En voor ieders veiligheid dat het op dat moment toch beter is dat zo'n kind tijdelijk even uit de eigen woonomgeving wordt gehaald. Dus dan heb je eerst heel veel geld gestopt in ambulante hulpverlening en vervolgens ga je toch naar verblijf. Goed, dat is een van de dingen die ik hier toch wilde aangeven. Er is ook gevraagd aan mij, door meerdere partijen geschrokken

van de stijging. Ik viel ook bijna van mijn stoel af, is dit regionaal? Ja, helaas, dit is regionaal en er zijn gemeenten die dit anders in hun begroting oplossen, dus waardoor dat misschien iets minder zichtbaar is. Ik ben wel een van de wethouders die mijn raad op deze manier heeft geïnformeerd. Ik heb ook cijfers en percentages van andere gemeenten, logischerwijs, want daar praat ik mee, met die bestuurders, maar die ga ik hier niet delen. Want er zijn ook gemeenten die daarvoor hebben gekozen om dit te bespreken met hun raden tijdens hun eigen begrotingsbehandeling. Dus het zou niet netjes zijn als ik hier ga zitten verkondigen wat voor stijging buurgemeentes hebben. Voorzitter, er is nog een vraag, van hoe houdbaar is die jeugdzorg? Ik durf er eigenlijk geen antwoord op te geven, mijnheer Veerman. Want zolang we die reikwijdte niet gaan ... De open-einderegeling wet, dat is die reikwijdte. Als we die open-einderegeling wet een open-einderegeling wet houden, gaat er niets gebeuren. Rijswijk is een groeiende stad, dus voor ons betekent dat dat we gaan groeien naar 80.000 inwoners, momenteel zijn de cijfers schokkend, die zijn één op de zeven kinderen in de jeugdzorg. U kunt zelf een optelsom maken, wat dat betekent als we zo hard doorgroeien, waarmee we te dealen krijgen. En dat zouden we misschien wel in potlood in onze begroting moeten zetten. Maar als we dat zouden doen, betekent dat dat we helemaal niets meer zouden kunnen doen in de stad. Voorzitter, hoe gaan we nu die cultuur veranderen? Niet enkel op ouder-kind, dat vroeg de heer Ezinga mij vanuit de VVD. Mijnheer Ezinga, we zijn bezig met de zogenaamde integrale toegang. Ik weet niet of u dat kent, maar in het Westland bijvoorbeeld hebben ze een kernteam, zo noemen ze dat en er zit van alles wat in. Dus niet alleen jeugdzorg, maar ook de wmo, ook werk en inkomen, ook schuldhulpverlening. Zo gaan wij onze toegang ook strakjes inregelen, maar dat is niet van de een op andere dag. Dus dan komen er verschillende disciplines allemaal bij elkaar in één team en die gaan samen zorgen voor, tenminste dat hopen we, een bredere kijk op de gehele relatie. Dus niet alleen tussen ouder en het kind, maar ook tussen ouders samen. Of in sommige gevallen krijgt een kind toch een verwijzing voor jeugdzorg en zie je dat meer bij ... Geef ouders hun handvatten om hun kinderen op te kunnen voeden en daarin hebben we nog een wereld te winnen in Nederland, wat mij betreft. En voorzitter, er werd gevraagd, wie bepaalt nu echt wie er jeugdhulp nodig heeft? Dat zijn de wettelijke verwijzers, die verwijzen de kinderen nu eenmaal door. Wij hebben er een klein plukje van die we via het jeugdteam doen. En daarbij kom ik gelijk bij mevrouw Koegler, hoe het gaat met de T-medewerkers, zoals we die genoemd hebben, de toegangmedewerker. We hebben een tweede T-medewerker aangenomen en die slaat een brug tussen onze eigen consultants van het jeugdteam en de toewijzing en de aanbieders. Dus daar is continu overleg mee en daarmee krijgen we in ieder geval vanuit Rijswijk en de kinderen die via ons eigen jeugdteam uiteindelijk ergens naartoe uitstromen, daar hebben we dan wel enigszins grip op. Voorzitter, ik zoek heel even door tussen mijn vragen. Verhoudingen moeten niet doorslaan naar het goedkoopste, gaf de heer Smith aan. Daar ben ik het helemaal mee eens, maar mijnheer Smith, vandaar ook het staat als adequaat, goedkoop en niet andersom. Want anders zou er staan, goedkoop, adequaat. Heel bewust is daarvoor gekozen om het in die volgorde te zetten. Dus het gaat er niet om dat we altijd voor de goedkoopste zorg gaan, want er is door jullie raad altijd aan mij meegegeven, de kwaliteit moet hoog zijn en daar zit in principe geen prijskaartje aan. We moeten een kind helpen als we een kind moeten helpen. Want wat mevrouw van Nunen zei, er zijn nu eenmaal ... We moeten erkennen dat er problemen zijn en die kinderen moeten we ook helpen. Alleen soms kan dat ook op een andere manier en dan kunnen we wellicht door middel van er eerder bij te zijn, meer in het kader van preventie et cetera, wel wat meer betekenen. En daarmee kom ik dus op de jeugdconsultanten, daar heeft u ook van mij, als het goed is, een raadsinformatiebrief ontvangen. Want die hebben gezorgd voor ... Die zitten op onze basisscholen, die hebben gezorgd voor 266 adviezen, dat werkt echt fantastisch. Scholen zijn daar ontzettend blij mee en ik hoop dat u die raadsinformatiebrief ook al tot u heeft genomen. Voorzitter, mevrouw Jansen-Dirkx vroeg mij nog, maatschappelijke discussie, staat de wethouder daarvoor open? Ik sta altijd overal voor open, maar ik vind het wel een lastige vraag. In die zin, ik weet niet zo goed hoe ik hem moet beantwoorden, want de maatschappelijke discussie voeren we natuurlijk ook al op de tafel als je kijkt naar de regiovisie. Want dit gaat hand in hand met elkaar, regiovisie, daar hebben

we laatst heel lang over vergaderd ook, wat mij betreft. Maar daar staat in wat we regionaal doen, dus dat is administratieve werkprocessen aanpakken. We moeten met elkaar die reikwijdte gaan definiëren van die Jeugdwet, daar is eigenlijk het Rijk aan zet, maar wij proberen input te leveren ook vanuit onze regio. Dat zijn twee grote happen die daar ook in zitten, maar daar komt ook kostenbeheersing in voor, in die in die regiovisie en dit is ons lokale extra instrument. Dus die maatschappelijke discussie, in die regiovisie is er natuurlijk wel het een en ander meegenomen in de vorm van JONG doet mee, dat is één. Twee, de landelijke ouderraad, die heeft daaraan meegedacht en ik zit zelf ook aan die ontwikkeltafels van de H10. Ik heb er binnenkort weer één fysiek, dus daar luister ik altijd heel goed. En alles wat we daar in slimmigheidjes kunnen meenemen van de ervaringsdeskundige ouder, dan wel de ervaringsdeskundige jongere of het kind, dat neem ik sowieso mee naar Rijswijk. Voorzitter, ik blijf even bij mevrouw Jansen-Dirkx, want die vroeg mij, zien we nou niks over het hoofd, overlap in wetgeving? Ik hoop juist dat we wat meer duidelijkheid scheppen door middel van dit stuk van, wat is nu Jeugdwet en wat niet? En dat we daarmee, overloop wil ik niet zeggen, maar wel goed kijken vanuit welke wet we wat financieren en of dat wel klopt? Of het echt wel de Jeugdwet is of dat het meer onderwijs is of dat het Zorgverzekeringswet is of weet ik veel welke wet. Er zijn een hele hoop wetten, dat heeft u zelf in het kader wel terug kunnen vinden. Voorzitter, de Partij van Gelijkheid & Rechtvaardigheid vroeg mij nog, we hebben ook te maken met minderjarige alleenstaanden, die hebben geen ouders om zich heen en dat klopt. Maar die hebben wel altijd een voogd, dus volgens mij wordt daar ... In ieder geval proberen we daar in Nederland wel goed voor te zorgen, als er nog een andere vraag bij hoort, hoor ik dat graag. Hoe verhoudt de visie zich ten aanzien van de hervormingsagenda, dat heb ik al aangegeven. Preventie, wat zien we daarvan, vraagt de ChristenUnie. Daar heb ik net ook een paar voorbeelden van gegeven, enerzijds de jeugdconsulent en haar adviezen, anderzijds de T-zorgmedewerker. En die wordt natuurlijk ook nog verder meegenomen in de P&C-cyclus van de begroting, waarin we wel het een en ander zien wat we zelf heel goed doen in het kader van preventie, maar waarin we ook zien dat zaken waar we geen grip op hebben, zoals die wettelijke jeugdhulp doorverwijzers, dat we daar een beetje mank opgaan. Waar onderscheidt Rijswijk zich nu van andere gemeenten, vraagt de heer Smith. Bijvoorbeeld door een visie op normaliseren te hebben. Je hebt in Delft het manifest, ik weet niet of u dat kent, maar die hebben een manifest gesloten, is een x-aantal jaar geleden geweest, volgens mij uit mijn hoofd gezegd drie. Dat is samen gemaakt met lectoraat van de Haagse Hogeschool. Heel interessant overigens, dus daar staan goede dingen in. Is ook naar gekeken toen wij deze visie gingen opstellen, mijnheer Smith, en zo zijn er vast ook wel wat lokale plannen, visies, et cetera die elders in onze regio liggen, maar niet die mij zo ontzettend bekend zijn of waarvan ik dacht die kan ik zo overnemen. Voorzitter, ik hoop dat ik de vraag ... Ik heb nog één vraag, die is wel bijna door alle fracties gesteld, de communicatie. Breed over deze visie, niet alleen intern, het document en dat staat ook in de raadsinformatiebrief. Dat dit verder wordt uitgewerkt, geïmplementeerd, dat het een stuk is wat niet dichtgetimmerd is. Want als er een wijziging plaatsvindt vanuit de hervormingsagenda of iets dergelijks, wellicht moeten wij onze visie dan wel aanpassen en misschien moet ik dan wel terug naar de raad met die visie. Maar wat nu de bedoeling is, is dat de wijze die we nu omschreven hebben, dat dat de vaste stijl en het vaste onderdeel wordt van het beleid binnen onze gemeente. Dus binnen onze werkprocessen, zoals de organisatie moet gaan handelen. Dus dit is hele belangrijke informatie voor ons jeugdteam, hele belangrijke informatie voor onze T-medewerker. Ik was van de week mee met T-zorg dus die haal ik er nu bij, maar daar gaat het helemaal niet over. Onze T-medewerker voor het jeugdteam. En ik moet daar inderdaad even naar kijken denk ik, ik kan daar nu geen goed antwoord op bedenken. Maar hoe kan ik dit dan breed communiceren met de stad, wat betekent dit dan? Hoe gaan we dat stappenplan kenbaar maken bij ouders? Ik vind dat hele goede suggesties die net zijn gegeven door de raad. Ik ben het er ook mee eens, dat we daar wat mee moeten. Ik heb alleen geen specialiteit op communicatie, maar mijn woordvoerder wel. Dus die zou ik morgenochtend direct een opdracht geven om hierover na te denken. Hoe kunnen we wat grotere bekendheid geven en wel op een manier zodat het direct duidelijk is voor onze inwoners wat er nu van hen gevraagd wordt of wat er

bedoeld wordt? Aangezien je werkprocessen niet per se deelt met de stad. Voorzitter, ik hou het even bij deze eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Bentvelzen. Mijnheer Veerman, D66, wilt u reageren in tweede termijn?

De heer Veerman: Heel graag, dank u wel. En wethouder, bedankt voor de beantwoording van de vragen. We hebben heel veel al wel gehoord, dat stelt mij heel positief, goede antwoorden terug gehoord. Nog drie kleine aanvullingen, ik hoor over het preventief aanbod dat we het hebben over de jeugdconsulenten, T-medewerker. Dat vind ik natuurlijk allemaal prima zaken, ik denk dat we dat goed hebben neergezet en dat we daar ook zien dat je met die preventieve zorg ook voorkomt dat je ergere zorg nodig hebt. Maar je zou kunnen denken in het voorliggende voorziening, dat je een sociale kaart opzet waar je alle instellingen opzet, zodat mensen die ook makkelijk kunnen vinden. Dat is eigenlijk het idee en dat we misschien die ook wat wijder verbreid op onze website zetten. Als we het over die tien punten hebben, ik zie infographic vormen, die zagen we pas ook bij een andere avond, dat je een mooie infographic hebt van, we gaan A naar B naar C en D. Volgens mij hebben we daar al ervaring mee, als je dat in een kleine kaart doet, zou je dat aan iedereen mee kunnen geven op bepaalde punten of in ieder geval kenbaar kunnen maken, dat mensen het zien op borden of mensen het mee naar huis kunnen nemen. Maar ik denk dat onze communicatieafdeling daar ook wel voorbeelden van hebben van hoe ze dat goed onder de mens kunnen brengen. Als ik kijk nog een ander punt waar ik van denk, heel goed, maar vergeten we dan ... Ik hoorde een aantal dingen, die integrale toegang, ik denk dat dat heel goed is om daarnaar te kijken. Ook dat je de multiproblemen daarin meeneemt en dan hoor ik aan de ene kant de basiszorg eigenlijk op orde hebben, noem ik dat altijd maar, schuldhelpverlening de zorgmijders daar ook bij te betrekken. Dat is een heel breed scala van mensen die je eigenlijk in eerste instantie in preventieve sfeer eigenlijk al wil zien en eigenlijk al wil helpen zodat erger voorkomen kan worden. Dus ik denk dat het goed is om dat wat breder neer te zetten om daar aandacht aan te geven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Mijnheer Ezinga, wilt u nog reageren?

De heer Ezinga: Ik kan niet anders als de wethouder zo'n uitgebreid antwoord geeft, dan loopt dat altijd tot een reactie en ik kan alleen maar mezelf gelukkig prijzen op dit dossier, gegeven het feit dat we zo'n adequate wethouder hebben op dit zeer moeilijke dossier. Dus dat mag ook gezegd zijn en ik ben ook wat dat betreft zeer blij met het document rondom de visie van de tien leidraden die we nu hebben opgesteld. Dat gezegd hebbende, u sprak over de integrale toegang en waar ik eigenlijk meer op stuurde was eigenlijk datgene wat mevrouw Jansen-Dirkx eigenlijk zei. Dat maatschappelijk debat dat we eigenlijk moeten hebben over hoe we nou eigenlijk kijken naar zorg, jeugdhulp en de wijze waarop we die zelfredzaamheid en het normaliseren van het gedrag meer laten spreken, ook in onze eigen gemeente. En die communicatie is daar een onderdeel van en daar ben ik het helemaal mee eens, alleen het gaat niet alleen maar over het technisch communiceren van een aantal manieren van hoe we er tegenaan kijken. Het gaat eigenlijk over het in gesprek gaan en blijven over dit onderwerp en dat vraagt wat meer stamina, dat vraagt wat langer uithoudingsvermogen om die cultuur eigenlijk die we allemaal dragen, omdat wij toch wel in onze staat die zorg zo goed hebben geregeld. Om die toch wat meer weer terug naar de basis te brengen zonder dat het hoogdrempelig wordt. We hebben laagdrempelige zorg en dat moeten we ook behouden en daarvoor zijn we een hele moderne maatschappij. Daar moet een debat over komen en die mag echt wel op de straat plaatsvinden, in de wijken op een of andere manier, zonder dat we daar een grootschalig participatietraject van maken natuurlijk. Dat snapt u vanzelf ook wel, maar dat is aan u en uw ambtenaren om daar een goede ludieke oplossing voor te bedenken. Even kijken en ik denk dat ... U heeft het enigszins gehad over de uitvoering van die tien pijlers die u eigenlijk heeft neergezet. Dat moet eigenlijk terugkomen in de werkprocessen, in de beleidsstukken. Dat maakt het ook

wat lastiger meetbaar van, komt het dan echt daadwerkelijk tot stand? Maar ook dat heeft te maken met het langere adem en continu blijven monitoren van, zien we ... Komt het nou een beetje terug, dat normaliseren? Dus we zullen hier echt zeker vaker over moet gaan praten. Maar dat was mijn reactie en dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Mevrouw Prenger, wilt u nog reageren in tweede termijn?

Mevrouw Prenger: Ja, dank u wel, voorzitter. Even kort, ik wil de wethouder bedanken voor de beantwoording van de vragen. We zijn het er denk ik allemaal als raadsleden over eens, we moeten terug naar de basis, terug naar de zelfredzaamheid en communicatie daarin is natuurlijk een reuzebelangrijk middel. Dit waren mijn vragen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Prenger. Mijnheer Smith?

De heer Smith: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, wethouder, voor de uitgebreide beantwoording. Ik ga voortaan het als adequaat, goedkoop lezen in plaats van andersom en ik ga me denk ik ook inlezen in het manifest Delft. Dank u wel voor deze tip.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Smith. Mevrouw Koegler?

Mevrouw Koegler Böhm: Dank aan de wethouder voor de antwoorden en ook de reflectie over de jeugdzorg. En wat Rijswijks Belang betreft, kan het als akkoordstuk naar de raad en praten we er over een paar maanden weer verder over met elkaar.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koegler. Mevrouw van Nunen?

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, we wachten de uitvoering af en dat doen we met belangstelling. Prima, dank.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw van Nunen. Even kijken, mijnheer Stam?

De heer Stam: Geen punten voor de tweede termijn, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Stam. Mevrouw Jansen-Dirkx?

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel, voorzitter. Ik bemerkte bij de wethouder dat ze wat struggelde met de vragen die ik gesteld had, daar wat betreft de maatschappelijke discussie. Volgens mij zit ze wel op de goede lijn wat dat betreft, zo bedoelde ik heb hem eigenlijk ook. Dus ik wil daarbij zeggen, ga daar vooral mee door om inderdaad met de diverse stakeholders in gesprek te blijven, maar misschien ook inderdaad de stakeholders binnen Rijswijk daar misschien wat actiever op uit te nodigen. Dus dat is misschien waar we de maatschappelijke discussie ook wat kunnen uitbreiden. Ik had nog niet echt helemaal een goed antwoord op mijn volgende vraag gekregen. Dat is namelijk, als we gaan schuiven met hulpverlening binnen andere wetgeving, gaan we dan niet mis als er dan bijvoorbeeld bepaalde zorg niet meer geleverd wordt, omdat onder andere wetgeving die zorg anders wordt aangeboden? Dat is eigenlijk meer de vraagstelling die ik had, dus daar zit een klein zorgpunt wat betreft Wij. En daarbij aansluitend of de verschillende wetgevingen elkaar niet gaan bijten als het gaat bijvoorbeeld onder andere over het woonplaatsbeginsel? En dan had ik nog een laatste opmerking en dat is, als we de discussie hebben over de open-einderegeling, hebben we het vorige forum ook al over gesproken met elkaar, ik heb toen ook mijn zorg natuurlijk uitgesproken dat, het moet er nooit toe leiden dat we dan de geldkraan dichtdraaien en dat er dus geen zorg meer geboden wordt. Maar als

ik nu zo deze discussie hoor en ik hoor graag of de wethouder daar ook zo naar kijkt, zit het er niet meer in dat we moeten ... Net zoals dat we bij normaliseren zeggen van, bepaald problematiek gedrag wat we nu nog als probleem zien, gaan we gewoon normaal vinden om het maar even zo platgeslagen te zeggen. Zit het daar dus dan misschien ook meer in dat we daar een meer een gesloten regeling in gaan maken, dat bepaalde zorg die nu nog wel geboden wordt voor dingen waarvan we het misschien nu denken, is dat echt daadwerkelijk nodig dat we daar zorg voor bieden? En dat we dus op die manier een gesloten regeling gaan krijgen in plaats van dat we alleen maar een geldkraan gaan dichtdraaien. Dus graag een reflectie van de wethouder daarop nog, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. Mijnheer El Majjaoui?

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter, voor het woord. En dank aan de wethouder voor de beantwoording over mijn vraag. En inderdaad in kleine letters zie ik hier dat met ouders bedoeld wordt ook voogd in dit visiedocument. Wellicht dat het in het raadsvoorstel terugkomt ter verduidelijking, zodat ook dat meegenomen kan worden. En ook blij te horen dat hier geen sprake is van versobering, dus dat er gewoon echt efficiëntie in beeld komt, dat gewoon de jeugdzorg onverkort doorgaat maar wel met kosten-batenanalyse dus maatschappelijk baten. Dus de jeugdhulp en de jeugdpopulatie in de toekomst moet gewoon veilig kunnen opgroeien in Rijswijk en daar zijn we blij mee. En ik wens de wethouder veel succes, dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Mevrouw Bentvelzen, aan u het woord.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dank en dank voor alle complimenten nog in tweede termijn. Dat maatschappelijk debat, nogmaals, ik zou daar graag op terug willen komen even via mijn woordvoerder hoe we dat kunnen doen. Ik vind het interessant wat mevrouw Jansen-Dirkx ook aangeeft om dat met stakeholders in onze eigen stad te doen. Is natuurlijk leuk dat we dit voor de regiovisie doen, maar we hebben hier ook hele interessante mensen rondlopen, ervaringsdeskundigen, et cetera, dus daar wil ik graag naar kijken. Dit blijft ook een levend document, dus het lijkt me goed om daar dan op een zeker moment op terug te komen, omdat gewoon in de verdere voortgang van dit document, niet dat we er een telefoonboek van gaan maken, maar dat het wel uitgebreid kan worden daarmee. Het heeft inderdaad wel te maken met een lange adem, dat ben ik met de heer Ezinga eens. We moeten met elkaar in gesprek blijven over normaliseren, zeker omdat, en dat gaf mijnheer Smith ook in zijn eerste termijn al aan, we heel goed zijn geworden in Nederland om aan te geven dat een kind er niet meer bij hoort of niet in onze grafiekjes past of niet in een bepaald hokje die wij hebben bedacht hoort. En dat we daardoor zijn gaan problematiseren en dat we wellicht inderdaad, Irene of mevrouw Jansen-Dirkx, excuus, dat we daardoor inderdaad wat meer in die gesloten regeling moeten denken. Niet per se alleen in financiën, maar ook in de zin van goed genoeg en minder problematiseren, meer accepteren van elkaar. Dat niet ieder kind hetzelfde lijntje loopt als dat die volgens ons en onze prestatie maatschappij zou moeten lopen en dat we vinden dat kinderen op een bepaalde manier moeten kunnen leren et cetera. Dus daar ben ik groot voorstander van en dat zou ik ook altijd blijven uitdragen in onze regio in ieder geval. Voorzitter, de fractie van Wij, mevrouw Jansen-Dirkx vroeg mij ook nog met die wetgeving, of dat elkaar niet bijt. En die aanpalende wetgeving, dat is een thema die ook in die hervormingsagenda zit. Dat weet u misschien zelf ook en daar wordt een lijn voor uitgewerkt. Regionaal is daar ook aandacht voor, maar het is de bedoeling dat we er juist voor gaan zorgen dat het elkaar niet bijt. Dus ik ben heel benieuwd naar die lijn, maar ik houd hem nauwlettend in de gaten. En, voorzitter, dan is er door D66 nog iets aangedragen over een infographic. Ik ben altijd gek op plaatjes, volgens mij zijn dat meer raadsleden die zeggen altijd, visualiseren, bij niet alleen maar teksten, dus dat lijkt me goed om daar even naar

te kijken. Sociale kaart is in ieder geval voor de professionals bereikbaar, mijnheer Veerman, dus ook voor de jeugdteams. En het zit ook in het kader van keuzevrijheid bij ouders, die kunnen echt vanuit de sociale kaart ook zelf kijken samen met de professional van, waar denk ik dat mijn kind het beste past, bij welke zorgaanbieder? Dus daar wordt heel goed naar gekeken en eigenlijk altijd aangevuld waar nodig. U heeft het zelf niet gezegd, maar ik ben u nog wel verschuldigd om op uw technische vragen schriftelijk antwoord te geven. Dus die zal ik de raad u toekomen morgenochtend, want ik heb hem ontvangen dus die zal u morgen in postvak vinden en die stuur ik dan uiteraard naar alle raadsleden toe. Voorzitter, volgens mij heb ik verder geen vragen gehad in tweede termijn en wil ik de raad hartelijk danken voor alle input, zowel 14 februari als ook vanavond.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Bentvelzen. Ik probeer even, hoe zeg je dat, te pijlen, maar ik heb denk dat het als akkoordstuk naar de raad kan. Heb ik daarin gelijk of zijn er mensen die meteen een handje opsteken en zeggen van nee? Ik zie geen handjes verschijnen, dus dan ga ik ervan uit dat dit als akkoordstuk naar de raadsvergadering kan, mooi.

#### **10. Raadsvoorstel Toetreding Staat als aandeelhouder van Stedin Holding N.V. (RV 23-064)**

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt tien, Het Raadsvoorstel Toetreding Staat als aandeelhouder van Stedin Holding N.V. Dan wilde ik als eerst het woord geven aan Wij punt, wie mag ik het woord geven?

De heer Zoghbi: Dat mag aan mij, dank je wel.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Zoghbi: Goedenavond allemaal, even kijken hoor. Het is even erin komen. In de snelle veranderende wereld waar technologische vooruitgang en duurzaamheid hoog in het vaandel staan, kunnen we niet genoeg benadrukken hoe cruciaal ons energienetwerk is. Het is daarom van groot belang dat we een sterk en veerkrachtig energienetwerk hebben dat klaar is voor uitdagingen van morgen. Gemeente Rijswijk heeft geen aanzienlijk belang of aandeel in Stedin en het lijkt erop dat wij als raadsleden van gemeente Rijswijk weinig invloed hebben op deze wijziging. Hoewel we verheugd zijn over de impuls die Stedin gaat ontvangen om onder andere ons energienetwerk te versterken, koesteren we nog enkele vragen en zorgen. Hoe staan de andere aandeelhouders tegenover deze voorgestelde toetreding, is hier al iets over bekend bij de wethouder? En het is van groot belang dat we de details en implicaties van deze ontwikkeling begrijpen, om ervoor te zorgen dat ze ten goede komen van de gemeenschap en haar behoeften op lange termijn, ziet de wethouder nog risico's aan deze toetreding? Ik hoor graag, dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Zoghbi. Mijnheer Stam?

De heer Stam: Vanuit dit agendapunt geen vragen van de ChristenUnie, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Stam. Mijnheer El Majjaoui?

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter. Over dit raadsvoorstel, ik heb het ook met toewijding gelezen. Eigenlijk linksom of rechtsom, we moeten eraan geloven dat wij te maken met grote uitdaging in de toekomst in het kader van de energietransitie en duurzaamheid. Dus onze energienetwerken en infrastructuur, die moeten op orde zijn. En ik lees dat de staat 500 miljoen euro gaat ... Tenminste, dus een grote aandeelhouder wordt in het geheel waarbij Rijswijk maar circa twee procent aandeelhouder is. Het is heel minimaal, maar de vraag is,

in hoever heeft onze Rijswijk nog invloed op dit bedrijf? Vooral als er gewoon sprake is van, wij vragen en Stedin draait. Stel dat wij een aantal van die laadpalen willen ergens hebben of we willen gewoon de energielevering of de energiebehoefte anders regelen, hebben wij daar invloed op of moeten we steeds toestemming vragen aan de grote overheid? Dat is mijn vraag, tot zover.

De voorzitter: dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Mevrouw van Nunen?

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, geen aanvullende inbreng op dit agendapunt. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw van Nunen. En Beter voor Rijswijk?

De heer Kruger: Dank u wel, voorzitter. De overheid levert de grootste bijdrage nu, naar mijn weten alle gemeentes. Dus ik zeg, want stroom zullen we ook in de toekomst nodig hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. GroenLinks, mijnheer Van 't Eind?

De heer Van 't Eind: Voorzitter, dank u wel. Ik ga niet in herhaling vallen, er zijn een aantal die gezegd hebben dat dit belangrijk is, ook dat deze bijdrage van de Rijksoverheid in Stedin belangrijk is om te zorgen dat we ook een ... Dat Stedin ook de uitdagingen aankan. Ik heb er eigenlijk maar een vraagje over, er wordt in het voorstel gezegd dat mogelijk, tenminste zo heb ik hem geïnterpreteerd, Stedin later ook weer nog een financiële injectie nodig heeft om die zo hoge kwaliteit te houden en om in staat te blijven om in die infrastructuur te blijven investeren. Hoe monitoren we dat en wanneer is daar dan weer duidelijkheid over, is dat niet nu al te voorzien? Dat is eigenlijk mijn vraag, want het lijkt nu ... Het Rijk legt nu 500 miljoen in en ik interpreteer het ook van, maar waarschijnlijk is dit ook nog net niet genoeg. Want ik lees ergens dat eigenlijk 1 miljard zou moeten zijn. We hebben 200 ingelegd, ik zie het Rijk 500 inleggen, dan mis ik ergens 300, maar misschien heb ik verkeerd gerekend. Maar goed, wij zijn verder natuurlijk gewoon heel erg voor dit voorstel, ik denk dat er goede gesprekken gevoerd zijn met het Rijk, maar ik had wel behoefte aan iets toelichting hierop van de wethouder. Maar misschien stel ik een hele domme vraag hoor, dan hoor ik het ook graag van de wethouder. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van 't Eind. D66?

Mevrouw Woudstra: Dank u wel, voorzitter. Dank voor het voorstel ook aan de wethouder. Wij lezen inderdaad dat ons aandeel iets vermindert, het was natuurlijk niet groot en aandeelhouders hebben überhaupt een eigen beperkte rol in bepaalde beslissingen van bedrijven. Aangezien je als aandeelhouder niet alleen leidend bent. Ik had nog wel een vraag, want het doel dat snappen we. We zijn ook blij dat het Rijk nu bijdraagt, maar we zien natuurlijk ook dat we iets verwateren. Dus als wij van 1.87 procent naar 1.56 procent gaan als aandeelhouder en dus kiezen ervoor niet een bijstorting te doen, kennelijk was die optie er. Hoe zit het dan met wat het ons op kan nemen en ons rendementperspectief? We krijgen natuurlijk elk jaar geld terug van het feit dat we aandeelhouder zijn. Is er nog een mogelijkheid dat als we nu toch een extra bijstorting doen, we dan er meer op termijn een rendement uit kunnen halen en kan er nog een keer aangegeven worden hoe dat zit? En kan er nog een keer aangegeven worden hoe die afweging is gemaakt om wel of niet die extra aandelen te kopen, er staat een mooi technisch stuk over, maar ik zou ook graag de beleidsmatige afweging zien naast het dividendpercentage. En hij is geloof ik al gesteld, maar ook of bekend is hoe andere gemeenten die afweging maken ook als het gaat om het wel of niet aankopen van extra aandelen? Inclusief de vraag, heeft inderdaad Stedin geld genoeg of kunt u in de komende periode al voorzien dat dit nu een verzoek is en we opnieuw een verzoek gaan krijgen?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. VVD, mijnheer Ezinga?

De heer Ezinga: Voorzitter, dank. Wij hebben geen aanvullende vragen, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Rijswijks Belang, wie mag ik het woord geven?

Mevrouw Koegler Böhm: Dank u wel, voorzitter. Volgens mij, wethouder Van Damme zie ik driftig meeschrijven maar het valt allemaal wel mee volgens mij. Ook wat ons betreft is het een prima voorstel. We zien ons aandeel verwateren van 1,78 naar 1,57 procent. Dus, wat ons betreft is dat zeer beperkt en was onze invloed al zeer beperkt. Dus wat ons betreft prima om geen gebruik te maken van ons voorkeursrecht. En wat ons betreft kan het als een akkoordstuk naar de raad.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koegler. Volgens mij is iedereen nu aan het woord geweest en dan nu naar wethouder Van Damme, gaat uw gang.

De heer Van Damme: Voorzitter, dank u wel en dank aan de raadsleden voor belangstelling voor het lezen van dit stuk en de gestelde vragen. Laat ik vooropstellen dat dit nieuws dat de Staat toetreedt als aandeelhouder, dan gaat het om 500 miljoen, erg goed nieuws is voor Stedin, maar het is ook goed nieuws voor de energietransitie. Het is ook goed voor de inwoners en ondernemers die willen verduurzamen. Het is dus eigenlijk ook gewoon goed voor Rijswijk en ook voor onze portemonnee. En dat zal ik uitleggen want daar waren ook wat vragen over gesteld. Zoveel mogelijk hebben we als college geprobeerd de afgelopen jaren de raad mee te nemen in wat we met die aandelen doen, wat er speelt, ook met het lange termijn investeringsbehoefte en in december heb ik daar nog een mondelinge mededeling over gedaan. Waarbij de verwachting was dat we in het voorjaar tot een akkoord zouden komen voor de toetreding van de Staat als aandeelhouder. En waarom is dat nodig, die energietransitie vergt dus gewoon meer geld, investeringen in het netwerk. De investeringsbehoefte was toen geschat op ongeveer 1,9 miljard. De onderhandelingen duren wat langer, want er is lang gesproken over van, ons aandeel verwateren, maar hoe gaat het dan met de dividenduitkering lopen? En daar is een akkoord over bereikt, zoals dat nu voorligt en dat betekent twee dingen voor het huidige dividend. Dat wij niet mee begroten, omdat het altijd onzeker is of er winst gemaakt wordt en het dividend wordt uitgekeerd. Dat daar nu wat meer zekerheid over komt, omdat er een soort staffel is opgesteld dat over de eerste 20 miljoen winst die Stedin maakt, er een gegarandeerde uitkering is voor de aandeelhouders. Dus dat is in ieder geval positief, dat betekent ook dat we die opbrengsten gaan meenemen, voorzichtig dan, in de begroting 2024 en verder. Dat staat even los van onze cumulatief preferente aandelen, want daar vangen we gegarandeerd dividend op. Dus dat staat al in de meerjarenbegroting verwerkt, dus het gevolg van de toetreding van de Staat nu heeft alleen gevolgen voor de gewone aandelen en niet voor de cumulatief preferente aandelen. Dan staat nu ook de optie vrij, als bestaand aandeelhouder om je verwatering, dat is 0,21 procent, bij te kopen. Maar als we nu zouden bijkopen dan moeten we dus geld lenen op de kapitaalmarkt om die aandelen te kopen, dan betaal je aan rente meer rente dan dat je aan dividend zou binnenhalen. Dus in dat opzicht is het financieel gezien, lijd je dan daar verlies op. Kijk, toen we die aandelen kochten een aantal jaar geleden, toen lag de lente rente natuurlijk heel laag. Dus dat is dan een ander verhaal, dus nu is dat vanuit dat oogpunt geen ... Daar winnen we niks mee. Een tweede punt is dat we met de aandeelhoudende gemeenten hebben afgesproken dat we eerst dit traject willen afsluiten, om daarna te gaan kijken wat die financieringsbehoefte nog is. Want die 500 miljoen toetreding van de Staat betekent dat dat bedrijf als Stedin in zijn geheel veel meer waard wordt. Dus was het eerst, schatting even, misschien 2,5 miljard waard, nu is het gewaardeerd op 3,7 miljard. Als de Staat toetreedt en die staat achter je, dan ga je op de kapitaalmarkt ook veel goedkoper lenen. Dus hoe groot die kapitaalbehoefte zal zijn, overblijft, dat valt nog te bezien nadat de Staat is ingestapt. Dus om het proces verder niet te compliceren

hebben we in ieder geval de zittende gemeenten, ik weet natuurlijk niet wat ze gaan doen naar aanleiding van alle behandelingen in de raad, maar in ieder geval uitgesproken nu geen gebruik te maken van hun voorstel. Daarbij speelt nog een tweede element, en dat is dat er in het bestuursorgaan gemeenten zijn of provincies die in het verzorgingsgebied van Stedin zitten en geen aandeelhouder zijn. En het is eigenlijk de wens van zo'n overheidsbedrijf dat ook die bestuursorganen die nog geen aandelen hebben, ook eerst zullen gaan participeren als er een volgende kapitaalbehoefte is. Dat zijn eigenlijk de drie redenen waarom we nu niet zullen bijkopen en de belangrijkste is wat mij betreft gewoon de financiële reden, want daar zouden we ons mee in de voet schieten. Zitten er risico's aan de toetreding van de Staat? Ik zou bijna, ongetwijfeld altijd, maar het is ook een ... Nederland heeft toch een Triple A-status, dus het is eigenlijk toch wel ... Ik schat dat risico toch wel zeer gering in. En dit is volgens mij ook een voorbode, want de Staat zal ook wel wat moeten doen richting Alliander en Enexis, de andere energiemaatschappijen. Dan, er is nog wel één risico wat er is, dat bijvoorbeeld ... Er moeten ook nog een besluitvormingsproces in de Tweede Kamer plaatsvinden, Eerste Kamer. Als dat niet doorgaat, dan treden ze dus niet toe uiteindelijk. Dus nu is al die besluitvorming er in ieder geval op gericht om in de aandeelhoudersvergadering die op 8 december zal plaatsvinden aanstaande, de goedkeuring voor te krijgen van beide zijden zodat de Staat kan toetreden. Hebben dan invloed, mijnheer El Majjaoui, natuurlijk we hebben invloed. We hebben dan 1,57 procent van de aandelen, dus heb je altijd invloed. Maar als aandeelhouder heb je wel andere invloed dan als je een opdrachtgever of een product bij ze afneemt, dus dan zitten we echt wel in een andere rol. Ik kan niet als aandeelhouders zeggen van, u moet nu energiekastje X gaan maken. Dat is niet ... De aandeelhouder rol is anders dan een afnemende opdrachtgeversrol. Het is niet dat we daar een voorkeursrecht mee hebben dat dan omdat wij aandeelhouder, we eerder geholpen worden dan iemand die geen aandeelhouder is. Dat moet ik in ieder geval al meegeven. Eens even kijken, mijnheer Van 't Eind, ik heb daarmee denk ik ook wel uw vraag beantwoord, hoop ik. Maar het was ook helemaal geen domme vraag die u stelde, want het is nogal een complex proces van twee kanten, zowel van het Rijk als bij de gemeente. U kunt zich voorstellen, er moeten hier mensen op een gegeven moment ook echt fysiek naar de notaris met stukken, want die moeten getekend worden aangeleverd. Maar ik hoop in ieder geval dat de ik in de aandeelhoudersvergadering waar ik dan zit, 8 december, mijn hand kan opsteken met positief oordeel over de toetreding van de Staat. En als aanhouder lig je toch ook een beetje op de vermogenspositie van Stedin, dus als u daar een keer vragen over heeft, mijnheer El Majjaoui, kom dan vooral aan de lijn. Dan zal ik zorgen dat we in die aandeelhoudersvergaderingen die twee keer per jaar zijn en we komen overigens in de deelnemende gemeenten wat vaker bij elkaar. Dan kan ik die punten voor u inbrengen. Dus, voorzitter, volgens mij heb ik hiermee ongeveer alle vragen beantwoord waar ik nu nog op wil wijzen is dat er ... Mocht u nog echt technisch inhoudelijke vragen wat dieper hebben, dan is er aanstaande donderdag een bijeenkomst voor raadsleden, georganiseerd door Stedin. Dat is ook als het goed is door de griffie aan de fractievoorzitters gemeld en dat is weer doorgegeven aan u. Tussen half negen en tien uur is dat, tot zover mijn eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Damme. Mijnheer Zoghbi, wilt u nog reageren in tweede termijn?

De heer Zoghbi: Nee, alleen de wethouder bedanken voor beantwoording van de vragen. Goed zo, dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Zoghbi. Even kijken, mijnheer Stam van ChristenUnie had niks in de eerste termijn, wilt u nog reageren in de tweede termijn?

De heer Stam: Nee, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Stam. Even kijken hoor, mijnheer El Majjaoui?

De heer El Majjaoui: Nee, alleen maar bedankt, de wethouder, voor de beantwoording. Dus helder en duidelijk, mocht ik nog vragen dan weet ik u te vinden.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Mevrouw van Nunen, u had niks. Mijnheer Kruger?

De heer Kruger: Ik kan niet meer doen dan de wethouder bedanken voor zijn glasheldere uitleg. En wat ons betreft mag dit zo als een akkoordstuk door naar de raad.

De voorzitter: Even kijken, mijnheer Van 't Eind?

De heer Van 't Eind: Voorzitter, ik ga in herhaling vallen. Uitstekende uitleg van de heer Van Damme, dank u wel. En ik ben blij dat ik geen domme vraag heb gesteld en wat ons betreft is dit een akkoordstuk.

De voorzitter: Mijnheer Van 't Eind. Mevrouw Woudstra?

Mevrouw Woudstra: Dank voor de heldere uitleg inderdaad. En alle gestelde vragen, in het kader van, misschien dan toch nog een domme vraag. U gaf aan, dan moeten we er eerst voor lenen, betekent dat dat we het niet uit de reserves zouden kunnen halen als we het doen. En zouden we anders als we het wel uit de reserves halen wel een positief dividend ophalen aangezien we nu reserves hebben? Die leveren misschien wel rente op, maar ik kan dat zo uit mijn hoofd niet vergelijken met dividend. Alvast dank en verder kan het wat ons betreft als akkoordstuk naar de raad.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Mijnheer Ezinga, wilt u nog reageren in de tweede termijn of niet, mag ook.

De heer Ezinga: Nee, ik vind het ook een akkoordstuk, hartstikke mooi, dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Mevrouw Koegler?

Mevrouw Koegler Böhm: Nee hoor, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koegler. Wethouder Van Damme, wilt u nog reageren op de vraag van mevrouw Woudstra?

De heer Van Damme: Ja zeker, dank u wel, voorzitter, voor het woord en de vraag in de tweede termijn. Ook dank voor de appendix, ik zal ze doorgeven aan de ambtelijke ondersteuning die hier druk mee bezig is geweest, ook met name vanuit Rotterdam overigens. Dat is de grootste aandeelhouder en die hebben een heel proces in kaart gezet zodat we allemaal heel snel en onder stoom en kokend water een besluitvormingsproces in kunnen. De vraag over de reserve, natuurlijk, als je aandelen koopt dan kan je dat van je reserve ... Maar die reserves staan niet ergens op een bank te slapen. Dat verloopt via schatkistbankieren bij het Rijk. Dus dat betekent dat als wij nu geld nodig hebben dat staat ook allemaal in het hoofdstuk Treasury en de financieringsparagraaf in de begroting. Dan moeten wij gewoon geld van de kapitaalmarkt halen, want je mag niet ... Dat is allemaal geregeld via, ik geloof, de wet financiële instelling decentrale overheden of iets dergelijks. Dus dagelijks wordt dat geld ook gewoon afgeroomd. Dus het is niet dat dat ergens op een bank staat te slapen, dus dat betekent dus als je nu iets wilt, dat je daar geld voor moet gaan lenen en dan krijg je natuurlijk kapitaallasten die doorsturen. Dus dat is het antwoord op uw vraag, mevrouw Woudstra, als het goed is.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Damme. Dan denk ik dat dit als een akkoordstuk door kan gaan naar de raad. Als het niet zo is, steek een handje omhoog, maar ik zie geen handjes. Dus dan schrijven wij deze op als akkoordstuk.

#### **11. Raadsvoorstel Zienswijzeprocedure ontwerp wijziging gemeenschappelijke regeling MRDH (RV 23-065)**

De voorzitter: Even kijken en voor we verder gaan naar agendapunt elf moet ik heel even doorgeven dat ik ben net door de griffie op de vingers getikt over de mededeling die mijnheer Van Malsen heeft gedaan en de vraag of die geagendeerd kan worden voor het volgende forum. Het was een mededeling van de wethouder over een brief van de staatssecretaris, dus die kunnen we niet agenderen voor het volgende forum, want het is geen raadsinformatiebrief. Dus helaas is dat niet mogelijk.

De voorzitter: Even kijken hoor, dan gaan we door naar agendapunt elf, Raadsvoorstel Zienswijzeprocedure ontwerp wijziging gemeenschappelijke regeling MRDH. Dan wilde ik graag als eerste het woord geven aan Beter voor Rijswijk.

De heer Kruger: Ik moest even mijn speakertje in de plug. Voorzitter, wij hebben eigenlijk op dit onderwerp geen vragen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. GroenLinks?

De heer Van 't Eind: Geen vragen, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van 't Eind. Dan ga ik misschien even ... Is het sneller als ik even vraag of de mensen die wel vragen hebben even een handje opsteken? Dus als u vragen hebt steekt u ... Ik bedoel eigenlijk het handje in Teams, sorry. Even kijken hoor, mevrouw Woudstra. Verder nog vragen? Nee, dan geef ik mevrouw Woudstra het woord, gaat uw gang mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Dank en dank aan de MRDH voor het vele werk en het voorstel. We hebben wel een paar vragen, we zien dat een aantal dingen gewijzigd zijn, een aantal dingen zijn ook nog niet meegenomen die wettelijk wel meegenomen zouden kunnen worden. Waar gaat het dan over, het gaat over de positie van de raad en raden in de Metropoolregio Rotterdam, Den Haag. Het belangrijkste punt voor ons daar is dat we heel graag zien dat die drie verbeterpunten meegenomen worden, zodat dat bij de komende evaluatie nu deze helaas er nu nog niet ligt, wat eerder wel het plan was, dan bij de volgende wijziging meegenomen kunnen worden als die evaluatie eenmaal klaar is. Wij zouden graag zien dat het democratisch gehalte van de MRDH wordt verbeterd, dat de positie van de raden steviger wordt. En we hopen dat en we willen graag bevestiging vragen of het MRA-model, Metropoolregio Amsterdam model meegenomen wordt bij deze evaluatie? Wij zien mogelijkheden voor actieve informatie, zoals mondelinge en schriftelijke vragen kunnen stellen aan de Metropoolregio Rotterdam Den Haag. Die verbeteringen zien we ook graag in de komende evaluatie meegenomen worden, klopt het dat dat wordt meegenomen? We zouden ook graag zien dat inwoners makkelijker bij de MRDH terecht kunnen met vragen. En de gewijzigde wet staat dit ook toe, en het zit nu nog niet in het voorstel, er wordt nu alleen de huidige werkwijze bestendigd in het voorstel. Gaat dit ook mee met de evaluatie en moeten wij dat anders als raad zelf nog meegeven? Want niet al deze punten noemen wij nu in de zienswijze en de vraag is, is het wel verstandig om dit alsnog te doen? Dan zat er nog een klein punt in waar ik benieuwd ben of mijn mederaadsleden daarin zitten, dan wel om in het vervolg rekening mee te houden. Er ligt een voorstel dat niet alleen raadsleden naar de adviescommissie Metropoolregio Rotterdam, Den Haag kunnen, maar ook fractieassistenten of burgerraadsleden. Wij staan er op zich niet negatief

tegenover, maar het is dan wel belangrijk dat we weten hoe de hele raad daarin staat. Het hoeft volgens mij ook niet nu, maar ik wil het mijn collega's meegeven om t.z.t. wel een goed besluit over te kunnen nemen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Mijnheer Van 't Eind, u wilt toch nog reageren in de eerste termijn?

De heer Van 't Eind: In reactie even op, voorzitter, op mevrouw Woudstra's vragen. Ik had wel de behoefte ... Ik begrijp de het betoog van mevrouw Woudstra heel goed en ik ben het er ook erg mee eens. Alleen volgens mij is dit een technische wijziging en er wordt nog gewerkt aan de aanpak van die evaluatie en daar gaan wij ook gewoon nog een zienswijze op geven. Dus ik vraag me een beetje af in hoeverre het nu zinvol is dat het college hier nu uitgebreid op gaat reageren, terwijl wij als raad ook nog ... Ik zie mevrouw Woudstra's hand.

Mevrouw Woudstra: Sorry, nee. Ze hebben ervoor gekozen het zo te doen. Het was een keuze geweest het ook anders te doen, er is voor gekozen om het technisch te doen. De wet is zo gewijzigd dat het nu ook in één keer gewijzigd had kunnen worden. In het verleden heb ik kritiek hierop geuit, zou het ook aangepast worden en dat is uitgesteld. En in de zienswijze staat ook heel netjes dat een zinsnede opgenomen nu in de zienswijze hierop, dat we dat ... Dat daar ook een stukje betreuren, staat er niet zo hard, maar dat we dat ook wel graag hadden gezien. Dus ik vind het mooi verwoord in hoe het nu in onze zienswijze staat. Mijn vraag is, moeten we dat op specifieke punten nog een zin in de evaluatie of tenminste in de zienswijze opnemen om echt duidelijk te maken dat we willen dat deze punten echt in de evaluatie meegenomen worden en ook tot aanpassing leiden. Dus een steviger punt daarin, dat het nu procedureel is, is een keus geweest van de MRDH en daar mogen we wat van vinden als raad.

De heer Van 't Eind: Maar voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Mijnheer Van 't Eind, u wilt het woord?

De heer Van 't Eind: Sorry, voorzitter, dit had ik niet mogen doen. Voorzitter, dat die keuze nu procedureel is gemaakt, dat had ook anders gekund, maar dat neemt niet weg dat we ook nog ... Dat er gewoon ook nog een plan van aankomt voor die hele evaluatie. Dus ik wil er best nu op gaan reageren. Ik vraag me alleen af hoe zinvol het is, maar daar kunnen we het buiten de vergaderingen ook wel over hebben dan.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van 't Eind. Dan wil ik voorstellen dat we nu naar het college gaan en burgemeester Sahin het woord geven om te reageren.

Mevrouw Sahin: Dank u wel, voorzitter. Dank aan de fractie van D66 en GroenLinks voor de gestelde vraag of gemaakte opmerkingen kan ik beter zeggen. Het klopt inderdaad dat de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen veel meer ruimte biedt om de democratische legitimiteit, de positie van volksvertegenwoordigers en ook inwoners bij de MRDH te versterken. Dat heeft u goed gelezen, dat wij best wel in de zienswijze hebben geschreven dat we nu betreuren dat dat nu niet gebeurd is. En wij geven ook nadrukkelijk om op tijd met de evaluatie te beginnen en volksvertegenwoordigers en de griffiers daarin als strategisch adviseur van raadsleden een actieve rol in te geven. Dus ik herken het, we hebben de zienswijze ... Het is uw zienswijze, maar we hebben hem zodanig opgeschreven dat u alle ruimte heeft om straks bij de evaluatie de punten die u noemt en ziet, om dat naar voren te brengen. En het model Metropoolregio Amsterdam wordt ook inderdaad in de evaluatie meegenomen maar ik raad u aan om daar heel kritisch de evaluatie te volgen en te kijken wat u allemaal in te brengen hebt. Want er kan nog inderdaad heel veel meer. Dit is een wat technische, wat beleidsarme, voorstel. Dus dat is denk ik mijn reactie in eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, burgemeester Sahin. Mevrouw Woudstra, wilt u reageren in de tweede termijn?

Mevrouw Woudstra: Duidelijk en ik denk dat het belangrijk is dat het college het signaal dat we er zo in zitten meeneemt. En ik hoop er met de hele raad op dat de evaluatie bij de MDRH zo snel mogelijk gaan doen, want volgens mij zitten we wat dat betreft op één lijn, dat we graag een betere positie van de raad willen richting MRDH en van onze inwoners. En daar gingen deze punten over. Hoe sneller, hoe beter wat ons betreft.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Mijnheer Van 't Eind?

De heer Van 't Eind: Ik sluit me gewoon verder ook aan bij mevrouw Woudstra. Samen met collega Van de Weij maken we dit punt elke keer weer als het gaat om die democratische legitimatie van de MRDH. Dus ik vind het ook heel erg belangrijk, dus ik sluit me er verder ook bij aan, dank u wel.

De voorzitter: Zijn er verder nog fracties die willen reageren in tweede termijn? Steek een digitaal handje op. Ik zie geen handjes en volgens mij heb ik verder ook geen vraag gehoord. Dus mag ik dan zeggen dat dit als hamerstuk naar de volgende raadsvergadering gaat? Als het niet zo is, steek dan nu een oranje handje op. Ik zie geen handjes, dus dan ga ik vanuit dat dit stuk ... Noteren wij deze als hamerstuk voor de vergadering. Dank u wel, dan strepen we die door.

## **12. Raadsvoorstel Tijdelijke huisvesting Kindcentrum Buitenrijck (RV 23-066)**

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt twaalf, en dat is weer zo'n lange zin. Raadsvoorstel Tijdelijke huisvesting Kindcentrum Buitenrijck. Even kijken, dan wil ik als eerste het woord geven aan de ChristenUnie, mijnheer Stam?

De heer Stam: Ook op dit onderwerp, dank u wel, voorzitter, geen technische vragen van de ChristenUnie.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Stam. GroenLinks. Mijnheer Smith?

De heer Smith: Dank u wel, voorzitter. Omdat het onderwijs betreft en scholen en kinderen kan ik er honderd vragen over stellen. Maar ik ben een lerend raadslid, dus ik ga me beperken tot vier. Zoiets heb ik vorige week gehoord bij een andere vergadering. Bij GroenLinks is belangrijk dat de gemeente voor het Kindcentrum Buitenrijck een uitbreiding van lokalen reduceert. Het voorstel gelezen te hebben komen wel een paar vragen bij ons op. Ook een dislocatie moet aan de hoogste eisen van een onderwijsgebouw voldoen, zoals een ventilatiesysteem, maar ook de isolatie. Omdat het hier laagbouw betreft met een plat dak zal in hitte periodes de temperatuur nauwelijks controleerbaar zijn. Welke maatregelen worden in het bouwplan opgenomen om voor de kinderen en docenten bij hitte de les dragelijk te maken? De tweede vraag betreft de veiligheid. Gelukkig ligt de school niet aan de doorgaande Van Rijnweg, waardoor er van sluipverkeer geen sprake is. Maar als er twee groepen, ongeveer vijftig kinderen, bijkomen geeft dit dagelijks meer dan honderd extra verkeersbeweging. Voetgangers, fietsers, halers en brengers. De school stimuleert om met de fiets te komen, hartstikke mooi. Daarom vragen wij of er rekening is gehouden met het aantal fietsenstallingen, zonder dat dit van de buitenspeelruimte wordt afgehaald. En dan gevraagd over de speelruimte in de buurt, er is een heel mooi Krajicek speelveld geopend. Veel kinderen zullen na schooltijd daarheen gaan voordat ze naar huis gaan. En omdat er meer kinderen hiervan na school gebruik zullen maken, willen wij ook attenderen dat de afscheidingshekken tussen het voetbalveld en de doorgaande autoweg nog steeds niet op een veilige hoogte staan, wanneer worden deze vervangen? En tenslotte over de leerlingenprognose met daarin opgenomen de piekbelasting tot 2031. Is er in deze prognose rekening gehouden met de beweging op de

woningmarkt? Want juist in RijswijkBuiten ... Er zijn namelijk jaren geleden huizen gekocht, waarvan de gezinnen inmiddels oudere kinderen hebben die hier niet zoveel te doen hebben in deze wijk. Er zijn ook bewoners die hun huis verkopen om ergens anders te gaan wonen. In deze huizen komen nieuwe jongeren en nieuwe gezinnen. Hoe strikt is het omslagpunt 2031 en is er dan ingespeeld op de veranderingen leerlingenpopulatie? Maar als wij het mis hebben, dan zou het mooi zijn om van deze laagbouw een ontmoetingsruimte voor de jeugd van 12 plus te maken, ook al is dat pas in 2031. Dit voor de eerste termijn, dank u wel

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Smith. Wij punt, mevrouw Jansen-Dirkx?

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel. Ik heb geleerd dat ik maar vier vragen zou mogen stellen. Nou heeft de heer Smith ook een vraag bij mij weggehaald, dus dat scheelt. Dus dan kom ik er ook inderdaad op vier uit, dus dat is mooi. Om te beginnen, het is eigenlijk gewoon bijzonder treurig dat we het hier over moeten hebben, laat ik dat vooropstellen. Want in de vorige raadsperiode hebben we het hier al vaak genoeg over gehad, dat deze scholen uit hun voegen barsten voordat ze überhaupt al geopend werden. En dat is echt ... Ik heb meerdere ouders, ik woon zelf natuurlijk ik in deze wijk, aan mijn app gehad, aan mijn deur gehad die vragen, hoe moet ik zorgen dat mijn kind toch in de buurt op school kan? Dus het is natuurlijk wel fijn en laten we het dan ook positief eindigen dat we nu een actie ondernemen, maar ik heb daar toch wel een paar grote vraagtekens bij. Want ik sluit me daarbij aan bij de vraag van de heer Smith, die prognoses. Ik heb een enorme discussie gevoerd met uw voorganger, mevrouw Bentvelzen en toen heb ik ook al mijn vraagtekens gezet bij, zijn die betrouwbaar, die prognoses? Want ergens denk ik dat er wat kinken in de kabel zitten. En als ik dan de gesprekken voer met onder andere de directeur van de Montessori, dan zit daar toch een andere prognose aan vast dan die wij aanhouden. Dus mijn vraag daarbij is, zijn de schoolbesturen betrokken bij deze prognoses en kloppen die met elkaar? Want dat zou ik toch wel graag willen weten of daarop geanticipeerd wordt. En dan een bijvraag daarbij is van, hoe groot acht u dan ook de kans dat voor voorbeeld ook Parkrijk straks aan onze deur staat te kloppen en vraagt ook om uitbreiding? Want ik weet pertinent zeker dat ook daar er een groot tekort is en dat de wachtlijsten daar ook groot worden. Dan kom ik bij het onderdeel van het gebouw, we gaan nu gebruik maakt van het bestaand gebouw waar ze al in een eerder stadium gezeten hebben en waar ook Parkrijk begonnen is. Maar we hebben ook een heel mooie noodbouw geplaatst aan het Laan van 't Haantje en dat is een vrij groot gebouw. Maar mijn vraag daarbij is, zouden we die niet kunnen gebruiken en daar eventueel misschien een verdieping kunnen op plaatsen? Kijk, ik ben niet heel technisch, ik zou niet weten of dat kan, maar ik probeer altijd in oplossingen te denken. Dus is het mogelijk om misschien die uit te breiden en dat we dan misschien op die manier niet één school maar twee scholen kunnen bedienen? En kunt u ons ook toelichten waarom gekozen is niet voor nieuwbouw, terwijl in het stuk gezegd wordt dat het juist goedkoper zou zijn? Dus daar wil ik ook graag een reflectie op. En misschien heeft u een inzicht in cijfers van hoe groot het tekort op dit moment is aan onderwijsplekken en laat ik het dan maar breed trekken in heel Rijswijk, om het daarbij te houden. Dus nogmaals, ik heb mijn vraagtekens. Natuurlijk ben ik blij met dit voorstel, dus onze goedkeuring kunt u het kunt u het wel wegdragen. Maar, graag toch wel een reflectie van de wethouder hoe zij dit in de huidige situatie wil plaatsen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. PvdA, mevrouw van Nunen?

Mevrouw van Nunen: Voorzitter, ik kan me hier volledig bij aansluiten. Dat we hier nu over praten is sowieso het gevolg van slechte leerlingenprognose aan het begin van de bouw van RijswijkBuiten, laten we het daar al mee meteen over hebben. En dat roept natuurlijk meteen de vraag op dat die slechte leerlingenprognose voor een nieuwbouwwijk met jonge gezinnen of nog te stichten gezinnen ook ons doet in ieder geval, wat mevrouw

Jansen-Dirkx ook zei, twijfelen aan de betrouwbaarheid van de prognoses over negen jaar. En dat zei de heer Smith ook van, er kunnen door verhuizingen gewoon weer een nieuwe wijkpopulatie ontstaan met dezelfde kenmerken als deze. Dus met veel behoefte aan kindplaatsen, zowel in peuterspeelzaalwerk als in het onderwijs. Dus het voorbeeld van al eerder niet goed anticiperen op de onderwijsvoorzieningen in RijswijkBuiten doet ons ook de vraag stellen nogmaals, hoe betrouwbaar zijn de prognoses over pakweg tien, vijftien jaar? Dan nog ook eigenlijk in herhaling vallend, we zijn nu meer geld kwijt, u schrijft dat zelf ook, het is een investering voor de korte termijn in deze noodbouw, waarom dan geen nieuwbouw? Misschien kunt u die vraag dan ook nog eens voor mij beantwoorden. En ik vind het een gesleep met leerlingen, een dislocatie is nooit goed voor een school als geheel. Het is meer een statement als één gemeenschap, zowel niet voor de leerlingen als personeel. Maar blijkbaar is dit de enige oplossing of het moet een optie zijn, zoals mevrouw Jansen-Dirkx zei met betrekking tot andere locaties. Maar ik vind het reuze jammer dat we het hier over moet hebben, maar dat was u als wethouder, als voorzitter, ook wel duidelijk denk ik. Oké, voorzitter, dat was mijn inbreng. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw van Nunen. Even kijken hoor, mevrouw Prenger, Beter voor Rijswijk?

Mevrouw Prenger: Dank u wel, voorzitter. We kunnen het er lang en breed over hebben. Ik ben blij met deze oplossing en de gemeente heeft gewoon een zorgplicht dus ondanks dat er geen financiële dekking is, gewoon akkoord. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Prenger. Rijswijks Belang, wie mag ik het woord geven? Even kijken, dan ga ik even door en dan vraag ik het zo nog een keertje. Mijnheer El Majjaoui van de Partij voor Gelijkheid en Rechtvaardigheid?

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter, voor het woord. Het is een noodzakelijk iets, want de gemeente heeft eenmaal de zorgplicht inderdaad wat mijn voorganger heeft aangegeven met betrekking tot onderwijshuisvesting. En ik vind dat de verantwoordelijkheid genomen moet worden om die piek te kunnen opvangen. Alleen, ik dacht te menen dat wij in 2021 het wetsvoorstel hadden geaccordeerd met betrekking tot het Integraal Huisvestingsplan 2021, 2026. En misschien is dat een verkeerde vraag, maar was dat niet meegenomen in de prognose destijds qua budgettering? Dus wat wij toentertijd voorgestemd hadden, is dit niet ook meegenomen, de onvoorspelbaarheid van het aantal ... Want wat mijn voorganger ook terecht zegt, de kinderen groeien en de wijk die groeit, dat is de eerste vraag. En de tweede vraag, wat mijn voorganger GroenLinks heeft aangegeven, omdat dat iets van tijdelijke aard is, wordt ook rekening gehouden met binnenklimaat conform hittestress op het plein en dat soort zaken voor de kinderen? Want ondanks dat het tijdelijk is, moet het kind zijn welbevinden kunnen behouden. En tot zover mijn vragen, wethouder, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. D66, mijnheer Veerman?

Mevrouw Woudstra: Nee.

De voorzitter: Mevrouw Woudstra, gaat uw gang.

Mevrouw Woudstra: Dank. De vragen over prognoses zijn al gesteld. We hebben vragen over het groene schoolplein en of daar ook bij de tijdelijke locatie nog wel aan gedaan kan worden, ik zal daar in het vragenuur nog op terugkomen omdat het ook een bredere vraag is. Volgens mij is een termijn genoemd van een aantal jaar waarop die tijdelijkheid dan ingaat. Mocht die termijn overschreden worden, wat is dan het criterium ook

alweer van het gebouw of de rest nog langer kan blijven staan en kan er iets van inzicht in gegeven worden?  
Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Wil Rijswijks Belang reageren in de eerste termijn?

Mevrouw Ten Brummelaar: Dank u wel, voorzitter. Mijn muis wilde niet meewerken en ik had te laat door dat ik ook gewoon mijn vinger kan gebruiken, excuses. Wij hebben verder geen hele spannende aanvullende zaken, behalve dan of er rekening gehouden kan worden met de prognose, dat is wel een punt gezien de groei. Verder wat ons betreft is die akkoord, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Ten Brummelaar. Dan wil ik nu het woord geven aan wethouder Bentvelzen, gaat uw gang. Excuus, ik ben niemand vergeten, ik vergeet de VVD. Excuus, mijnheer Ezinga, gaat uw gang.

De heer Ezinga: Dank, voorzitter. Ik was net op tijd bij mijn handje en de wethouder was ook alert. Ik had nog één opmerking van gelijke strekking, maar ook een vraag daaropvolgend. Kijk, we hebben te maken hier met prognoses, prognoses zijn altijd lastig om in te vullen en vormen ook geen vorm van een glazen bol. Desalniettemin, er wordt ook gesproken in het stuk over een piek van het aantal leerlingen. Betekent dat dat ook de oplossing is voor een noodgebouw in relatie tot de optie van een nieuwbouw zoals mevrouw van Nunen eigenlijk aangeeft, is dat de reden? Dus vul ik eigenlijk daarmee al het antwoord in. Daar ben ik wel zeer benieuwd naar. En verder, het is tot onze spijt inderdaad, zullen wij ook akkoord gaan met dit stuk want vanzelfsprekend hadden we dit te allen tijde moeten voorkomen en is dit vaak wel de makke van een nieuwbouwwijk en de voorzieningen die we daarin willen treffen, maar dat weten we allemaal wel. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Gaan we nu door naar wethouder Bentvelzen, gaat uw gang.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dank en dank aan de raad voor de vragen die er zijn. Ik ben blij te horen dat in ieder geval door eenieder onderschreven wordt dat dit ook gewoon tussen haakjes een zorgplicht is van de gemeente. Tegelijkertijd hoor ik ook de zorgen die worden uitgesproken als het gaat om hoe wij ons prognoses doen en of dat überhaupt wel gecommuniceerd wordt met de schoolbestuur of naast elkaar gelegd wordt, aangezien scholen en schoolbestuurders ook hun eigen prognoses daarop loslaten. Om daar antwoord op te geven, dat doe ik. Ik spreek schoolbestuurders om de zoveel weken, daar is het veel veelvuldig besproken, temeer omdat Rijswijk in ieder geval heeft besloten nu jaarlijks de prognoses te gaan bijstellen, zo nodig. Dit wordt wel gedaan vanuit een landelijk systeem. Voorheen deden we dit eens in de twee jaar, dat gaan we ieder jaar doen. Tegelijkertijd, nogmaals hebben te maken met een landelijk systeem en prognoses zijn prognoses, je kan nooit verder in de toekomst kijken dan vandaag. Want wat misschien effect zou kunnen hebben op de langere termijn is een stagnerende woningbouw. Als het nog duurer wordt allemaal, dan wordt er dadelijk geen huis meer neergezet om maar iets te zeggen. En tegelijkertijd hoor ik heel veel raadsleden aangeven, dislocatie, dit is een noodgebouwlocatie van Buitenrijck. Dus het is geen dislocatie van Buitenrijck, de dislocatie waarover gesproken wordt, dat is de nieuw te bouwen school in Pasgeld. Dus daarom zijn de prognoses nu ook, tot 2031 zien we dat er echt een piek is, dat zit echt op Buitenrijck, dat zit in Buitenrijck. Die hebben ook gewoon te maken met toezeggingen aan ouders van kindjes die daar op school al dan niet worden toegelaten. Maar als je in groep 1 zit kom je uiteindelijk ook wel in groep 8 terecht. En dan heb je een lokaal nodig en een leerkracht en daar wordt zeer goed op gestuurd door de schooldirecteur die daar zit. Dus dat gezegd hebbende, de dislocatie heeft betrekking op een dislocatie vanuit de Piramideschool en dat is een school die gebouwd gaat worden in Pasgeld. Dan heb ik hopelijk daar wel wat licht over doen

schijnen. Er zijn wat meerdere vragen gesteld aan mij vanuit verschillende fracties over ventilatie, hittestress, et cetera, of daar wel rekening mee gehouden wordt? Er is wetgeving voor of het nou een noodgebouw is of niet, dus daar behoren wij aan te voldoen. Dat is een eisenpakket en ook de desbetreffende schooldirecteur die zit daar heel erg bovenop. Sterker nog, dat is vorig jaar gebleken dat dat niet meer zo goed was in dat noodgebouw, dus dat wordt volledig meegenomen in alle lokalen die daar dan in dat noodgebouw zich bevinden voor Buitenrijck. Zodat het klimaat goed is voor de leerkracht, maar zeker ook voor de kinderen, want we willen natuurlijk niet dat ze in de zomer wegdrijven en dat ze in de winter met een winterjas in de klas aan moeten zitten. Dan is er gevraagd, is er rekening gauw met fietsenstallingen? Ja, er is rekening mee gehouden. Ook daar heeft de schooldirecteur voor gestreden om dat op een goede plek neer te zetten, zodat het geen impact heeft op de buitenruimte. Daar is overleg over geweest bij ons intern. En dat is bij mijn weten opgelost en voldoende fietsenstalling toegevoegd. Er is mij gevraagd, de hekken van het Krajicek. Toen ik dat opende was daar ook al veel vraag naar, niet per se vanuit de school, maar wel vanuit omwonenden. Ik weet daar heel eerlijk gezegd de stand van zaken niet van, dat zou ik moeten navragen bij het projectbureau RijswijkBuiten. Want die zouden zich daarover ontfermen, dus dat moet ik u op een nader moment over informeren. Voorzitter, even kijken, prognoses, zijn die wel betrouwbaar? Daar heb ik volgens mij het een ander over gezegd. Hoe groot is het tekort aan onderwijsplekken in Rijswijk in zijn geheel vraagt mevrouw Irene Jansen-Dirkx mij. Ik heb dat toevallig onlangs opgevraagd, ik heb daar nog geen antwoord op gehad. Want ik zit daar wel bovenop, op de eventuele tekorten onderwijsplekken en niet alleen voor de vierjarigen, maar ook voor de mensen die hier naartoe verhuizen en ook voor de nieuwkomers, denk aan wereldklassen die we ook gewoon tekort hebben. Ook in Rijswijk, de Snijdersschool heeft ontzettend fijn ons geholpen door er één te openen vlak na de zomervakantie. En die zat binnen een dag vol en dan hebben we nog steeds niet ieder kind op school zitten, dus daar werk ik echt heel hard aan samen met eenieder die daarmee te maken heeft. En ook de schooldirecteuren doen ontzettend hun best met elkaar om dat voor elkaar te krijgen in de ruimte die zij hebben. De Partij voor Gelijkheid & Rechtvaardigheid heeft mij nog gevraagd, waarom is dat dan niet meegenomen in het stuk over het IHP die we in 2021 hebben vastgesteld? Dat staat ook in het raadsvoorstel omschreven, daar is al eerder het besluit genomen voor de tijdelijke huisvesting en dat blijkt nu nog steeds niet voldoende. De leerlingenpiek die loopt dus door tot 2031 en daardoor is gebleken dat het onvoldoende is geweest wat het in het IHP is opgenomen in 2021. Dat is op drie maanden na alweer drie jaar geleden en omdat de levensduur oorspronkelijk vijf jaar was, voldoet de huidige technische kwaliteit onvoldoende voor de functie onderwijs, dus vandaar dat er wordt gekozen voor vernieuwen. En waarom dan niet voor nieuwbouw, omdat het wel een tijdelijke piek is. Wij gaan ook een school bouwen in Pasgeld dus op een gegeven moment gaan er ook verschuivingen plaatsvinden van ouders die enerzijds kiezen voor het onderwijs op het IKC Natuurrijk, want zo gaat die school bij mijn weten heten. Dat die voor dat onderwijs kiezen, de ander voor montessorionderwijs, de andere voor Buitenrijck, het onderwijs dat ze daar krijgen. Dus de keuze is reuze straks in RijswijkBuiten, alleen duurt het wel even en moeten we er even op wachten. Voorzitter, de fractie van D66 heeft mij nog een vraag gesteld over het groene schoolplein, die laat ik graag over aan mijn collega Wit. En mocht het termijn overschreden worden, wat dan? Dat is dan iets wat we op dat moment weer moeten gaan bekijken. Dat is misschien een beetje een doodoener op deze avond, maar ik ga ervan uit dat we dit heel goed hebben doorgesproken met de schoolbesturen, met de directeuren en dat dit echt wel de piek is die we tot 2031 kunnen verwachten. En dat we daarna goed zitten in de onderwijs plekken voor RijswijkBuiten, temeer met de nieuw te bouwen school in Pasgeld die ook behoorlijk van stuk is. Voorzitter, volgens mij heb ik voor de rest geen vragen anders hoor ik het graag in tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Bentvelzen. Zouden de mensen die willen reageren in tweede termijn even een handje op willen steken, ik kijk even hoeveel mensen er zijn die willen reageren. Even kijken hoor,

dan geef ik even als eerste het woord aan mevrouw Woudstra, gaat uw gang mevrouw Woudstra. U staat nog op mute.

Mevrouw Woudstra: En dan wel het handje naar beneden en niet de ander, excuus. Dank voor de beantwoording door de wethouder, we hebben er in elk geval meer inzicht in. Een paar korte vragen aan de hand van die antwoorden. Is er eigenlijk een mogelijkheid dat we de ambitie hoger leggen dan dat wettelijk mogelijk is? We hebben ook in heel Parkrijk niet voor niks duurzame, energiezuinig, natuurinclusief en steeds een stapje verder staan. En als u zegt, we houden ons aan de wet bij die tijdelijke huisvesting, dan is dat als het goed is niet al die stapjes verder. Dat is een check vraag van ons, maar we horen graag wat het antwoord daarop is. Ook in het belang van die kinderen, want tijdelijk klinkt leuk, maar het is wel je hele schoolperiode dat je dan op die school zit, dus voor hen vinden we dat ook belangrijk naast voor de hele omgeving. En kan de wethouder nog aangeven of er ook al zicht is of wat het voor de BSO eventueel zou betekenen? Zit daar ook een uitbreiding op aan te komen of is dat aan de markt en volgt dat later of zou dat ook in dit gebouw kunnen? Even een brede vraag, ook omdat we heel graag de brede school promoten en ook dit tijdelijke gebouw liefst zien dat het zoveel mogelijk en zo lang mogelijk ook buiten schooltijden gebruikt kan worden, zodat we de ruimte gebruiken ook daar goed in doen. En dan denk ik dat we het daarvoor nu op laten, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Mijnheer Smith, GroenLinks.

De Heer Smith: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, wethouder, voor de antwoorden. Ik heb geen opmerkingen meer behalve dat ik hoorde dat u een toezegging deed over het plaatsen ... Dat u na zou gaan voor het plaatsen van de hekken. Dit was het.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Smith. U mag uw handje uitzetten en dan is mevrouw Jansen-Dirkx aan de beurt.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel, voorzitter. In eerste instantie, dank aan beantwoording in eerste termijn. Ik zou aan de wethouder willen vragen of zij ons kan toezeggen dat ze de cijfers zodra ze ze heeft in ieder geval met ons kan delen. En misschien ook inderdaad een verdeling te maken van, om wat voor soort plekken het gaat, omdat ik hoor haar zeggen inderdaad dat het om plekken gaat voor de normale plekken, maar ook plekken voor de Wereldschool en dergelijke. Daar zou ik dan wel graag een verdeelsleutel in willen zien hoe dat staat. Ik heb u nog geen antwoord horen geven over mijn vraag hoe groot u de kans acht dat Parkrijk ook komt aankloppen bij ons? En mijn voorstel of wij eventueel misschien de noodbouw waar nu de Freinetschool in zit aan het Laan van 't Haantje, of we die misschien zouden kunnen aanpassen, zodat we misschien twee vliegen in één klap of misschien zelfs drie vliegen in één klap kunnen slaan? Dus daar graag ook nog even een antwoord op van u en dat was het in de tweede termijn, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. Ik zie verder geen handjes, dus geef ik het woord aan wethouder Bentvelzen, gaat uw gang.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dank. Ik heb nooit wat te verbergen, dus ik denk dat dat prima is om die cijfers te delen van de onderwijstekorten, ik denk dat dat goed is om dat met de raad te delen in alle transparantie. Dat is één, twee de opmerking van de heer Smith klopt. Ik heb inderdaad een toezegging gedaan om na te gaan hoe dat zit met de hekken van het Krajicekveld. De vraag van mevrouw Jansen-Dirkx, de

tweede vraag. Hoe groot is de kans dat Parkrijk ook bij ons op de deur klopt? Ik weet niet of u dan doelt op Montessori of op de Freinet? Want de Freinet school, die is natuurlijk gestart en ze starten dan niet met gelijke acht klassen, maar ze beginnen dan met onderbouw en dat druppelt zo voort.

De voorzitter: Mevrouw Bentvelzen, ik zie een handje. Mevrouw Jansen-Dirkx, u wilt interrumperen?

Mevrouw Jansen-Dirkx: Laat ik meteen haar uit de brand helpen, ik had het inderdaad over de Montessorischool in dit geval.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. Mevrouw Bentvelzen?

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, wat mij betreft kloppen die niet aan de deur, tenminste wat mij bekend is. Ik weet zelf, want mijn eigen zoon zit daar op school, dat het daar vol is, dus daar ben ik mij zeker van bewust. Tegelijkertijd maar daar kom ik wel weer terug aan het feit dat aan de overkant in Pasgeld een school gebouwd gaat worden en dat er nu sommige ouders kiezen heel bewust voor een onderwijsvorm, maar sommige ouders kiezen ook heel bewust van welke school staat er dichtst bij mijn huis? Dus die interesseren het niet per se dat het montessorionderwijs is of iets anders. En Pasgeld, dat is dus een school, dat hebben de schoolbesturen zelf met elkaar onderling uitgevochten wat voor school daar dan mag komen. En ze verwachten gewoon dat daar ook een leerlingen toestroom naartoe gaat, dus dat dat zich niet meer centreert op Buitenrijck, Freinet en Montessori. En dan zeker niet specifiek op Buitenrijck en Montessori omdat dat vaste scholen zijn, maar dat er ook een heel groot deel naar Pasgeld zal toetrekken van kinderen die daar gaan starten. En goed om te weten dat daar natuurlijk niet direct binnen nu en twee jaar een gebouw staat in Pasgeld, maar daar gaan ze wel starten ook met een noodgebouw om hun school op te starten, want zo werkt dat met een dislocatie heel vaak. Dus ik hoop dat dat antwoord is op uw vraag, mevrouw Jansen-Dirkx. En dan nog de laatste twee vragen van mevrouw Woudstra, kan die ambitie niet hoger dan vanuit de wet? Hoger kan altijd, maar het is wel een precedent, want als we dat bij het één doen, moet je bij het ander ook doen en dat is ook wel een gevaar financieel wat dat zich meebrengt voor de gemeentehuizen. We moeten kritisch kijken naar wat wel kan en wat niet kan en wat nodig is. Dus dat doen we, als je voorbeeld kijkt naar het schoolplein van de Freinet, dat was gewoon één grote stenen parkeerplaats en daar wordt nu wel aan gewerkt dat daar een gezelligere buitenruimte komt zodat ...

De voorzitter: Mevrouw Bentvelzen, ik zie een interruptie. Mevrouw Jansen-Dirkx?

Mevrouw Jansen-Dirkx: Ik denk, ik roep het maar vast. Ik had namelijk ook nog een vraag gesteld over het noodgebouw, of tenminste het lange termijn noodgebouw wat staat aan de Laan van 't Haantje. Of we daar niet wat mee zouden kunnen doen om meerdere vliegen in één klap te slaan, dus ik geef aan dat ik die vraag ook nog graag beantwoord zie.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. Mevrouw Bentvelzen?

Mevrouw Bentvelzen: Aan de Laan van 't Haantje, daar kom ik ... Volgens mij blijf ik dan bij die school Freinet want dat is de Freinetschool die daar noodlokalen heeft aan het Laan van 't Haantje. En die heeft ook gewoon noodlokalen tot aan 2032, uit mijn hoofd zeg ik dat, want ik heb nu het IHP niet voor mijn neus. En dan zijn die lokalen afgeschreven, want die hebben gewoon een bepaalde levensduur en die kunnen we dan niet weer ergens anders inzetten. Maar goed, dat is wat ik ... U zegt van niet, ik ben benieuwd.

De voorzitter: Mevrouw Jansen-Dirkx?

Mevrouw Jansen-Dirkx: Sorry, misschien moet ik het nog een keer even goed toelichten. Het gaat mij er niet om dat die Freinet daar een onderdeel ... Kijk, we hebben ooit dat besluit genomen dat gebouw daar neer te zetten als noodbouw en uiteindelijk is daar een dislocatie ingekomen zeggende de Freinet. Maar wat mijn vraag daar eigenlijk bij is, is dat gebouw staat daar, daar hebben we toen ook over gesproken. En mijn vraag is, kunnen we dat gebouw niet uitbreiden met extra lokalen om dus andere scholen ook van dienst te zijn? Omdat daar hebben ook andere scholen gezeten, sterker nog, volgens mij heeft de Montessori daar zelfs nog tijdelijk ook ingezeten. Dus mijn vraag is, is het mogelijk om dit gebouw uit te breiden en dan dus zowel Buitenrijck als Parkrijck als de Freinet en het Pasgeld-verhaal, om die daar mogelijkheden te geven als uitvallocatie? Dat is de vraag die ik stel en of dat mogelijk is, ik heb geen idee of dat mogelijk is, maar daar wil ik graag antwoord op. En dat zou dus inderdaad voor de resterende tijd tot 2032 kunnen zijn en daarmee vangen we ook een piek op, maar dan hebben we het op een locatie waar meerdere dingen samenkomen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. Ik zie ook een interruptie van mevrouw Woudstra, die doen we meteen erbij. U staat op mute.

Mevrouw Woudstra: Volgens mij was de wethouder netjes aan het nagaan of dat er extra kosten zijn gevonden als ze het duurzamer, natuurinclusiever, energievrij, op een andere manier zouden willen. Maar ik sluit ook wel aan bij het hergebruik en circulair maken van wat er is en wat we door kunnen gaan. En het feit dat het er echt jaren staat, dan is het ook niet slim om het goedkoopste en makkelijkste neer te zetten. Er werden al vragen gezegd over ventilatie en dat soort eisen, dus ik zou daar toch ook de ambitie en de mogelijkheid om het ministerie van BZK en het ministerie van OCW daar ook om financiering voor te vragen. Want er is ook de mogelijkheid om bij nieuwbouwlocaties van buslijnen tot andere extra kosten aan te vragen. Dus ik zou zeggen, zet de ambitie op zijn minst neer voordat we gaan zeggen, laten we alleen maar naar de kosten kijken.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Mevrouw Bentvelzen?

Mevrouw Bentvelzen: Ik snap wat mevrouw Woudstra zegt, alleen is de vraag die mevrouw Woudstra stelt ook wel heel erg hoog over, want dit raadsvoorstel heeft echt betrekking op het tijdelijk toevoegen van Kindcentrum Buitenrijck. Maar ik heb u gehoord en ik heb het ook genoteerd. Mevrouw Irene Jansen-Dirkx, ik weet dat we toentertijd, dat het een gesprek gaande was met Buitenrijck over extra lokalen toevoegen op de plek waar zij nu al noodlocatie hebben. Toen hebben we Freinet voorgesteld om dat daar te plaatsen en toen was de reactie van Buitenrijck, liever niet. En dat had een best wel gegronde reden vond ik zelf, want zij gaven aan, wij moeten dan ouders naar drie locaties sturen. Buitenrijck, het vaste gebouw, Buitenrijck, noodlocatie en dan Buitenrijck noodlocatie twee aan de overkant van de weg. En voor sommige ouders zou betekenen, het is niet mijl op zeven, maar die vonden dat dus vervelend. Dat is in ieder geval kenbaar gemaakt vanuit ik denk de ouderraad of de OR of de MR daar ergens. Maar dat is dus wel onderdeel van gesprek geweest en wat ik net aangaf, Pasgeld gaat al starten met een gebouw in Pasgeld. Dus ik denk niet dat het nodig is om bij Freinet da een uitvalbasis te creëren voor dan wel Montessori, dan wel Buitenrijck. Buitenrijck heeft het namelijk op zichzelf opgelost, enerzijds in de school zelf, en anderzijds door op huidige locatie die noodlokalen, waar we het nu over hebben te doen. Freinet is Freinet en daar komt wel een peuterspeelzaal in, waar ik heel blij mee ben, van stichting Kinderopvang Morgen. Dus dat is wel iets wat wordt toegevoegd in de wijk wat er nog niet op die manier is. En Pasgeld gaat starten, ik meen me te herinneren augustus 2024, maar ik weet het niet zeker want het zou ook 2025 kunnen zijn. Dus dat moet ik dan zelf even nakijken in mijn stukken waarmee ik dat besproken heb met de schoolbesturen enige tijd geleden alweer. En ik hoop dat dat voldoende antwoord is op uw vraag. Ik heb nog één vraag over, uitbreiding van de BSO, had mevrouw Woudstra mij nog gesteld.

Zover mij bekend is, nee, want het zijn klaslokalen, dus daar gaan ze geen BSO in vestigen. We krijgen natuurlijk uitbreiding niet op de hele korte termijn, maar wel op de middellange termijn bij multifunctionele accommodatie op het sportpark Elsenburg, waar ongetwijfeld heel veel kids naartoe zullen gaan met een fantastisch sportconcept dat daar losgelaten wordt. We hebben aan de andere kant Partou zitten bij Semper Altius. Als je de Van Rijnweg overrijdt met de auto of met de fiets, dan kan je daar de kinderen op de BSO brengen. Maar wat mij betreft moet dat binnen het IKC worden opgepakt met hun eigen samenwerkingspartners. En de lokalen waar het nu over gaat, dat is echt puur gericht op onderwijs en niet op BSO. En ik ben me er terdege van bewust dat ook kinderopvang en BSO uit zijn voegen schiet in Rijswijk. Dus dat is niet alleen aan de kant van Buitenrijck, maar dat is Rijswijk breed, dat er veel wachtlijsten zijn voor kinderopvang en naschoolse opvang.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Bentvelzen, ik moest de letters even omdraaien. Ik heb twee toezeggingen genoteerd, dat u de cijfers over de onderwijstekorten gaat delen met de raad en ook met betrekking tot de hekken van het Krajicekveld. En dan, ik kan nu niet zeggen ik kijk de zaal rond, maar ik zou zeggen ik kijk de poppetjes rond en mevrouw Woudstra, u wilt nog iets reageren?

Mevrouw Woudstra: Mevrouw Bentvelzen heeft ook een toezegging gedaan dat ze naar het ambitieniveau gaat kijken. Ze had mij goed gehoord dat daarnaar gekeken ging worden en dat gekeken worden is een toezegging. Ten minste, dat hoor ik toch echt graag terug, mag de wethouder dat alsnog bevestigen?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Dan noteren we ook dat de wethouder gaat kijken naar het ambitieniveau. Dank u wel. Even kijken hoor, als ik zo de zaal rondkijk mag ik er dan van uitgaan dat het als een akkoordstuk gaat of een bespreekstuk? Niet als bespreekstuk, dan moet er nu handjes omhooggaan. Nee, dan schrijf ik het op als bespreekstuk. Oké, dank u wel.

### **13. RIB 23-077 Uitvoeringsnota Rijswijk Werkwijs 2023 en evaluatie 2021-2022**

De voorzitter: Dan gaan we door naar het volgende agendapunt, dat is agendapunt dertien, de Raadsinformatiebrief 23-077 Uitvoeringsnota Rijswijk Werkwijs 2023 en evaluatie 2021-2022 is geagendeerd door de PvdA en D66 tijdens het forum Samenleven van september 2023 en die staan in relatie tot de RIB Pilot statushouders aan het Werk en de RIB Stand van zaken Maatschappelijke Participatie. En hij is geagendeerd door de PvdA en D66, dus ik wil ook eerst het woord geven aan de PvdA, mevrouw van Nunen, gaat uw gang.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, dank. Drie brieven die wat ons betreft nauw samenhang vertonen en ook belangrijk zijn in het kader van wat we al doen. Met dank voor de vele initiatieven die bij Werkwijs staan vermeld in de bijlagen, maar ook wat ons betreft toch nog een tandje erbij waar het mogelijk is. Want en dat zijn we denk ik wel met elkaar eens, de wethouder en ik, dat zinvol bezig zijn of dat nou maatschappelijk is of op de arbeidsmarkt mensen gewoon gelukkig gemaakt en ook veel meer zelfvertrouwen en waardering en ontplooiingsmogelijkheden. En we hebben daarnaast en dat is natuurlijk ook wel belangrijk om te vermelden. We hebben daarnaast een tekort op de BUIG, dus daar waar we zeggen, we doen het vooral voor de mensen zelf doen we het ook, denk ik, voor onze eigen financiën. We krijgen minder geld voor uitkeringen of liever gezegd dat wat we aan uitkeringsgeld ontvangen. Dat dekt niet het aantal uitkeringsgerechtigden in Rijswijk. En daar zullen we iets mee moeten. Dat is niet ieder jaar zo, maar wel dit jaar zo, daar heeft de wethouder ons onlangs over geïnformeerd. Naast al die initiatieven, dank daarvoor en veel waardering daarvoor ook voor de ambtelijke organisatie die dat zo netjes heeft opgeschreven, vind ik het ook wel prettig om te lezen op het laatst dat er een monitor komt. En die missen we eigenlijk nog, we missen eigenlijk een soort doorlopende lijn van, hoeveel mensen kun je nu eigenlijk ook daadwerkelijk aan het werk helpen. Dan wel parttime, dan wel in

een sociale werkomgeving. Ik ben dan ook heel blij om te lezen, daar is mijn eerste vraag eigenlijk ook over gesteld van, hoe ervaart u die sociale ondernemers in Rijswijk? U heeft daar een partnership mee gesloten, daar zitten al 75 werkgevers bij. Dat heet het, moet ik even goed ... Rijswijk Werkwijs partners als ik het goed zeg. Dan denk ik van, in hoeverre komt dat overeen met het sociaal akkoord met werkgevers dat al hebben? Wat is het nieuwe hieraan, aan die Werkwijs partners, als ik het lees, dat zijn er 75 en u verwacht er nog meer bij, ook dit jaar nog. Ik zou zeggen, koester hen en geef dan ook de aandacht en facilitering die ze vragen. Want dat zijn wel denk ik de hele belangrijke partners als het gaat om onze toekomstige werkgelegenheid. Mijn vraag was, wat is de relatie precies, wat zijn uw plannen gezamenlijke tussen gemeenten en werkgevers? Ten tweede, WSP en taalhuizen, ik denk dat dat een belangrijke relatie is. U zegt in uw brief of in het document, we hebben regelmatig overleg, we proberen elkaar informatie te verschaffen die zinvol is. Wat levert het op? Kortom mogen we van de monitor verwachten, niet alleen wat betreft de relatie WSP en taalhuizen, maar ook andere punten, dat u meer ook ons informeert over een kosten-batenanalyse? Wat leveren al die mooie initiatieven op in de regio, in Rijswijk zelf, dat horen we graag. Die monitor, komt die in de loop van 2024 beschikbaar? Volgens mij heeft u al heel veel informatie, die moet alleen in een monitor gestopt worden zodat we kunnen zien wat het oplevert. Ik denk niet eens dat dat zo heel veel meer werk zou kosten. De pilot statushouders is pas gestart. Ik denk dat daar veel potentie in zit, bent u het daar met mij eens en kunnen we die pilot dan bij een eerste positief resultaat niet snel uitbreiden, zoals in andere gemeenten dat ook gebeurt, in Brabant onder andere. Ik ben daar ook benieuwd naar, want dat drukt dan ook minder op onze BUIG-gelden als we ook de potentie en talenten van statushouders inzetten. Daarnaast, nogmaals, wat ik net ook al volgens mij zei, die maatschappelijke participatieladder en wat die twee consulenten doen, dat is echt heel goed werk. Kunnen we daar ook niet een stapje in zetten, dat mensen die al op die activeringstreden staan, dat die ook in de toeleiding naar arbeidsplaatsen bij sociale ondernemingen bijvoorbeeld. Die daartoe bereid zijn, die partners dus waar ik het net over had, kunnen die daar ook niet in begeleid worden op termijn waarop ze het natuurlijk ook aankunnen? Maar is dat ook uw ambitie om die gewoon toch geregeld te monitoren op basis van hun overstap naar de arbeidsmarkt? En voor de rest, als laatste ben ik wel benieuwd naar de evaluatie basisbaan. Ik hoop dat ... Want ik had eigenlijk daar bij het onderdeel maatschappelijke participatie ook wel iets over verwacht. We zijn daar nu anderhalf jaar mee bezig, ik hoor dat graag. Voorzitter, dit wat betreft mijn eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw van Nunen. Even kijken, D66, wie mag ik het dat woord geven?

De heer Veerman: Dat ben ik, dank u wel. Ik ga ze maar even brief per brief af. Ik heb een aantal goede dingen gehoord, nog even wat aanvullingen. Ik denk als we kijken naar de resultaten vanuit het WSP, die ook hier genoemd worden, mogen we denk ik heel blij zijn met wat we nu al bereiken. Wat ik me wel afvroeg, hoe we nog meer bedrijven zouden kunnen enthousiasmeren. Want ik merk aan de ene kant dat mensen moeilijk te plaatsen zijn in stage en baangarantie lees ik tussen de zinnen door. Zouden wij dan bedrijven in Rijswijk kunnen enthousiasmeren of misschien andere bedrijven uit de regio kunnen betrekken om ook hun hun bedrijven open te zetten voor mensen uit Rijswijk? Daar ben ik benieuwd naar. Ik zie dat schoolverlaters lastig te vinden zijn, moeten we niet kijken van, dat we daar het onderwijs betrekken? Ze weten vaak van diegenen die van school vertrekken dat die van school afgaan. Alleen is er vaak geen link dan met ons als gemeente, dan zou je veel vroeger kunnen inspelen op schoolverlaters. Misschien kunnen we daar iets mee doen. Ik weet het niet, ik hoop het, maar misschien is daar al een keer naar gekeken. Ik ben blij om te zien dat de middelen die we daarvoor hebben dat die goed ingezet worden bij deze. Dat is een van mijn stokpaardjes geweest, ik zie hem nu terug, ben ik heel blij mee. Ga ik naar de tweede brief, statushouders. Ik denk dat de Partij van de Arbeid daar een aantal goede vragen over gesteld hebt waar ik me volledig bij aan kan sluiten. Als we het over de derde brief hebben, dan ben ik heel blij om te zien dat wij die routes van A tot D benoemen. Ik denk dat die

mensen werken naar starteisen of kwalificaties dat we dat heel moeilijk noemen, dat we ze daar op een ander niveau brengen voordat we ze de volgende stap kunnen laten maken. Ik denk dat het een hele goede zet is om dat zo te doen, dat we mensen kunnen laten doorstromen, dat we inzetten op het niveau wat de mensen hebben en daarmee verder gelijk aan de slag gaan. Ik denk dat het een hele goede zet is. Dat is het eigenlijk, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Zijn er nog andere fracties die aanvullende vragen hebben op de vragen van mijnheer Veerman en mevrouw van Nunen? Mevrouw Koegler, gaat uw gang.

Mevrouw Koegler Böhm: Dank u wel, voorzitter. Goed dat we als gemeente aan de slag gaan om statushouders te bemiddelen naar werk. Werk is een weg om mee te doen en ook om erbij te horen in onze samenleving. Is belangrijk ook bij het inburgeren. Ik lees dat er ingezet wordt om te kijken hoe wij banen kunnen creëren. Ik zou de wethouder wel willen verzoeken om ook echt met het WerkgeversServicepunt en accounthouders en participatieconsulenten in gesprek te gaan. Want zowel bij Rijksoverheid maar ook commerciële bedrijven worden eigenlijk de afgelopen maanden een heleboel pilots met statushouders uit de grond getrokken, waarbij de werkgevers zich ook verantwoordelijk voelen om de Nederlandse taal eigen te maken en daar ook gewoon ontwikkeltrajecten op in te zetten. Dus ik zou als gemeente niet te veel de eigenaarsrol naar ons toe willen trekken, maar veel meer willen kijken hoe we dat vanuit de helicopterview bij de arbeidsmarkt in Haaglanden neer kunnen leggen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kroeger. Mevrouw Oude Alink?

Mevrouw Oude Alink: Dank u wel, voorzitter. GroenLinks is ook blij met de behaalde resultaten en wij zijn ook vooral blij met de positieve manier waarop de organisatie dat voor elkaar gekregen en ook voort gaat zetten. Want wij zien dat het een lerende organisatie is die ook heel erg de samenwerking opzoekt. Ook als we kijken naar de participatieconsulenten, dan kunnen we ook concluderen dat benaderen met aandacht en begrip voor iemand situatie en dat dat werkt. Zijn we heel blij mee. Ik heb twee vragen over twee verschillende groepen. Werkgevers buiten Rijswijk zoeken, dat punt is al genoemd. Maar het lijkt ons misschien ook wel, mocht dat niet gebeuren, een goede zet. We hebben twee vragen over twee verschillende doelgroepen. De eerste is ook statushouders, veel statushouders hebben wel een diploma, maar dat wordt niet erkend. En daarbij vragen wij ons af, zouden we misschien ook een beetje buiten de gebaande paden kunnen treden om deze mensen toch duurzaam te laten uitstromen? Op bijvoorbeeld een alternatieve manier proberen hoe het is bij een bepaald bedrijf, dat soort dingen. En ook mensen met een arbeidsbeperking, we hebben begrepen vanuit recente signalen van bijvoorbeeld de ombudsman, dat mensen met een arbeidsbeperking soms niet optimaal geholpen kunnen worden naar werk. Ook omdat de begeleiding minder goed gefinancierd wordt onder de Participatiewet dan voorheen. En wij zijn heel erg benieuwd hoe het er in Rijswijk voor staat bij deze groep. Want ook vanuit onze lokale inclusie-agenda vindt GroenLinks het belangrijk dat ook mensen met een arbeidsbeperking gelijke kansen krijgen en ook dat er vanuit hun mogelijkheden gedacht wordt. En we zijn benieuwd hoe het college hier tegenaan kijkt. En dat was het, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Oude Alink. Mijnheer Stam, ChristenUnie.

De heer Stam: Dank u wel. Veel is al gezegd, dus ik beperk me even tot een drietal technische vragen. De eerste vraag gaat over de RIB de Uitvoeringsnota. We lezen dat er in 2021 395 plaatsingen zijn en in 2022 369 met een ongeveer een vergelijkbare uitstroom. Dus vraag die ons fractie heeft is, blijven er ook een aantal mensen in dit traject hangen of zijn dit dan nieuwe cliënten die eigenlijk instromen en weer uitstromen en is het min of meer dus toeval dat die uitstroom ongeveer gelijk is? Dan de vraag over de pilot voor

statushouders, er is een groep van twintig mensen geselecteerd en daar zijn we ook wel even benieuwd naar. Hoe zijn er dan mensen afgevallen en wat zijn de criteria die gebruikt zijn om deze mensen te selecteren? Er staat iets over, maar misschien kunt u daar nog iets meer over vertellen, met name over de afvallers. En dan een kanttekening over het niet verlenen van bijstand. Dat het niet meer uitgekeerd hoeft te worden. We vinden wel belangrijk om aan te geven dat dat aan de voorkant ook helder is voor de statushouders, dat dit het gevolg is van deelname aan deze pilot en is ook wel een gevaar natuurlijk omdat dat misschien kan leiden tot schulden als het te laat wordt stopgezet. Daar hebben we ook slechte voorbeelden van gezien de afgelopen tijd, landelijk. Dus hoe kunnen voorkomen dat dat de statushouders schulden gaan opbouwen en is het misschien niet beter vanuit dat oogpunt om die bijstand door te laten lopen en ook om de statushouders een prikkel te geven om deel te nemen aan dit traject? Dus daar hoor ik graag nog wel een reflectie op van de wethouder. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Stam. Geef ik nu het woord aan wethouder Bentvelzen, gaat uw gang.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dank. Om met het laatste te beginnen van de ChristenUnie of we statushouders wel informeren over het feit dat als ze meedoen, dat het dan de bijstandsuitkering wordt gestopt. Zij worden geïnformeerd, net als ieder ander er over wordt geïnformeerd, dus een statushouder is volgens mij niet iemand die belangrijker of minder belangrijk is dan ieder ander mens die in de bijstand zit en uit de bijstand gaat. Dus ik zou zeker niet pleiten voor een specialere behandeling. Sterker nog, ik vind het wel belangrijk dat we iedereen goed informeren. Als je de bijstand uit gaat, wat betekent dat dan, wat betekent dat voor je toeslagen? Er worden altijd berekening op gemaakt via allerlei handige tools. Dus dat gezegd hebbende. Voorzitter, er waren heel veel vragen, tenminste meerdere mensen die vragen hebben gesteld over de statushouders. Ik ben het ermee eens, mevrouw van Nunen, daar zit zeker potentie in. Ik ben ook blij dat we hier in Rijswijk met die pilot zijn gestart, want dat is in de regio Haaglanden blijft dat best wel achter. U noemt Brabant als voorbeeld of als een gebaar dat gebeurt in verschillende gemeenten, maar in de Haaglanden valt dat best wel tegen, durf ik hier wel te zeggen. Dus in Rijswijk en doen we dat knap als toch wel een van de kleinere gemeenten. Maar eens, dus dat er meer potentie in zit, we zijn gestart met twintig mensen, maar het zijn er onderhand al dertig, dus de tijd heeft deze brief alweer ingehaald. Er zit ook geen maximum op, dus er kunnen gewoon mensen worden aangemeld als een statushouder aangeeft, luister eens, ik weet niet wat ik hier zit te doen, maar ik wil graag werken. Dan wordt dat gewoon opgepakt en dan gaan we daarmee aan de slag. Dus ik hoop dat dat een beetje voldoet aan de vraag die u had. U had mij gevraagd, even kijken hoor, hoe zit dat met die Rijswijkse Werkwijs. We hadden voorheen het lokaal sociaal akkoord en dat heet nu Rijswijk Werkwijs. Dus het heeft een naamsverandering doorgemaakt. Dus daar zit niet per se een verandering in van wat het nou betekent of inhoudt, maar het heeft een andere naam gekregen, Rijswijk Werkwijs. En dat is ondertekend met inderdaad ruim 75 lokaal ondernemer, sociaal ondernemers, moet ik zeggen, die samen met gemeente hard aan de slag zijn om mensen uit de bijstand te krijgen. En dan ga ik even terug naar de ChristenUnie, want die zegt, hoe kan het nou dat die instroom en die uitstroom bijna even evenveel is? Dat is toch eigenlijk wel een beetje gek? En die vraag stel ik ook bijna wekelijks als ik met de afdeling aan tafel zit. En ik moet u misschien wel teleurstellen dat we eigenlijk wel een afname zien in hoeveel mensen we aan het werk krijgen. Want de oneerbiedige kaartenbak, om hem dan toch zo maar te noemen, die lijkt steeds minder snel rijp voor directe bemiddeling naar de arbeidsmarkt. Dus de instroom gaat sneller en de uitstroom gaat langzamer. Dus dat zullen we naar alle waarschijnlijkheid volgend jaar ook in de cijfers terugzien. En of dat wat te maken heeft de compensatie die we krijgen vanuit het Rijk, Mevrouw Van Nunen, dat weet ik niet. Want er is dit jaar ook wel een grote groep bijgekomen vanuit ons eigen flex-woonconcept, vanuit verschillende doelgroepen, maar die worden niet direct meegenomen. Dat is altijd een jaar achteraf, want er wordt altijd naar een jaar daarvoor gekeken voor de afrekening vanuit het Rijk. Dus een hele gekke

systematiek, maar daar hebben we wel last van tussen haakjes. Voorzitter, mevrouw van Nunen vraagt meer te informeren over kosten-batenanalyse. Het kost niet per se misschien meer moeite, maar meer inzet kost ook meer formatie uiteindelijk, want het moet ook door het poppetje gedaan worden die het ook vrij druk heeft. We hebben een dashboard, die hebben we ontwikkeld, die zijn we aan door ontwikkelen. En wanneer die exact af is, dat durf ik niet te zeggen. De evaluatie basisbanen, daar zijn ze momenteel hard mee bezig om die evaluatie op te schrijven, af te ronden, laat ik het zo zeggen. Dus die komt best spoedig uw kant op, daar zal u blij mee zijn denk ik. Tenminste, blij dat er een evaluatie ligt, laat ik het zo noemen. Ik ben ook benieuwd wat daarin komt te staan. De pilot voor statushouders wordt juist heel vaak en gezamenlijk met het WerkgeversServicepunt gedaan, er werd aan mij iemand gevraagd of dat wel of niet zo was, dat is wel zo. Er werd gerefereerd aan de twee participatieconsulenten, ik heb ook het genoeg dat ik die vaak mag spreken en het zijn er drie ondertussen. Want ik dacht nog, er heeft nog een amendement of een motie aan ten grondslag gelegen, maar er zijn er drie, hard aan de slag en we zijn van 229 mensen die in de route stonden, zijn dat er nu alweer 300. Dus ook dat gaat goed, daarin maken we mooie stappen en het wordt echt oprecht gewaardeerd dat er, zoals mevrouw Oude Alink al aangaf, met aandacht naar de mensen geluisterd wordt en gekeken wordt naar wat kan je dan wel. Het WPS en vroegtijdig schoolverlaters, de heer Veerman die refereerde daaraan. Wij werken samen met de afdeling onderwijs bijvoorbeeld ROCs en die nemen ook contact op met jongeren die niet werken, niet naar school gaan. En ik heb een paar weken geleden geluncht met alle uitvoering van het WerkgeversServicepunt om eens te horen van, welke stappen zijn we nu weer aan het maken, wat is er nieuw? Maar er zit ook iemand bij sinds kort die specifiek op die vroegtijdig schoolverlaters zit en die dus echt op huisbezoek gaat bij die gasten en zegt van, luister eens, ik zie dat jij niet naar school gaat en wat wil je dan heel de dag gaan doen? En kunnen we samen kijken wat jij dan wel leuk vindt? Wil je dan werken, wil je wel een opleiding doen, moeten we je daarbij ondersteunen of helpen? Dus gaat echt de goede kant op, dat is echt een ontzettend leuke ontwikkeling in Rijswijk, ben ik zelf in ieder geval heel blij mee. Dat geldt ook voor mensen de arbeidsbeperking. Hoe gaat dat, vroeg mevrouw Alink mij. Er zit specifiek iemand echt speciaal voor mensen met een arbeidsbeperking, die aan de slag is op het WSP. Een hele bevlogen, energieke man. Ik ga de naam van de ambtenaar desbetreffende nu niet zeggen, maar mocht je daar een keer een gesprek mee willen, weet ik bijna 100 procent zeker dat hij daartoe bereid is. Hij kan heel leuk vertellen over wat hij allemaal tegenkomt en hoe hij dat dan in zijn bemiddeling doet met die mensen. Maar ook die groep wordt lastiger en groter, is mij onlangs verteld. Maar hij heeft dus wel speciale aandacht en er worden echt werkgevers gezocht. En er wordt contact gezocht met werkgevers die mensen echt een kans bieden, zodat we ook duurzaam plaatsen. Want ook dat zit heel goed tussen mijn oren, mevrouw Van Nunen, duurzame arbeidsplekken. En volgens mij hebben we dat ook meegenomen in de P&C-cyclus strakjes met de begroting, dat we inzichtelijk hebben gemaakt van, is iemand dan zes maanden uit de bijstand en dan weer terug of is diegene echt langer dan een jaar uit de bijstand? En floreert hij lekker op de werkvloer, zoals we graag willen met elkaar. Even kijken hoor, werkgevers buiten Rijswijk zoeken, mevrouw Alink refereerde daaraan. We zitten ook in de arbeidsmarkt regio Haaglanden, dus dat doen we met elkaar. Dus dat gebeurt en onlangs heb ik daar nog met bestuurders aldaar overleg over gehad te hebben. Toen hebben we zelfs nog besproken, moeten we daar niet een keer een presentatie voor doen aan de raden? En toen zeiden we, dat gaat misschien zo duizelen. Maar mocht de vraag tijdens begrotingsraden dit jaar komen, dan zijn we er altijd toe bereid. Dat is een uitgestoken hand naar uw kant en ik hoor wel terug als ik dat moet meenemen naar de eerstvolgende bestuurlijke vergadering. Mensen worden dus niet echt geselecteerd, richting de ChristenUnie, als het gaat om statushouders, maar mensen worden aangemeld. Voor wie er dan zijn hand opsteekt en zegt, ik wil graag werken, dan wordt er gekeken met die persoon. Wat kan je dan en hoe kunnen we ervoor zorgen dat diegene dat ook kan gaan doen? Er werd nog gevraagd iets over niet erkende diploma's. De diploma's worden gewaardeerd via een organisatie in Zoetermeer en dan vindt er een vertaling plaats naar Nederlands onderwijs. Dus wat voor niveau dat dan zou zijn in Nederland, wat iemand elders heeft behaald? Samen met

het WSP wordt er dan vervolgens gekeken wat er een goede plek voor die mensen zou zijn, wat is er dan het best passend. Bijvoorbeeld iemand met een tandartsachtergrond bemiddelen bij een plek bij een tandartspraktijk, om dan maar een voorbeeld te geven uit het veld. Annemie, die gaf nog aan inzet op relatie met werkgevers op individueel niveau en onszelf niet alleen maar eigenaar maken van een x-aantal zaken. Dat doen we ook en we doen dat door middel van ... Dat staat ook in het document, dat we verzoeken aan die werkgevers om zich te verbinden aan de doelen van Rijswijk Werkwijs. En als ze dat doen, dat betekent ook wel wat voor die desbetreffende werkgever, dat ze zelf ook wel aan de slag moeten. Dat het niet alleen maar de gemeente Rijswijk is die iets aan het doen is, maar ook zeker de werkgever zelf. Voorzitter, ik weet het niet zeker, maar ik hoop dat ik de meeste vragen heb beantwoord.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Bentvelzen. Zijn er fracties die willen reageren in de tweede termijn? Als dat zo is, steek uw handje op, virtuele handje. Even kijken, ik zie twee handjes, drie handjes. Begin ik met mevrouw Oude Alink van GroenLinks, gaat uw gang.

Mevrouw Oude Alink: Dank u wel, voorzitter. Bijna al mijn vragen zijn beantwoord, hoor. Alleen, ik heb gehoord dat het ook wel eens voorkomt dat sommige diploma's heel moeilijk te waarderen zijn en dat het dan wel handig is dat er nog een keer extra wordt gekeken naar zo'n iemand. Misschien ergens via een andere manier bij een bedrijf binnen kunnen komen om te laten zien wat die waard is, dat soort dingen. Maar voor de rest geen aanvullende vragen, dank u wel

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Oude Alink. Mevrouw van Nunen, gaat uw gang.

Mevrouw Van Nunen: Alleen dank, wethouder, voor de beantwoording. Ik kijk reikhalzend uit naar die monitor, want dat is eigenlijk een soort kosten-batenanalyse wat mij betreft. En ook, waar u het zelf ook al over had, een inkijkje in de duurzaamheid van banen en maatschappelijke participatie waar ik iedere keer op hamer. Geen draaideur banen, maar juist duurzame banen, dus ik kijk uit naar die monitor en ik ga ervanuit dat u die ons doet toekomen zo gauw als het kan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw van Nunen. Mijnheer Stam?

De heer Stam: Ook van mijn kant, dank voor de beantwoording. Ik kom toch nog even terug op het punt van de bijstand voor statushouders, want ik vond dat u daar misschien iets te gemakkelijk aan voorbijging. Want het betreft natuurlijk wel een groep die in die zin de taal misschien niet helemaal machtig is. En we weten allemaal hoe ingewikkeld het is in de wirwar aan toeslagen en waar je wel en niet recht op hebt. Dus wat mij betreft is het wel degelijk echt een punt van aandacht om te kijken of dat aan de voorkant helder is dat die bij de stand stopgezet wordt. En dat we dus voorkomen dat deze mensen in de schulden terechtkomen, dus dat wil ik toch nog even markeren. Ik ben me ervan bewust dat dat de intentie vast goed is, om iedereen goed te informeren. Maar het lijkt me hier wel een punt van aandacht. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Stam. Wethouder Bentvelzen, wilt u nog reageren in de tweede termijn?

Mevrouw Bentvelzen: Ja, voorzitter, heel kort, dank. En mevrouw Alink, daar ben ik het mee eens, ik ga er ook vanuit dat dat gebeurt. Dat we mensen in hun kracht zetten en zo snel mogelijk op een plek krijgen waar zij zich prettig voelen. Monitor is wel heel belangrijk, snap ik, mevrouw Van Nunen. We hebben daar pittige discussies over gehad maar altijd op inhoud en volgens mij ook altijd goed, dus ik ben blij dat dat steeds verder vorm krijgt. Intern zodra dat rijp is en klaar is om naar de raad te sturen, zal ik dat uiteraard zo spoedig mogelijk doen. Dus dat mag als toezegging op de lijst als dat wenselijk is, ik denk niet dat het nodig is, maar we

zullen het ... Volgens mij is het afgesproken dat we het mee gaan nemen in de P&C-cyclus. Dat er iets meer inzicht komt, ook in die duurzaamheid van de banen om een voorbeeld te geven. En richting de ChristenUnie, ik snap het, het is niet om daar heel snel overheen te stappen, maar ik ben heel erg voor vroegsignalering voor preventie en voor mensen zo goed en duidelijk mogelijk uitleggen hoe of wat. Mensen in de schulden wordt niemand blij van, de mensen zelf niet en ook de gemeente niet, want het kost uiteindelijk superveel geld voor een samenleving als iemand in de schulden terechtkomt. Dus ik ga mee met uw shout-out, maar voorkomen dat er geen Rijswijker meer in de schulden komt, ik denk dat dat de boodschap vanuit ons zou moeten zijn richting de stad. Voorzitter, volgens mij had ik voor de rest geen vragen.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Bentvelzen. Kunt u nog heel even uw toezegging herhalen, want die heb ik niet helemaal goed verstaan. Dank u wel.

Mevrouw Bentvelzen: Mevrouw Van Nunen die vroeg mij de monitor als die klaar is te doen toekomen wanneer mogelijk aan de gemeenteraad van Rijswijk.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Bentvelzen, duidelijk. Dan wil ik dit punt graag afsluiten.

#### 14. RIB 23-065 Stay@7

De voorzitter: En dan gaan we door naar agendapunt veertien, de RIB 23-065 Stay@7 is geagendeerd door Beter voor Rijswijk en Rijswijks Belang. Dan wil ik graag als eerste het woord geeft aan mijnheer Kruger, van beter voor Rijswijk, gaat uw gang.

De heer Kruger: Dank u wel, voorzitter. Ik had net even een kleine technische storing dus ik moest me even aanmelden. Maar ik neem aan dat het gaat over het punt 24@7. Is dat juist?

De voorzitter: Ja, inderdaad, dat klopt.

De heer Kruger: Dan heb ik dat even gemist. Er is een brief, al eerder gezonden in juni meen ik, daar werden wij niet helemaal blij van. Er zitten toch nog onduidelijkheden en daar willen we toch nog een nadere toelichting hebben. Er is onder meer gesproken dat je daar voor zes maanden een kamer mag huren, dat is best wel lang voor iets wat zich noemt een hotel, dat kom je niet vaak tegen. Ik zou het leuk vinden of tenminste interessant vinden hoe de gemeente voorkomt dat dat weer stiekem wordt opgerekt, is er een deugdelijke administratie dat mensen registreren met een legitimatie, dat dat controleerbaar is? En dat we niet met grapjes worden geconfronteerd dat ze na zeven, acht maanden er nog zitten. Dus dat hangt ook samen of er een goede duidelijke administratie ter inzage ligt. Kijk, het is namelijk ook van belang, we hebben het onlangs meegemaakt een grote brand, dat het goed is om te weten hoeveel mensen er zich in een dergelijke pand kunnen bevinden. En als daar geen goede informatie over beschikbaar is, dan maak ik me daar echt verontrust over. En dan verder nog, ik heb het al meerdere malen gevraagd onlangs nog en dat betreft de heffing van toeristenbelasting. Blijkt dat in Westland zijn ze er al vrolijk mee begonnen om alle arbeidsmigranten die daar verblijven die daar in ieder geval overnachten op allerlei locaties, die moeten toeristenbelasting gaan betalen. Het is eigenlijk een beetje een verouderd woord, want ik zie daar altijd gasten in een hotel komen met een strandbal die naar het strand gaan. Dat zijn echte toeristen, maar het gaat met name en dat staat ook in de APV, om mensen die hier gewoon verblijven in een hotel en niet inwonend zijn. Sommige gemeentes gebruiken het woord voor city tax. En dat heb ik ook al een jaartje geleden eerder gevraagd of we dat niet kunnen veranderen, dat verzoek blijft dan nog even staan. Nu eigenlijk is de vraag, gaan we wel of gaan we niet toeristenbelasting incasseren? En dan gaat het me niet om de vluchtelingen die

hier via de overheid terechtgekomen zijn, het gaat me niet tegen eventuele plaatsing van vluchtelingen waarmee de raad akkoord gegaan is, daar zijn wellicht andere afspraken over gemaakt. Maar het gaat er gewoon om mensen die in hotels worden binnengehaald, mensen die vanuit Den Haag in hotels worden gedumpt. Die hier niet wonen, maar wel gebruik kunnen maken van faciliteiten. En dan is nog de vraag, heeft u ook enig inzicht of buiten 24@7 ook nog op andere locaties migranten verblijven? Ik denk daarbij aan de Haagweg, waar de VVD al eerder vragen over gesteld heb, het Kerklaan hotel, ik zie de naam staan Hoevevoorde. En in Grand Winston, zijn die locaties onder controle? En zo nee, gaat u daar nog wat aan doen om daar in ieder geval goed inzicht in te krijgen? En ik neem nog gelijk mee of er sprake is, met name bij arbeidsmigranten, van uitbuiting? Want dat schijnt ook regelmatig voor te komen, dat die mensen heel veel geld moeten betalen via alle Mickey Mouse uitzendbureautjes die dan zorgen voor overnachtingen voor heel veel geld. In de inleiding heeft de burgemeester al het een of ander wat informatie gegeven over de andere brand die geweest, waar 32 blusauto's zijn ingezet. Daar hoef ik dan niet verder in te gaan. En misschien een kleine tip, u kunt het geld wat u incasseert uit de pandjes van de toeristenbelasting beschikbaar stellen aan de pandjesbrigade, waar tot op heden nog geen geld voor gevonden is. En misschien zou dat een aardige financiële tegemoetkoming zijn. Dat waren de vragen en opmerkingen van Beter voor Rijswijk. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. En dan geef ik nu het woord aan Rijswijks Belang. Wie mag ik het woord geven?

Mevrouw Ten Brummelaar: Mevrouw Ten Brummelaar, dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Ten Brummelaar, gaat uw gang.

Mevrouw Ten Brummelaar: Ik heb eerder vragen gesteld aan de burgemeester met betrekking tot onder andere de vergunningen en de veiligheid. Dan komt de laatste brand daarbij als voorbeeld natuurlijk ook naar voren. De burgemeester heeft toegezegd om contacten te hebben met de inspectie of de contactpersonen daar om te kijken of er een navraag voor gedaan is. En voor de heer Kruger misschien een leuke tip om even op de website te kijken van Stay@7, want een hotelkamer kost nogal wat. Ik geloof dat 32 vierkante meter 9500 euro per maand kost, dus dat zijn er wel flinke prijzen, maar daar is vrije keus. En ik ben vooral ook benieuwd hoe het zit met de brandveiligheid, zoals de burgemeester wellicht ook weet is natuurlijk bij een slaapverblijf een doormelding van de BMI wettelijk verplicht en dat soort zaken. Dus ik ben wel benieuwd of dat inmiddels allemaal goed geregeld en op orde is. Ik ben benieuwd naar de beantwoording. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Ten Brummelaar Zijn er verder nog fracties die willen reageren op deze RIB? Even kijken, ik zie geen handjes, dan geef ik nu het woord aan burgemeester Sahin. Gaat uw gang.

Mevrouw Sahin: Dank u wel, voorzitter en dank aan Beter voor Rijswijk en Rijswijks Belang voor de gestelde vragen. We hebben ook naar aanleiding van de raadsinformatiebrief in de vorige forumvergadering een behoorlijk aantal vragen beantwoord. Dus ik ga het ook wat kort houden en heel ingaan op de vragen die gesteld zijn. De eerste vraag, hoe voorkomt u toch dat mensen langer dan zes maanden gaan verblijven? En daarvan heb ik ook eerder aangegeven, onze eigen inspecteurs zijn onze toezichthouders, die zijn wettelijk bevoegd om inzage te vorderen van gegevens en bescheiden om toezicht te kunnen houden. En dat dat doen zij periodiek, één keer per maand, één keer per drie maanden en dan kijken ze ook in hoeverre hoe lang iemand in het hotel is verbleven. En dat gaat op basis van een nachtregister, dus wanneer blijkt dat iemand lang verblijft, dan zullen wij als gemeente handhavend optreden bijvoorbeeld door een last onder dwangsom om de overtreding te beëindigen. Ik heb ook zelf nagevraagd van, wanneer is dit laatste bezoek geweest? Het heet niet meer Stay@7 maar Golden Stork Hotel. Er is een wisseling van onderneming geweest en onze

inspecteur is vandaag langs geweest, echter de ondernemer was vandaag niet aanwezig. En er is een afspraak gemaakt voor aanstaande donderdag en dan wordt er ook gecontroleerd op het nachtregister en dan zullen ook de andere aspecten daarin worden meegenomen. En de tweede vraag was, is er een inzichtelijke administratie voor de gemeente? Ja, want vanuit de APV geldt het verplicht bijhouden van een nachtregister. En de toeristenbelasting en daarvoor was ik, dacht ik vorige keer duidelijk geweest. Het team belasting stuurt per kwartaal een formulier aan de ondernemers van hotels waarin zij moeten aangeven hoeveel personen en dagen zijn verbleven in de onderneming en daarover wordt toeristenbelasting met city tax over berekend. En ik ben hier niet de partijhouder van, dus wethouder van Damme kan dat we wellicht ook nog nader toelichten als dat noodzakelijk is. Dus zij betalen toeristenbelasting. En er is ook een vraag gesteld of andere locaties onder controle zijn en de migranten op de Haagweg zijn vertrokken. In Grand Winston worden Oekraïners opgevangen, er zijn 24 kamers bezet voor rechthebbende dakloze mensen. Op de Kerklaan vindt binnenkort een adresonderzoek plaats en als er misstanden geconstateerd worden, dan pakken we deze op. In Hotel Hoevevoorde zijn geen migranten gevestigd, gehuisvest, moet ik zeggen. Dus als er signalen zijn van misstanden en over bewoning, dan gaan wij aan de slag. En dat is wat ik hierover te zeggen heb. Dus dat is denk ik voldoende beantwoord, ook de vragen van mevrouw Ten Brummelaar. In het aspect van brandveiligheid, als het gesprek gaat plaatsvinden donderdag kan dat denk ik ook meegenomen worden. Ik hoop dat ik alles heb beantwoord en ik vind het ook goed dat we niet zozeer inzoomen op een specifieke onderneming, maar deze vragen zie ik ook als algemene waarschuwing voor alle panden die we hebben. En de Rijswijkse Pandbrigade, daar zijn we intussen hard mee bezig. Er komt een raadsinformatiebrief naar u toe, waarin ook de financiële dekking zal worden toegelicht. En ik denk dat die Rijswijkse Pandbrigade het alleen heel druk gaat krijgen met alle signalen die er zijn. En daarom moeten we ook dus een aanpak zodanig inrichten dat we bij de start ook kunnen aanpakken. Dus als we alle problemen door de Pandbrigade gaan laten oplossen, dan denk ik zijn we niet heel goed bezig. Ik hoop dat ik alle vragen heb beantwoord, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, burgemeester Sahin. Mijnheer Kruger, wilt u nog reageren in eerste termijn? Ik zie het eerste handje van mevrouw Ten Brummelaar, dus dan mag als u eerste. Gaat uw gang.

Mevrouw Ten Brummelaar: Dank u wel, voorzitter. Allereerst de burgemeester, bedankt voor de beantwoording. En ik wil daarbij wel gelijk een algemene noot ook maken naar de burgemeester en alle wethouders in dit geval. Het is ons opgevallen dat, en dat is natuurlijk goed, er heel veel geduld is getoond met deze ondernemer om hem de ruimte te geven om de zaken op orde te krijgen. We horen helaas vanuit de Rijswijkse maatschappijen geluiden dat er niet met alle ondernemers zoveel geduld getoond wordt. En we willen dan ook vragen dit over heel Rijswijk gelijk te trekken en alle ondernemers evenveel ruimte te geven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Ten Brummelaar. Mijnheer Kruger, gaat uw gang.

De heer Kruger: Dank u wel, voorzitter. Dank, mevrouw de burgemeester voor de beantwoording van de vragen. We zullen het toch nauwkeurig blijven volgen, zodra er iets is wat niet door de beugel zou kunnen, zullen we dat zeker melden. Maar ik verzin het even ter plekke, maar dat heb ik begrepen dat 24@7, die toko, dus weer verkocht is aan een andere partij. Is het dan dat men de aandelen heeft gekocht, ik weet niet wat de rechtsvorm is. Als het een bv is, kan je natuurlijk je bv verkopen met alle rechten en plichten en eventuele vergunningen die erin behoren. Maar als dat niet aan de orde is en er zit een andere bedrijf in, een andere rechtsvorm met andere poppetjes erin. Dan neem ik aan dat zodra u ze deze week gaat bezoeken, dat u daar ook een nauwlettend onderzoek gaat plegen of alles nog wel in orde is. Met betrekking tot vakbekwaamheid mensen, hygiëne en dat soort zaken. Dat is tegenwoordig erg geregeld, ook in de horeca. Dat daar dan ook

nog even op gelet wordt dat dat nog wel klopt, nu het verkocht is. Want u heeft in principe zakengedaan met een voorganger en ik weet niet of hierna nog meer nieuwe partijen uit de hoge hoed komen. Maar ik vraag in ieder geval aandacht om daar nog heel zorgvuldig naar te kijken. En als het gewoon niet klopt of dat dan in ieder geval aan de raad, desnoods vertrouwelijk, te laten weten. Dat waren mijn laatste vragen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. Burgemeester Sahin, wilt u hier nog even op reageren?

Mevrouw Sahin: Ja, daar wil ik kort op reageren. Kijk, wij moeten ook binnen onze bevoegdheden blijven als gemeente en onze inspecteur gaat donderdag bezoeken en daar een goed gesprek mee voeren. En als er bijzonderheden zijn, natuurlijk zullen we daar ook in optreden. Dus het bezoek wordt niet voor niets gelegd, maar ik vind wel belangrijk om te vermelden dat wij ook dat wij ook bepaalde bevoegdheden hebben. Dus er zijn een aantal bevoegdheden die ook weer buiten onze kades liggen, maar het signaal is helder. Terug aan u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, burgemeester Sahin. Excuses, de bewaking kwam net even langslopen en we waren even afgeleid. Dank u wel.

#### **15. RIB 23-086 Kostenstijging Jeugdzorg**

Samengevoegd met agendapunt 9.

#### **16. RIB 23-064 Happy Fit**

De voorzitter: Even kijken hoor, dan gaan we door naar het volgende agendapunt. Dat is agendapunt zestien, de RIB 23-064 Happy Fit, die is geagendeerd door Beter voor Rijswijk en GroenLinks. En dan wil ik als eerste Beter voor Rijswijk het woord geven. En mijnheer Kruger, gaat uw gang.

De heer Kruger: Dank u wel, voorzitter. We hebben ook het verzoek gedaan om dit nog een keer naar het forum te brengen. Ik heb er niet zo heel gek veel over te vragen. Ik heb nog financieel wat vragen op het gebied van aanbesteding, dat soort zaken, maar wellicht is dat bij de begrotingsbehandelingen wat beter aan de orde. Maar ik weet niet of de anderen ook dergelijke ervaring hebben, ik heb verschillende mensen gesproken die hebben dus meegedaan aan projecten van ... Aan allerlei dingen, trainingen en zwemmen en dat is natuurlijk niet onbeperkt. Er zijn een aantal sessies die ze bij Happy Fit organiseren en dan heb je zo'n laatste sessie en dan hoor ik vaak, en dan houdt het op. En ik denk dat het juist unieke momenten zijn om mensen die eraan hebben deelgenomen, er schijnen ook mensen zwemmen geweest te zijn. Dat ze dus in contact worden gebracht met zwemverenigingen, met sportclubjes veelal voor ouderen. Want het zou natuurlijk heel mooi zijn als die dus gewoon door kunnen gaan en dat lees ik eigenlijk niet echt expliciet terug in het hele verslag. En het is een uitgebreid verslag, helaas vaak toch wat teleurstellende resultaten en ook jongeren laten afweten. Ik hoop dat daar een uitdaging zit om daar de komende tijd veel energie in te gaan stoppen. Want ik denk dat ook voor interesseren voor sport, want dat is de beste manier om het teambuilding onder jongeren ook tot stand te brengen. Maar misschien kan de wethouder mij iets vertellen of er ook inderdaad sprake is dat vervolggesprekken plaatsvinden met verenigingen, die dan juist deze mensen die hebben deelgenomen kunnen adopteren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. En dan wil ik graag het woord geven aan GroenLinks, wie mag ik het woord geven van GroenLinks?

De heer Smith: Handje.

De voorzitter: Mijnheer Smith, gaat uw gang.

De heer Smith: GroenLinks is enthousiast over het programma wat uitgevoerd wordt. Zelfs door de coronabelemmering hebben ze toch een hele mooie programma ... Hebben ze toch heel veel mensen bereikt en toch willen we daar twee vragen over stellen. Want in het verslag van 2022 zijn drie basisscholen, waarvan twee voor speciaal onderwijs scholen bediend met relatief weinig deelnemers. Kan Haaglanden Beweegt binnen de begroting de ambitie uitspreken om naar de toekomst meer Rijswijkse basisscholen, lees kinderen, te bedienen? Of staat dat budget, of moet ik het subsidie noemen, niet toe? En hebben niet behaalde doelen, zoals bijvoorbeeld het aantal deelnemers, invloed op de toekomstige begrotingen? Ik weet absoluut niet wat de inmenging van de gemeente is wat het programma betreft, de invulling van het programma, maar ik vind het wel interessant om te weten. Bij deze.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Smith, zijn er nog andere fracties die willen reageren of iets willen ... Ik zie mijnheer Veerman, gaat uw gang.

De heer Veerman: Dank u wel. We hadden al in een ...

De voorzitter: Mijnheer Veerman, u staat op mute.

De heer Veerman: Het moet iedereen gebeuren.

De voorzitter: Mijnheer Veerman, u staat weer op mute.

De heer Veerman: Ik zal mijn kladblok niet op de magneet leggen, volgens mij komt het daardoor. Wij hadden al eerder gezegd dat we heel tevreden waren met het verslag ergens in een eerdere vergadering, dus dat ga ik niet overdoen. Dus blij met de verantwoording die nu voor ons ligt. Ik denk wel dat het goed is inderdaad, wat ik ook al hoor, één dat we gaan kijken hoe we jongeren die minder goed vertegenwoordigd zijn en hoe we ook de doorgeleiding naar de sportvereniging, hoe we dat op gaan pikken. En volgens mij is dat wel in het sportakkoord deel één en misschien ook in deel twee waar ik straks vragen over gesteld heb, komt het aan de orde hoe ze daar ook misschien vorm aan gaan geven. Want het zal wel goed zijn om daarnaar te kijken inderdaad, om dat stukje nog te verbeteren.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Ik zie verder geen handjes. Dan geef ik het woord aan wethouder Wit, gaat uw gang.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. Ik zie nog wel één handje of? Nee.

De voorzitter: Nee, geen handjes, gaat uw gang.

De heer Wit: Excuus. Dank u wel voor de vragen ook hier op deze RIB. Eventjes ingaan op het vervolgtraject, het vervolgtraject is wel degelijk aanwezig, de vraag van Beter voor Rijswijk en opmerking van D66 ook. Er wordt wel degelijk contact gelegd, het is vervelend als niet iedereen daar dat gevoel heeft dat het contact er is. We vragen ook sowieso aan alle mensen die meegedaan hebben aan de programma's om een evaluatie in te vullen. Dat wordt zeer matig gedaan, moeten we ook zeggen. Dus wellicht zit er ook in de bereidheid om daaraan mee te doen en ook het vervolgtraject daarna, zitten daar nog wat vragen. Ik weet uit mijn eigen

persoonlijke ervaring dat er mensen zijn die bijvoorbeeld bij de tennisclub waar ik zelf tennis wel ook doorgaan en ook doorgeleid worden. Dus er wordt wel degelijk een stap gezet in die richting. Maar goed, nogmaals, mochten daar nog verbeterlagen in te halen zijn, dan zullen we die zeker ook met Happy Fit bespreken. Even kijken hoor, GroenLinks zegt, is het van invloed in de begroting het aantal deelnemers. Nee, in principe niet. De begroting van 2023 was hetzelfde als 2022, dus er wordt gewoon goed gekeken naar hoeveel mensen kunnen we daarmee bereiken? Dan worden die doelen die gesteld zijn ook grotendeels gehaald. Happy Fit is heel druk bezig ook om andere scholen te bereiken, maar veel scholen geven tegelijkertijd ook aan dat door personeelstekorten dit soort thema's meer op de achtergrond komen. Dat is wel iets wat wij breed zien bij scholen ook bijvoorbeeld om mensen naar het natuur- en milieueducatiecentrum te krijgen of mee te laten doen aan de zwerfafvalactie. Het is toch vaak dat het op tijdgebrek dit soort dingen wegvallen. Het is ontzettend jammer, ik moet wel zeggen dat happy Fit heeft geprobeerd om twee extra scholen te bereiken in 2023. En dat weten wij bij de evaluatie hier straks in het vierde kwartaal, dan weten we ook meer over of dit gelukt is. Even kijken, er hebben toch wel behoorlijk wat mensen meegedaan. Beter voor Rijswijk maakte nog een opmerking over dat we toch wel zien dat in veel van de programma's de kinderen het laten afweten. Op zich valt dat wel mee, het is alleen dat wij de groep tussen 12 en 18 jaar moeilijk weten te bereiken. Juist de basisschoolkinderen bereiken we heel goed, ook jongeren in die leeftijd bereiken we heel goed, alleen tussen 12 en 18 jaar. Dat is een van de doelen waar wat minder resultaten wordt bereikt, dus waar ook nog veel aandacht voor is. Voorzitter, volgens mij heb ik hiermee alle vragen beantwoord. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, Wethouder Wit. Mijnheer Kruger, wilt u nog reageren in de tweede termijn?

De heer Kruger: Ik wil de wethouder even bedanken voor zijn reactie. En ik zie met belangstelling het komend jaar dat vooral ouderen, senioren, daar hoor ik bijna ook al onder, misschien doe ik ook wel mee. Maar dat zij inderdaad een gevolg geven aan mogelijkheden die er zijn door verenigingen en dat mensen gewoon echt actief moeten reageren. Want het meegeven van een papiertje, vul dat in en ga mailen, met name voor ouderen is dat best lastig. Je kan ze ook de laatste keer zeggen jongens, stukje papier invullen, gelijk inleveren en dan krijg je nader bericht wanneer je verder zou kunnen. Dus ik vraag dat inderdaad nog, het is eigenlijk een beetje toegezegd, ik hoop dat dat zijn vruchten gaat afwerpen. Dat was eigenlijk geen vraag meer maar mijn laatste opmerking.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. Mijnheer Smith?

De heer Smith: Dank u wel voor de beantwoording. Ik hoop echt dat Haaglanden Beweegt meer scholen kan bereiken en het argument dat ze al een heel druk programma hebben snap ik. Maar wat ze doen, wat ze als aanbod hebben, is net zo belangrijk als het reguliere onderwijs, dus een gezonde samenleving is heel belangrijk. Ik hoop dat het lukt om meer scholen te bereiken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Smith. Mijnheer Veerman? Nee, dank u wel. Even kijken, zijn er verder nog fracties die willen reageren in de tweede termijn? Nee ik heb volgens mij geen vragen meer gehoord alleen maar wat toelichtingen dus ik weet niet of de wethouder nog wil reageren of dat hij ...

De heer Wit: Kort nog even, voorzitter, als het mag.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Wit: Richting mijnheer Kruger, ouderen doen gelukkig heel goed mee, dus dat is fijn om te zien dat er een grote groep ouderen is die echt actief meedoet aan Happy Fit. Maar inderdaad, de evaluatie blijft een beetje achter. Ten aanzien van kinderen, mijnheer Smith, wat wij wel gaan in het komende jaar, dit jaar ook, en staat in het teken van het aansluiten bij jongeren op gezond gewicht, JOGG. En in die hoedanigheid gaan we dus ook een JOGG-regisseur benoemen die ook echt die verbinding gaat maken tussen jongeren en sporten, bewegen en voeding en noem maar alles op wat daarbij zit. JOGG is complementair aan Happy Fit, dus ze zijn echt overlappende programma's, maar ook heel veel eigen inbreng en ook dus echt een versterking van het programma wat we momenteel voor ogen hebben. Ik hoop dat ik daarmee u wat zekerheid heb kunnen geven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit. Dan sluiten we hiermee dat agendapunt af.

## 17. Vragenuur

### *a. Vragen van Rijswijks Belang - RA 23 090 Brief aan ministerie van J&V inzake hotelvergoeding*

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt zeventien, het Vragenuur. Dan beginnen we met de vraag van Rijswijks Belang over RA 23 090 Brief aan het ministerie van ... Ik kan het niet lezen, maar J&V inzake de hotelvergoeding. Even kijken, wie mag ik daar ... Mevrouw Ten Brummelaar het woord geven?

Mevrouw Koegler Böhm: Mevrouw Koegler, voorzitter. Maar even een punt van orde, want voor de RA 23 090 staat ook nog een vraag over Don Bosco of komt die aan het einde van het vragenuur?

De voorzitter: Even kijken hoor. De griffie zoekt even uit wanneer die komt ...

Mevrouw Koegler Böhm: Is goed, dan stel ik ondertussen gewoon mijn vraag en pakken we lekker door, want ik zie iedereen moe worden. We hadden twee korte vragen over de brief van het ministerie van Justitie en Veiligheid inzake de financiële vergoedingen voor de extra gemaakte kosten voor het versneld uitstromen van de statushouders. Zo'n half miljoen, veel geld wat drukt op onze begroting. En we hadden eigenlijk de vraag, wat is de huidige stand van zaken en is er ook al zicht op een bevestiging dat er een tegemoetkoming plaats gaat vinden? We hadden eigenlijk gehoopt in de brief van de staatssecretaris daar ook wat over terug te lezen, daar kan de wethouder ons vast meer over vertellen. En daarnaast voegen we ons af, stelt u voor dat er nou geen tegemoetkoming komt, welke leerles hebben we dan uit deze situatie getrokken? En hoe gaan we dan richting de toekomst daarmee? En tenslotte nog heel kort, we hebben natuurlijk gevraagd tijdens de mededeling of dat geagendeerd kon worden, de brief van de staatssecretaris. De voorzitter gaf aan terecht dat het geen RIB of RA was, het is wel mijn mededeling en toch willen wij het onderwerp graag agenderen. Dus ik zou de wethouder willen vragen om met een RIB brief dan naar de raad te komen, want dan pakken we het formeel wel op en dan kunnen we het onderwerp gewoon op de agenda zetten.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koegler. Wil het college reageren op de vragen van mevrouw van Rijswijks Belang?

De heer Van Malsen: Ja, voorzitter. Overigens staan de vragen over Don Bosco in mijn agenda gewoon bovenaan net onder het agendapuntje Vragenuur, maar ik zal eerst op deze vraag ingaan en dan als de andere vragen gesteld worden, wil ik die ook met alle plezier beantwoorden. Voor wat betreft de stand van zaken, zoals u allemaal hebt kunnen lezen, hebben we een brief ontvangen van de staatssecretaris over eigenlijk een andere cases. Daar had ik zelf eerlijk gezegd ook van gehoopt dat daar wat meer informatie in zou staan over

een eventuele tegemoetkoming voor de kosten die we gemaakt hebben in het hotel. Maar dat is niet zo, het kan natuurlijk gewoon zijn dat de raderen in het ministerie op een bepaalde manier draaien, waardoor ze eerst deze brief beantwoorden en dan pas op een andere brief terugkomen. We hebben ze een reactietermijn van zes weken gegeven voor de brief omtrent de kosten. Die hebben we twee weken geleden verstuurd, dus ze hebben in feite nog wel even tijd om te reageren. Maar goed, vooralsnog hebben we nog geen reactie gehad. En wat betreft de tweede vraag, mocht er geen tegemoetkoming komen, wat is dan de les die we daaruit trekken? En dat is inderdaad wel een interessante, we hebben ons in de brief natuurlijk beroepen op een aantal zaken, hoofdzakelijk de bestuurlijke afspraken die gemaakt zijn tussen ministerie, provincies en VNG, dus in feite alle gemeenten van Nederland. Om gemeenten in dit soort specifieke situaties te helpen, ook financieel. En ik weet dat er een aantal andere gemeenten zijn die met vergelijkbare problemen rondlopen, die voor zover ik weet ook nog niet echt een hele bevredigende reactie hebben gehad van de staatssecretaris, dan wel het ministerie. En mochten we geen bevestiging meer krijgen of geen positief besluit richting een tegemoetkoming, dan zou ik graag met in ieder geval die gemeente een lobby op willen starten richting de staatssecretaris. Om in elk geval te horen waarom de afspraken die tussen het ministerie zelf en de gemeente gemaakt zijn, niet voldoende basis bieden om dit soort zaken in mijn ogen goed af te handelen en gemeente op deze manier goed te helpen. En dat laatste puntje over die RIB, heb ik goed nieuws. Volgende week zullen we in het college een raadsinformatiebrief bespreken, de nieuwste brief in een reeks brief die we gestuurd hebben om u een algemene stand van zaken te geven over eigenlijk een aantal dingen die we doen rondom opvang. En dan gaat het zowel om de opvang van Oekraïense ontheemden, als het huisvesten van statushouders op het Hof van Elsenburg. Alsook met name landelijke en regionale ontwikkelingen rondom asielopvang. Dat zal ook een best uitgebreide brief zijn die een heleboel onderwerpen beslaat. Dus ik hoop daarmee ook de fracties van Rijswijks Belang en geloof ook de ChristenUnie die de brief wilde agenderen aan het begin van deze vergadering daarmee enige troost te kunnen bieden. En het is mij ook wel een lief ding waard om die brief online te hebben staan voor de presentatie van aanstaande donderdag, zodat hij ook hopelijk tot wat inspiratie en achtergrondinformatie kan dienen. En we ook dan, als de provincie langskomt, goed beslagen ten ijs kunnen komen. Voorzitter, dank.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Malsen. Mevrouw Koegler, is uw vraag zo afdoende behandeld?

Mevrouw Koegler Böhm: Ik heb nog een kleine toevoeging. Dank aan de wethouder voor de uitgebreide beantwoording. Fijn om te horen dat als we geen tegemoetkoming krijgen, dat u die lobby gaat start, u mag wat ons betreft echt wel een stevig geluid laten worden, dat zal u niet verbazen. Verder kijken we uit naar de informatiebrief en ik zou alvast het verzoek willen doen, maar dat zullen we ook via het presidium of de fractievoorzittersapp doen. Om die RIB-brief voor het volgende forum alvast te agenderen. En dan hoop ik de ChristenUnie naast me te vinden. Ze zullen ongetwijfeld een totaal andere inbreng hebben, maar dan hebben we het maar op de agenda.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koegler. Even kijken, de vraag van Den Bosco hebben we teruggevonden, dus dan gaan we daar meteen mee door. Wilt u dat ook doen, mevrouw Koegler?

Mevrouw Ten Brummelaar: Nee, we doen een wisseling van de wacht.

De voorzitter: Mevrouw Ten Brummelaar, gaat uw gang.

Mevrouw Ten Brummelaar: Verrassing. Ik zal de vragen kort stellen, ze staan immers al op papier. En zoals mevrouw Koegler ook al zei, de avond wordt laat. De vragen die gesteld zijn is, Don Bosco heeft tevergeefs pogingen gedaan om met de verhuurder in gesprek te gaan om het einde huurcontract te bespreken. Het

college in gesprek met Don Bosco, heeft het college ook contact gehad met de verhuurder? Wat voor bestemmingsplan rust er op de grond van de locatie van Don Bosco? Weet het college of er toekomstige woningen of andere bouwplannen zijn? Heeft het college onderzocht of het mogelijk is om als gemeente de grond zelf te kopen, zodat Don Bosco de activiteiten op exploitatieniveau kan doorzetten? Zijn er andere mogelijkheden binnen de gemeente Rijswijk om bestaansrecht van Don Bosco door te laten gaan? Zijn er plannen voor nieuw kindcentrum waar dat eventueel Don Bosco in betrokken kan worden? Kunnen de wethouders met de portefeuilles vastgoed, jeugd en welzijn op korte termijn in gesprek met Don Bosco naar een oplossing te zoeken? En hoe gaat het college zorgen dat de belangrijke activiteiten van Don Bosco ook in de toekomst voortgezet kunnen worden en is het college bereid om daarbij te herzien of de huidige subsidie toereikend is? We hebben het net al gehad over Happy Fit en hoe belangrijk zij zijn voor Rijswijk. Wat ons betreft is Don Bosco dat zeker ook in de zomer met kinderen, voor uitwisselingsstudenten en noem het maar op, wat ze allemaal doen voor de gemeente. Dus het verbaast ons een beetje dat dit toch ineens zo op komt zetten. Dit is iets wat al een tijdje speelt als we de geluiden mogen geloven. En we hopen ook echt dat de gemeente Rijswijk zich heel hard gaat maken voor Don Bosco, maar voor nu ben ik benieuwd naar de beantwoording.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Ten Brummelaar. Wethouder Van Malsen?

De heer Van Malsen: Dank, voorzitter. Om inderdaad de beantwoording dan ook maar te doen. Overigens even vooropgesteld ben ik er zelf heel blij mee dat Don Bosco als organisatie zo breed omarmd wordt ook door uw raad. Ik was er vorige week zelf nog omdat mijn dochtertje die dag een studiedag had, kwam ik die ochtend zelf achter en gelukkig kon ik nog bij Don Bosco terecht met haar dat ze daar nog even een middagje kon spelen. Dat is echt fantastisch, ze kwam ook nog een vriendinnetje tegen die ze eerder gemaakt had. Ik zal het allemaal niet te sentimenteel maken. De vragen, heeft het college contact gehad met de verhuurder? Nee, dat hebben we tot op heden nog niet gehad. We gaan volgende week, althans, ik persoonlijk ga volgende week met Don Bosco in gesprek en daar zal ook dit een van de opties zijn die op tafel ligt om als gemeente een gesprek met de eigenaar aan te vragen. En ik ben zelf ook wel benieuwd naar de redenen achter de opzegging van het huurcontract van de eigenaar. Wat voor bestemmingsplan rust er op het pand? Don Bosco staat in de landgoederenzone, dus het is een bestemmingsplan landgoederenzone. De bestemming die er vervolgens op rust is maatschappelijk en dat is ook meteen een brug naar de volgende vraag, zijn er woningbouwplannen bekend? Nee, die zijn er voor zover wij weten niet. Maar als je daar woningbouw zou willen plegen op die locatie, dan zou je dus ook de bestemming moeten veranderen. Heeft het college onderzocht of het mogelijk is om de gemeente de grond zelf te kopen en te gaan exploiteren? Dat is een beetje voorbarig, want we zijn nog in de fase dat we in gesprek willen met Don Bosco om echt in de brede zin te kijken, wat kunnen we bieden aan ondersteuning en hulp om deze, ik geloof dat ik het een keer in de Telegraaf een Rijswijkse parel genoemd heb, te helpen. Dus dat is echt eentje die op dit moment nog niet aan de orde is en in die zin neem ik hem ter inspiratie mee? Net als de volgende vraag, zijn er mogelijkheden binnen de gemeente Rijswijk om een bestaand pand te betrekken? Dat is echt nog op dit moment niet aan de orde maar het zijn ... Ik heb ook gezegd in de krant, we moeten creativiteit niet schuwen, dus moeten zoveel mogelijk opties openhouden. Wat mij betreft begint het echt met een goed gesprek met Don Bosco en hopelijk ook de eigenaar van het pand. Zijn er plannen voor een kindcentrum? Er zijn geen plannen bekend voor een nieuw kindcentrum. En kunnen de wethouders in gesprek? Dat heb ik net al toegezegd, dat we volgende week in gesprek gaan, dat zal ik zelf doen. Wethouder Bentvelzen is helaas verhinderd, maar uiteraard gaan we daar niet alleen maar mijn persoonlijke mening bespreken, maar die van het college, dus we staan daar allemaal achter. De vraag om hoe gaat het college zorgen dat de activiteiten voortgezet kunnen worden? Dat is eigenlijk de vraag die sowieso boven de markt hangt. Ik denk dat al die andere vragen en al mijn antwoorden op die vragen daar inhangen.

En is het college bereid te bezien of de subsidie toereikend is? Het probleem dat nu acuut speelt met Don Bosco is niet zozeer gerelateerd aan de subsidie, maar heeft echt te maken met de locatie en dat is dus ook de focus van de gesprekken die we met Don Bosco gaan hebben om te kijken, waar kunnen jullie heen? Of kunnen jullie blijven? Maar goed, zover zijn we dus nog niet, maar we gaan er mee aan de slag. Voorzitter, dank.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Malsen. Mevrouw Ten Brummelaar, zijn de vragen afdoende beantwoord?

Mevrouw Ten Brummelaar: Voor nu wel. Ik wil de wethouder nog meegeven. Sentimenteel groot voorstander van, dus maak het dat vooral namens alle kinderen en in ieder geval ons Rijswijks Belang, maar ik denk namens meerdere partijen. En, stel ons niet teleur, zou ik zeggen. Succes.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Ten Brummelaar. Ik zie een handje van mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Misschien even ter aanvulling voor degenen die dat niet weten. De achttiende gaan we nog weer een keertje langs bij Don Bosco. Dit weer met een heel aantal mensen van de raad, dus iedereen die daaraan bij aan wil sluiten op basis van een afspraak welkom. Dus het heeft de aandacht van ons allen, om dat nog maar even te bevestigen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra, voor de aanvulling.

*b. Vragen van D66 - De uitvoering van de Spuk-gelden vanuit het Gezond Actief Leven Akkoord (GALA)*

De voorzitter: Dan gaan we door naar de volgende vragen. De vraag is van D66 over de uitvoering van de SPUK-gelden vanuit Gezond Actief Leven Akkoord GALA. Wie mag ik daarvoor het woord geven?

De heer Veerman: Graag, dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Veerman, gaat uw gang.

De heer Veerman: Voorzitter, we hebben een aantal ... Het is namelijk zo dat de SPUK-gelden beschikbaar worden gesteld aan de gemeentes, dat zijn aanzienlijke bedragen. Eén worden die ingezet om bijvoorbeeld de combinatiefunctionaris te borgen naar de toekomst toe, zodat die financiering echt een beetje geoormerkt en dat middelen geborgd zijn voor die doelgroep. Daarnaast worden ook nog heel veel andere middelen via de SPUK-gelden in het kader van de GALA vergeven aan de gemeente. En daar kunnen we best een aantal zaken mee doen. Ik heb het mede op de agenda gezet omdat we natuurlijk een behoorlijk begrotingstekort hebben binnen het sociaal domein en je zou bepaalde zaken via een stukje herfinanciering. We hebben het over preventie gehad, sociale kaart, maar ik denk ook vooral aan sportakkoord twee. Ik hoorde net doorverwijzen naar sportverenigingen. Dat zal ongetwijfeld in sportakkoord twee staan. Vandaar mijn vragen ook van, wat gaan we daarvoor doen, kunnen we dat ontvangen, wat gaan we met die gelden doen? En gaan we die gelden ook eigenlijk inzetten, zoals een aantal vragen, voor bijvoorbeeld valpreventie? Ik hoor net dat mijnheer Kruger wilde gaan sporten, misschien is dat iets voor hem. Maar ook Gezond Leven akkoord, mantelzorg, één tegen eenzaamheid, zijn allemaal ook zaken die spelen eigenlijk in het sociaal domein die we vaak nu al doen. We hebben een aantal financiers die we geld geven, ik noem Sportief Besteed, Welzijn Rijswijk, Happy Fit, daar geven we nu al middelen voor. We kunnen vanuit die SPUK-gelden die middelen nu een-op-een doorzetten naar bestaand beleid en daarmee houden we dus geld over. Dat zou in het kader van ons

financieringstekort sociaal domein mooi kunnen zijn. Maar ik vraag me af of ... Als ik deze vragen en die heeft de wethouder ook gezien, wat we daarmee gaan doen? Dus ik wacht graag op het antwoord van de wethouder.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. En dan wil ik graag vragen aan het college om hierop te reageren.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat ik deze even overpak, het overstijgt deels mijn portefeuille. Want er hebben meerdere wethouders mee te maken met deze SPUK. Maar in ieder geval wat ik wel even wil aangeven, ook richting de heer Veerman, is dat sowieso wij op het moment dat wij subsidies binnenhalen of als we het hebben over SPUK-specifieke uitkeringen. Dat wij altijd proberen om daar, is ook het beleid dat we nu zeker gezien de huidige begroting hebben, projecten mee te zien financieren die we al draaien, zodat er weer vanuit de algemene middelen velden vrijvallen voor andere dingen. Even algemeen op deze SPUK in te gaan, het college heeft in ieder geval plan van aanpak voor brede SPUK, waarvan het GALA-onderdeel is al vastgesteld. Brede, het zijn mooie woorden. Dat is ingediend ook bij de kerngroep VNG/VSG voor een advies en vervolgens gaan we dat met de partners uit de stad verder uitwerken in de uitvoeringsagenda. En daar zullen dus ook de projecten die er momenteel lopen onderdeel van worden, voor zover mogelijk. Dus we zijn nog even in afwachting van dat advies en als het definitief is, dan gaan we dat ook inclusief een RIB weer aan uw raad versturen. En ik denk ook dat dat dan het moment is dat we daar wat uitgebreider bij deze regeling stil kunnen staan. Dus ik hoop dat u daar ook op die manier tevredenheid in de beantwoording ziet, want op detail erop ingaan welke projecten er wel of niet onder laten vallen, dat gaat voor nu even te ver. Dat kan ik ook niet exact vertellen. In ieder geval voor 2023 worden nog lopende projecten onderbracht, zoals ik al zei. En kijken we nog welke plannen we hier verder nog in kunnen onderbrengen. Voor de hele SPUK an sich, over de hele breedte wordt een projectleider aangesteld voor de komende jaren. En daarnaast gaan we kijken hoe we in de hele keten onderwerpen als kansrijke start, aanpak overgewicht en obesitas, valpreventie, et cetera daarin kunnen voegen, zodat echt een integrale aanpak ontstaat op al die thema's. En dat doen we gelijk met de regio, zoals u weet is deze SPUK aangevraagd met een deel van de regio, de verzekeringsregio. En die integrale aanpak betekent dus ook dat we continu communicatie daarover hebben. Ik hoop dat ik hiermee genoeg informatie heb gegeven aan de heer Veerman. Voorzitter, terug naar u.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit. Mijnheer Veerman, zijn uw vragen zo afdoende beantwoord?

De heer Veerman: Nog twee opmerkingen. Eén, die integrale aanpak in de regio, dat zijn nog extra middelen die via de GGD of via IZA ook bij de gemeente terechtkomen, dus dat is extra geld. Dat staat buiten deze GALA-regeling.

De voorzitter: Mijnheer Veerman, u staat op mute.

De heer Veerman: Was het eerste gedeelte wel te horen of ook niet?

De voorzitter: Het eerste gedeelte was te horen.

De heer Veerman: Tweede vraag is, het sportakkoord, dat is door andere partijen gemaakt. Misschien dat we dat wel kunnen delen, want dat is wel bekend, maar ik vroeg me af of dat wel op kortere termijn zouden kunnen krijgen zodat we weten wat we daar voor 2024 op sportgebied gaan doen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Wilt u daar nog even op reageren, mijnheer Wit?

De heer Wit: Gaat het sportakkoord, wil ik hem eigenlijk even verwijzen naar mijn collega Bentvelzen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Wit. Mevrouw Bentvelzen, wilt u daarop reageren?

Mevrouw Bentvelzen: Uiteraard voorzitter. Ik weet nog niet hoe die exact ingezet gaan worden, dat is het antwoord. Maar zodra dat wel bekend is deel ik dat graag met u.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Bentvelzen. Kort maar krachtig, heel goed. Mijnheer Veerman, zijn die vraag zo afdoende beantwoord? Zeker, dank u wel.

*c. Vragen van Wij Rijswijk - RIB 23 087 Regiovisie Monitor en RIB 23 089 motie verbreding en verduurzaming uitgiftepunten menstruatie artikelen*

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we door naar de vraag van Wij Rijswijk over de Regiovisie Monitor en de motie verbreding en verduurzaming uitgiftepunten menstruatie-artikelen. Even kijken, mevrouw Jansen-Dirkx?

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dat klopt. We hebben natuurlijk al net al heel uitgebreid over de jeugdzorg gehad, maar we hebben ook inmiddels onze regiovisie monitor mogen ontvangen, waarvoor natuurlijk weer dank. Daar viel mij wat op, er worden ... Er staat dus dat er veel wachtlijsten zijn voor jeugdigen die wachten op ambulante ggz-zorg. En mijn vraag is dan ook, worden er vormen van lichtere zorg geboden om die tijd te overbruggen, om toch nog enigszins aan die problematiek te werken? En zou dit ook effect kunnen hebben op eventuele duur van traject wat gevolgd wordt? Dat is wat betreft deze vraag, misschien is het handig dat de wethouder die beantwoord aangezien de tweede vraag voor een andere wethouder is.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. Mevrouw Bentvelzen?

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dank en dank aan de fractie van Wij voor de vragen. Ik ben me ervan bewust dat we een aantal uitdagingen met elkaar moeten beslechten als het gaat om de wachtlijsten voor de jeugdigen. Het is niet oké, maar we bieden wel een vorm van overbruggingszorg bij het overgrote deel aan jeugdigen die op de wachtlijst staan. Dat wordt gedaan door bijvoorbeeld e-health, dat is iets wat we als winst hebben kunnen halen uit de coronaperiode. Het werkt overigens heel fijn voor jongeren die liever eigenlijk digitaal iets doen dan dat ze ergens naartoe moeten. Daarnaast doen we ook basis jeugd-ggz als toegankelijke optie voor jeugdigen die wachten op gespecialiseerde behandeling. En we zetten in via de praktijk ondersteunde POH-jeugd wanneer er sprake is van langere wachttijd bij de zorgaanbieder. Dan kan er door de POH, die heeft ook overbruggingszorg worden geboden. En als laatste zetten we ook in op ervaringsdeskundigen in het kader van overbruggingshulp. En dat doen we door middel van innovatieve initiatieven, dat zijn twee leuke woorden achter elkaar. Bij bijvoorbeeld het maatjesproject Love Your Mind. Er zitten ervaringsdeskundigen en het heeft als doel om de wachttijd draaglijker te maken en zwaardere zorg ook te voorkomen. Het richt zich voornamelijk op mentale gezondheid door middel van informatie, advies, voorlichting en ook voornamelijk herkenning te bieden. En jeugdigen krijgen dan de steun van een andere jeugdige, ten tijde van dat ze op de wachtlijst staan. En uw vraag over, zou dit effect kunnen hebben op eventuele duur wat er gevolgd zou gaan worden? Ja, overbruggingshulp zoals ik zojuist heb uitgelegd, dat zou een positieve invloed kunnen hebben op de duur van het traject, maar dat is geen vaststaand gegeven. Dat hangt ook af van wat er uiteindelijk nodig is, maar het is niet zo dat we de jeugdigen allemaal laten hangen om het zo maar te benoemen. Voorzitter, tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Bentvelzen. Is het eerste gedeelte van uw vraag afdoende beantwoord, mevrouw Jansen-Dirkx? En dan kunt u meteen het tweede stukje van uw vraag stellen.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Zeker, helemaal correct en fijn beantwoord, ben ook heel erg blij met alles wat de wethouder benoemd heeft daarin. Dan ga ik inderdaad over naar de vragen rondom de motie verbreding en verduurzaming uitgiftepunten menstruatie-artikelen. Ten eerste mijn complimenten aan de ambtelijke ondersteuning en aan de wethouder voor het voortvarend aan de slag gaan met deze motie. We hebben hem nota bene net voor de zomerreces ingediend en hij wordt nu al in uitvoering gebracht, daar ben ik heel blij mee. En ik heb toch nog een paar vragen omdat me dat nog niet helemaal duidelijk was uit de RIB die ons toegestuurd is. Hoeveel geïnteresseerden zich hebben zich al gemeld om uitgiftepunt te worden en wat wordt er gedaan om deze uitgiftepunten onder de aandacht te brengen van inwoners? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. Ik weet niet helemaal zeker welke wethouder het is, maar ik denk wethouder Van Malsen, dus gaat uw gang.

De heer Van Malsen: Dank, ik ben er altijd als de kippen bij om complimenten in ontvangst te nemen, dus bij deze ook weer. En ik zal ze ook doorgeven aan de ambtelijke organisatie, ik ben er zelf ook erg blij mee hoe voortvarend en effectief dit is opgepakt. Voor wat betreft de eerste vraag, hoeveel mensen hebben zich al gemeld? Wij sturen een lijst naar het Armoedefonds met mogelijke maatschappelijke partners. Die zich zouden kunnen melden als MUP, een menstruatie uitgiftepunt. En dan gaat het dus om Welzijn Rijswijk in al zijn verschijningsvormen, corporaties, etcetera, organisaties die onderdeel zijn van het financieel netwerk Rijswijk. Ik heb daar op dit moment nog geen lijst van reacties, van wie er inmiddels al gezegd hebben van, dat lijkt ons een goed idee, dat willen we graag. Ik denk dat het wel een goede is om uw raad daarover te informeren als we daar wat over te zeggen hebben. En voor wat betreft het onder de aandacht brengen aan de inwoners. Het Armoedefonds, die helpt ons daarbij. Die maken promotiemateriaal, flyers, et cetera, dus die nemen een groot deel van communicatie op zich. Dus zo gauw wij geïnteresseerden hebben en nogmaals, daar zal ik u over op de hoogte houden. Dan gaat het Armoedefonds meteen aan de slag om ervoor te zorgen dat er wat meer bekendheid in de Rijswijkse samenleving ontstaat rondom deze menstruatie uitgiftepunten. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Malsen. En mevrouw Jansen-Dirkx is het tweede deel van uw vragen afdoende beantwoord?

Mevrouw Jansen-Dirkx: Het is al laat, ik ben hartstikke tevreden over de beantwoording van deze vraag en ik zie inderdaad de verdere informatievoorziening die de wethouder heeft toegezegd graag tegemoet. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx.

*d. Vragen van D66 - Sport en vergroenen van schoolpleinen*

De voorzitter: Dan zijn we toe aan de laatste vragen. Dit zijn de vragen van D66 over het sport en vergroenen van de schoolpleinen. Wie mag ik het woord geven?

De heer Veerman: Graag, volgens mij kan ik ze allebei doen. De vragen staan er natuurlijk weer, de eerste gaan over sport, over de slagkooi van de Red Lions. Zij hebben al een keer verzoek ingediend om ergens een kooi te mogen plaatsen. Ze hebben ook sponsoring daarvoor geregeld, die is afgewezen door de gemeente.

Eigenlijk weten ze niet goed waarom die is afgewezen, dus daarom is de vraag of de wethouder aan kan geven aan de vereniging waarom die plek die ze hebben aangewezen is afgewezen? De gemeente heeft wel toegezegd om betrokken te willen zijn bij dit hele traject. Alleen wat kan de wethouder nu nog doen om wel te zorgen dat we dat geld voor het eind van het jaar kunnen inzetten zodat de Red Lions ook eventueel deze kooi die ze willen gebruiken voor het inslaan ergens kunnen neerzetten. Want daar zie ik eigenlijk weinig beweging, dus ik wil daar op het gebied van de wethouder vragen om daarop te antwoorden. Ga ik naar de volgende, die is waarschijnlijk voor de andere wethouder. We hebben het kort al eerder op de avond over gehad, over het vergroenen van schoolpleinen, hoe we daarmee om kunnen gaan. De vraag is eigenlijk of er contact is geweest met de Buitenrijck en Steenvoorde om ook tijdelijke schoolpleinen daarbij te betrekken. En ook duurzaam groen en in het kader van circulariteit bij de herinrichting om daar rekening mee te houden. Of dat al een van de onderwerpen is wat met deze scholen is besproken en om deze schoolpleinen daarin mee te nemen. Ook of u op de hoogte bent van de initiatiefnemers die oude groenvoorzieningen willen hergebruiken. Dan hebben we het vooral over plantjes die eventueel door anderen gebruikt kunnen worden in de eigen tuin of bij andere gebouwen. Is ook een vraag even over dat helaas een project waar het wel toegezegd werd dat middelen gebruikt zouden mogen worden op een ander terrein en eigenlijk hergebruikt zouden kunnen worden. Dat dat niet meer ging omdat ze eigenlijk al gesloopt werden voordat ook hergebruikt konden worden, wat natuurlijk erg jammer is terwijl we toen wel de toezegging hadden. En kan het college ook initiatiefnemers van scholen de mogelijkheid bieden tot meer groene schoolpleinen? Dat is de eerste termijn, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Dan zou ik vragen of mevrouw Bentvelzen als eerste wil reageren en wethouder Wit als tweede. Mevrouw Bentvelzen, gaat uw gang..

Mevrouw Bentvelzen: Ga ik doen. Dank u wel, voorzitter en dank D66 voor de vragen. Het gebeurt mij niet heel vaak, maar ik ben inderdaad bij de Red Lions geweest, we hebben gesproken over de slagkooi. Ik moest ook even terugzoeken, maar dat is blijven liggen dus ik zie sowieso wel kans om mee te denken. Er is wel toentertijd trouwens een afspraak gemaakt als u het heeft over de financiën, om voorkeur te geven aan nieuwe verlichting. En dat is volledig door de gemeente Rijswijk betaald. Op een gegeven moment zijn dat ook keuzes die je maakt, ook als vereniging. Ik weet dat zij wel een bedrag hebben liggen volgens mij van Postcode of de Vriendenloterij iets dergelijks, een cheque van tienduizend euro uit mijn hoofd waar zij dus wat mee willen. En die slagkooi, dat was in eerste instantie de bedoeling op een bepaalde plek en die plek, die zit heel dicht bij een parkeerplaats. Nu is het sowieso gevaarlijk in de Rijswijkse raad om over parkeerplaatsen te praten geloof ik, maar het geeft ook wel echt oprecht gevaar voor mensen die daar ook naar de voetbal gaan. Aan de andere kant, bij Semper Altius. En dat er ook ballen de parkeerplaats zo nu en dan opkomen, dus bovenop auto's en daar met soms ook schade mee van dien. Dus we moeten daarmee samen eens kijken van, hoe kunnen we dat inderdaad, wat u zelf ook aangeeft in die vragen, een veilige investering doen in het oefenen van slaan. Want de slagkooi, dat hebben ze bij mij bespreekbaar gemaakt en het is mijn schuld dat het is blijven liggen denk ik. Dus ik pak het op en ik ga daar zo spoedig mogelijk achteraan.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Bentvelzen. Wethouder Wit, wilt u op het tweede gedeelte van de vraag reageren?

De heer Wit: Ja zeker, voorzitter. Dank voor de vragen, ik heb hier ook inderdaad al een keer met uw collega mevrouw Van der Weij contact over gehad. Er is inderdaad veel aandacht voor het vergroenen van schoolpleinen en alleen niet voor de tijdelijke schoolpleinen. En in dit geval, waar u om vraagt, is er nog contact om bij Buitenrijck en Steenvoorde eventueel nog voor het tijdelijk schoolplein te sturen op duurzaamheid en groen? Dat hebben we momenteel niet, deze stellen we in principe alleen beschikbaar, ook

de subsidies vanuit Delfland zijn alleen beschikbaar voor nieuwe pleinen, voor groenblauwe pleinen. Dus we hebben nu op dit moment geen contact met de school om daar nog iets voor deze tijdelijke situatie aan te doen. Ik moet alsnog benadrukken dat het echt een tijdelijke situatie is, op het moment dat we naar de definitieve situatie toegaan wordt er natuurlijk wel weer vanuit ook de organisatie contact opgenomen om te kijken wat daarmee kunnen doen. De oude groenvoorzieningen, ik ben bekend, ik weet ook dat dat liep op dat moment. Ik heb daar ook met mevrouw Van der Weij contact over gehad. Dat is helaas niet gelukt, tenminste, de sloper was zeer proactief. En heeft daar met een grote voorspoed zijn werkterrein vrijgemaakt. Dat is jammer, dat ben ik ook geheel met u eens. Momenteel hebben we ook geen beheergeld of subsidie voor beschikbaar om daar nog tijdelijk iets te gaan doen. We evalueren wel de huidige regeling zoals die nu is of dat voor groenblauwe pleinen, of we daar misschien toch wat stappen in moeten zetten om te kijken of dat anders kan. Want wat natuurlijk wel zo is, is dat tijdelijkheid is ook een breed begrip. In hoeverre is een tijdelijke school tijdelijk als hij tien jaar tijdelijk ... Moet je dan niet toch iets doen, dus daar zijn we wel aan het evalueren of die regeling misschien anders ingezet moet worden. Dus ik hoop dat ik u daarmee voldoende antwoord heb gegeven. Terug naar u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit. Mijnheer Veerman, zijn de vragen afdoende beantwoord?

De heer Veerman: Ik heb nog één opmerking die viel net binnen. Ik weet en dan gaat het niet over die groenvoorziening. Ik weet dat wij ooit een speelplaatsplan hebben opgesteld. Zou daar mogelijkheid zijn om te kijken hoe we daar gezamenlijk kunnen optrekken? Want vaak hebben we aan de ene kant ... Kunnen we schoolplein natuurlijk ook onttrekken aan de school, dan hebben meer gelden te besteden. Zijn er daar nog mogelijkheden om te kijken van wat daar nog mogelijk is met ruimtelijke ontwikkeling?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Mijnheer wethouder Wit?

De heer Wit: Daar durf ik u op dit moment echt geen antwoord te geven op deze casus en wat daar de mogelijkheden zijn. Ik neem die suggestie mee, maar ik kan u niet een bevestiging op geven dat daar mogelijkheden zijn.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit. We zijn erdoorheen. Dan ga ik nu de vergadering afsluiten en dan wens ik iedereen een fijne avond. Alleen voor mij en de griffie een goede reis terug naar huis.

*e. Vragen van D66 - RIB 23 091 Naar een dementievriendelijke gemeente Rijswijk*

Mevrouw Woudstra: Er stond nog een RIB, voorzitter.

De voorzitter: We gaan even kijken, want wij hebben niks meer op ons lijstje staan.

Mevrouw Woudstra: Hier staat een RIB over dementie en Alzheimer Café.

De voorzitter: En die is geagendeerd door?

De heer Verbrugh: D66.

De voorzitter: Gaat uw gang, u moet wel een beetje doorpraten want om twaalf uur gaat het gebouw op slot. En dan kunnen we er niet meer uit, dus ik zou zeggen, gaat uw gang.

De heer Verbrugh: Het is fijn om te lezen dat D66 dit collegeperiode gaat toegroeien naar een dementievriendelijke gemeente. Een leuk initiatief om te beginnen bij onszelf en dat ze die workshops houden voor de gemeentelijke organisatie, inclusief het college en de raad. Het tweede initiatief gaat over die Alzheimer Cafe's, daar staat dat het georganiseerd gaat worden met Haaglanden. Alzheimer Haaglanden en met Florence en Cardia. Nu hebben wij eigenlijk in het verleden al dat soort Alzheimer Cafe's gehad, die zijn dit voorjaar om de een of andere reden gestopt, drie Alzheimer Cafe's die waren er. Sinds april gaat het dus niet meer door en wij vragen ons af of de wethouder daar wel mee bekend is. En klopt het dat er op dit moment nog steeds geen nieuwe locatie gevonden? We hebben wel gelezen dat in Den Haag, net over de grens in de wijk Schilderswijk, binnenkort, laten we zeggen volgende week op 10 oktober, een nieuw trefpunt wordt ingericht door als Alzheimer Haaglanden voor dit soort café ontmoetingen. En wij vragen ons af, in hoeverre gaat dat ook de Rijswijkse burgers met dezelfde vraag helpen of komt er inderdaad ook in Rijswijk weer een Alzheimer Café in samenwerking met Welzijn Rijswijk, Florence en natuurlijk ook Alzheimer Haaglanden? Dat zou ik graag willen horen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Verbrugh, sorry ik zeg het verkeerd. Wil het college reageren op de vragen?

De heer Van Malsen: Dank voorzitter, dank ook voor de vragen. Het heeft namelijk ook bij mij wat scherpste veroorzaakt, kom ik zo op terug, wat ik daar precies mee bedoel. Eerste vraag over de locatie, het klopt niet dat er geen locatie is voor het Alzheimer Café, de locatie is Stervoorde. Een probleem bij het Alzheimer Café en het stopzetten van het initiatief was de cafébaas, niet zozeer de locatie. En die cafébaas die werd geleverd door Florence, die hebben dat niet meer kunnen doen en daardoor is het Alzheimer Café helaas niet meer door kunnen gaan in april, geloof ik, wat u ook zelf schrijft, de heer Verbrugh ook zelf zei. En er is ook in die zin tussen Alzheimer Nederland en Welzijn Rijswijk geen discussie, ik heb het nog even geverifieerd bij Welzijn Rijswijk. En wat betreft de bereidheid om weer door te gaan met het initiatief of dit initiatief opnieuw op te starten. Na die vraag begon ik even na te denken, want ik was van mening dat erbij de raadsinformatiebrief waar deze vraag over gaat ook het plan van aanpak waarnaar gerefereerd wordt ook zat in de ingekomen stukken. Maar dat is niet zo dus die krijgt u sowieso, want daar ... Excuus daarvoor, maar daar staat ook in dat één van de initiatieven die we gaan ontplooien, het opnieuw opstarten van het Alzheimer Café is. Ik heb daar zelf een overleg over met Alzheimer Nederland en Florence en Welzijn Rijswijk begin november. En dan zullen we bekijken hoe we dat het beste kunnen doen. Locatie is daar dus niet het probleem bij, gemeentelijke bijdrage overigens ook niet, want dat kunt u ook allemaal nalezen in het plan van aanpak. We gaan als gemeente hier ook wat geld aan bijdragen. Dus ik heb er alle hoop in dat het helemaal goed komt en ik hoop dat een mooie, positieve einde op deze vergadering is. Maar ik laat het aan de voorzitter, dank.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Malsen. Mijnheer Verbrugh, zijn uw vragen zo afdoende beantwoord?

De heer Verbrugh: Vind ik heel duidelijk, wij hopen op een snelle voortzetting van deze belangrijke ontmoetingen voor onze burgers.

De voorzitter: Helemaal goed, dan ga ik voor de tweede keer deze avond de vergadering afsluiten. Dan zal ik zeggen, dank u wel voor uw tijd en een fijne avond nog wat ervan rest, nog twintig minuten en dan zijn we op de volgende dag. En bedankt en tot het volgende forum, dag.